

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 1649

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΤΕΕ: «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Γ. Στασινός: 5 προτάσεις για τη Συνταγματική Αναθεώρηση
-«Η αληθινή ανάπτυξη προς όφελος των πολιτών και η προστασία του περιβάλλοντος είναι η μεγάλη πρόκληση για τη χώρα τα επόμενα χρόνια»

-Ο πολιτικός κόσμος έδωσε το παρών στον δημόσιο διάλογο για την Συνταγματική αναθεώρηση, που άνοιξε με πρωτοβουλία του ΤΕΕ.

Με σημείο αναφοράς τα ερωτήματα- άξονες και τις συγκεκριμένες προτάσεις για την Συνταγματική αναθεώρηση, που έθεσε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός τοποθετήθηκαν οι:

-Εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής κ. Νίκου Βούτση, ο κ. Σπύρος Λάμπας, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ, Μέλος της Επιτροπής της Βουλής για την Συνταγματική αναθεώρηση.

-Εκ μέρους του Πρωθυπουργού κ. Αλέξη Τσίπρα και της Κυβέρνησης, ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γιώργος Δημαράς

-Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της ΝΔ κ. Κυριάκος Μητσοτάκης

-Η κ. Φώφη Γεννημάτα, Πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ

-Ο κ. Μάκης Παπαδόπουλος, εκπρόσωπος ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος ΠΓ

-Τι ειπώθηκε σε τρεις ξεχωριστές συζητήσεις στρογγυλού τραπεζιού με θέματα:

«Η άποψη των παραγωγικών φορέων»,

«Η άποψη της νομικής επιστήμης»,

«Η άποψη επιστημονικών φορέων – αυτοδιοίκησης»

Με την συμμετοχή κορυφαίων παραγόντων και θεσμικών εκπροσώπων του δημόσιου βίου

Σελ 24

Prototype by ΤΕΕ & Attica Region: ένας τεχνοδικτυακός (ψηφιακός) επιταχυντής καινοτόμων ιδεών.

Σελ 2

Προσεχές

Σελ 25,26,27

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΤΕΕ: «ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Γ. Στασινός: 5 προτάσεις για τη Συνταγματική Αναθεώρηση

- «Η αληθινή ανάπτυξη προς όφελος των πολιτών και η προστασία του περιβάλλοντος είναι η μεγάλη πρόκληση για τη χώρα τα επόμενα χρόνια»

- Ο πολιτικός κόσμος έδωσε το παρών στον δημόσιο διάλογο για την Συνταγματική αναθεώρηση, που άνοιξε με πρωτοβουλία του ΤΕΕ.

Με σημείο αναφοράς τα ερωτήματα- άξονες και τις συγκεκριμένες προτάσεις για την Συνταγματική αναθεώρηση, που έθεσε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός τοποθετήθηκαν οι:

• Εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής κ. Νίκου Βούτση, ο κ. Σπύρος Λάμπας, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ, Μέλος της Επιτροπής της Βουλής για την Συνταγματική αναθεώρηση.

• Εκ μέρους του Πρωθυπουργού κ. Αλέξη Τσίπρα και της Κυβέρνησης, ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γιώργος Δημαράς

• Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της ΝΔ κ. Κυριάκος Μητσοτάκης

• Η κ. Φώφη Γεννημάτα, Πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ

• Ο κ. Μάκης Παπαδόπουλος, εκπρόσωπος ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος ΠΓ

Τι ειπώθηκε σε τρεις ξεχωριστές συζητήσεις στρογγυλού τραπεζιού με θέματα:

• «Η άποψη των παραγωγικών φορέων»,

• «Η άποψη της νομικής επιστήμης»,

• «Η άποψη επιστημονικών φορέων - αυτοδιοίκησης»

Με την συμμετοχή κορυφαίων παραγόντων και θεσμικών εκπροσώπων του δημόσιου βίου

«Τόσο η αληθινή ανάπτυξη προς όφελος των πολιτών, όσο και η προστασία του περιβάλλοντος είναι η μεγάλη πρόκληση για τη χώρα τα επόμενα χρόνια», δήλωσε ο πρόεδρος του ΤΕΕ Γ. Στασινός, στην εκδήλωση που πραγματοποιήσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, υπό την αιγίδα του Προεδρείου της Βουλής, με τίτλο «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη» την Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου 2018 στην Αθήνα.

Ο πολιτικός κόσμος, με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης, του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Αρχηγών Κομμάτων έδωσε το παρών στον δημόσιο διάλογο, που άνοιξε με αφιέρωση στην εκδήλωση Του ΤΕΕ.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης ανέπτυξαν τις θέσεις και τις προτάσεις τους διακεκριμένοι νομικοί, με τη συμμετοχή του πρώην Πρωθυπουργού και Προέδρου του ΣτΕ κ. Παναγιώτη Πικραμένου, της Προέδρου του ΣτΕ κ. Αικατερίνης Σακελλαροπούλου και του Α' Αντιπροέδρου του ΣτΕ Αθανάσιου Ράντου, κορυφαίοι παράγοντες των παραγωγικών φορέων και οι θεσμικοί εκπρόσωποι των επιστημονικών φορέων και της Αυτοδιοίκησης.

Ο δημόσιος διάλογος για την Συνταγματική αναπύχθηκε με σημείο αναφοράς τα ερωτήματα – άξονες της εκδήλωσης αλλά και τις πέντε συγκεκριμένες προτάσεις, που κατέθεσε στον δημόσιο διάλογο ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γ. Στασινός,

Τα δύο βασικά ερωτήματα, που έθεσε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γ. Στασινός έχουν ως εξής:

«Μπορεί και πρέπει να ενταχθεί η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης στο Ελληνικό Σύνταγμα»

«Μετά από τα διδάγματα της κρίσης χρειάζονται νέες περισσότερες ή λιγότερες, συνταγματικές προβλέψεις για ανάπτυξη, προστασία του περιβάλλοντος και δημοσιονομική πειθαρχία,»

Ειδικότερα, ο πρόεδρος του ΤΕΕ πρότεινε:

• Συνταγματική πρόβλεψη για έναν ηλεκτρονικό χάρτη με όλες τις θεσμικές γραμμές, ως υποχρέωση της πολιτείας προς τους πολίτες.

• Επίλυση μέσω της συνταγματικής αναθεώρησης της «εμπλοκής» του δασικού χαρακτήρα μιας έκτασης με το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

• Ρητή αναφορά στο Σύνταγμα της βιώσιμης ανάπτυξης ως στόχου της ελληνικής πολιτείας.

• Ρητή αναφορά της επιχειρηματικότητας και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, για να ταχθούν και αυτός συνταγματικής προστασίας, όπως οι υπόλοιποι συντελεστές της παραγωγής: κεφάλαιο, γη και εργασία.

• Αναφορά ειδικής διαδικασίας, με εκτελεστικό νόμο, για επιτάχυνση επερχόμενων τεχνικών έργων, δημόσιας ωφελείας και στρατηγικών επενδύσεων. Που θα επιταχύνουν και τις σχετικές δικαστικές διαδικασίες.

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Οι επιμελητές της ελληνικής συμμετοχής στην 16η Biennale Αρχιτεκτονικής της Βενετίας διοργανώνουν εκδήλωση με θέμα: «Η ΣΧΟΛΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ 16η Biennale Αρχιτεκτονικής στη Βενετία – απολογισμός» την Παρασκευή 21 Δεκεμβρίου 2018 και ώρα 10:00 – 14:00, στο Αμφιθέατρο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Μεσογείων 119, Αθήνα).

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
22 Ιανουαρίου 2019	Συνέδριο: "2nd EcoMobility Conference" ΑΘΗΝΑ	Ελληνική Δεξαμενή Σκέψης για την Ενεργειακή Οικονομία (ΗΑΕΕ)
20 - 21 Φεβρουαρίου 2019	25ο Φοιτητικό Συνέδριο: «Επισκευές και Ενισχύσεις Κατασκευών 2019» ΠΑΤΡΑ	Πανεπιστήμιο Πατρών, ΤΕΕ/Τμήμα Δυτικής Ελλάδος

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟ: JISDM 2019

Η Σχολή Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, διοργανώνει το 4ο Διεθνές Συμπόσιο Joint International Symposium on Deformation Monitoring (JISDM), στο Ευγενίδειο Ίδρυμα από τις 15 ως τις 17 Μαΐου 2019.

Στόχος του Συμποσίου είναι η σύνδεση της έρευνας που διεξάγεται σε αντικείμενα αιχμής διεθνώς με την εφαρμογή της στην πράξη, καθώς και την αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων που προέρχονται από τον ακαδημαϊκό χώρο, τον ιδιωτικό τομέα και Δημόσιους Φορείς.

Το 2016 το Συμπόσιο πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη, το 2013 στο Nottingham της Αγγλίας και το 2011 στο Hong Kong.

Γλώσσα του Συμποσίου είναι η αγγλική.

Η σειρά Συμποσίων JISDM αποτελεί συνέχεια της μακροχρόνιας (πάνω από 40 έτη) παράδοσης των καταξιωμένων συνεδρίων της Διεθνούς Ομοσπονδίας Τοπογράφων (/ Int. Federation of Surveyors, FIG/) και της Διεθνούς Ένωσης Γεωδαισιών (/Int. Association of Geodesy, IAG/) στον κλάδο της παρακολούθησης και ανάλυσης των παραμορφώσεων τεχνικών έργων και ανθρωπογενών / φυσικών διεργασιών με τεχνολογίες και μεθόδους από τον χώρο της εφαρμοσμένης γεωδαισίας, της φωτογραμμετρίας / τηλεπισκόπησης και της γεωπληροφορικής.

Οι θεματικές ενότητες αναφέρονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://jisdm2019.survey.ntua.gr/index.php/main-topics/>
Πληροφορίες: www.jisdm2019.survey.ntua.gr

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΧΗΜΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

Το 12ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο Χημικής Μηχανικής, θα διεξαχθεί στην Αθήνα (Ίδρυμα Ευγενίδου), από τις 29 έως τις 31 Μαΐου 2019, με θέμα: «Χημική Μηχανική, με βλέμμα στο μέλλον. Καθαρό περιβάλλον, βιώσιμη ανάπτυξη».

«Στη σημερινή παγκόσμια οικονομία, η Χημική Μηχανική καλείται να λάβει υπόψη τις μεταβαλλόμενες ανάγκες, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας, αναφέρεται σε ανακοίνωση.

Στόχοι του συνεδρίου είναι η παρουσίαση της έρευνας που διεξάγεται στη χώρα

μας στη Χημική Μηχανική από πανεπιστήμια, δημόσιους οργανισμούς και ιδιωτικές επιχειρήσεις, καθώς και η παρουσίαση των ερευνητικών δραστηριοτήτων των Ελλήνων Χημικών Μηχανικών του εξωτερικού. Η συζήτηση γύρω από τις σύγχρονες τάσεις και τη μελλοντική εξέλιξη της Χημικής Μηχανικής, καθώς και τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων, η διεύρυνση των δυνατοτήτων συμβολής της Χημικής Μηχανικής στην καινοτομία και την ανάπτυξη και η σύμπραξη ερευνητικών ή ακαδημαϊκών μονάδων με την Ελληνική χημική βιομηχανία». Ενδεικτικές θεματικές περιοχές του 12ου ΠΕΣΧΜ είναι: Ασφάλεια Υγιεινή Διασφάλιση Ποιότητας, Βασική και Εφαρμοσμένη Χημεία, Βιοχημική Μηχανική Βιοτεχνολογία Βιοϊατρική Μηχανική, Εκπαίδευση Νέες Τεχνολογίες, Ενέργεια, Επιστήμη και Τεχνολογία Τροφίμων, Μηχανική Ρύθμιση διεργασιών & συστημάτων, Περιβάλλον, Πολυμερή Νανοσύνθετα, Συντήρηση Έργων Τέχνης και Μνημείων Πολιτισμού,

Υλικά, Ναυτοτεχνολογία, Φαινόμενα Μεταφοράς, Φυσικές διεργασίες, Φυσικοχημεία – Θερμοδυναμική, Χημικές Διεργασίες – Κατάλυση, Οικονομική Ανάλυση – Διοίκηση Επιχειρήσεων.

Σημειώνεται ότι το ΠΕΣΧΜ πραγματοποιείται με επιτυχία κάθε 2 χρόνια και αποτελεί πλέον ένα θεσμό στον επιστημονικό χώρο. Από το 1997 έως σήμερα έχουν ήδη πραγματοποιηθεί έντεκα συνέδρια, όπου έγιναν πάνω από 2500 παρουσιάσεις και παρευρέθηκαν πάνω από 7000 συμμετέχοντες.

Η προθεσμία υποβολής περιλήψεων λήγει στις 15 Ιανουαρίου 2019.

Πληροφορίες: <http://12pesxm.chemeng.ntua.gr>, τηλ. 210 7723971, 210 7723152 e-mail: evoutsas@chemeng.ntua.gr, mag@chemeng.ntua.gr

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής, Φρόσω Καβαλάρη

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καρασουλάνης

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

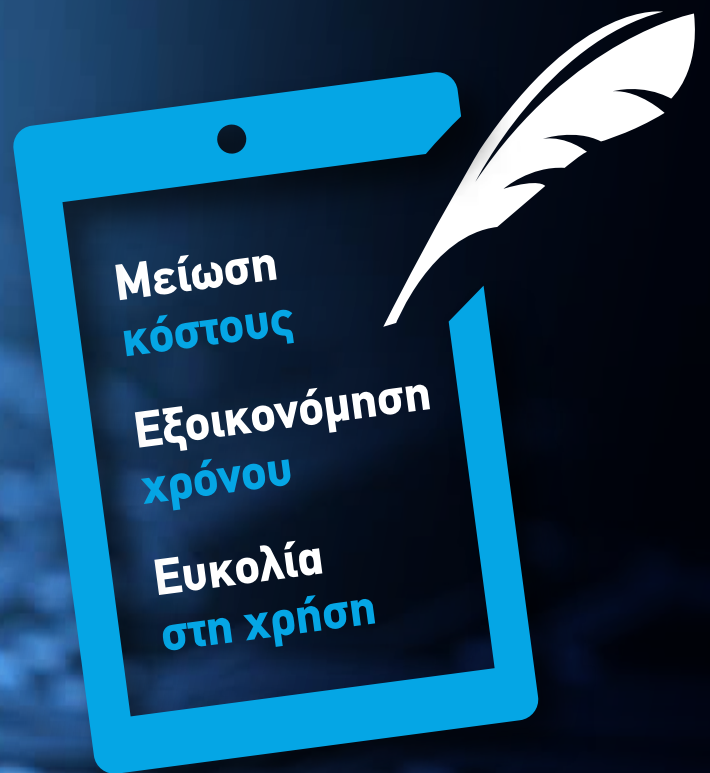
Ελένη Τριάντη

press@central.tee.gr

ΨΗΦΙΑΚΗ υπογραφή

ΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Αποκτήστε την αναγνωρισμένη ψηφιακή σας υπογραφή
με την εγγύηση και την αξιοπιστία της Byte
και μπείτε στον κόσμο της ψηφιακής ανταλλαγής εγγράφων.

www.byte.gr

solutions.unlimited

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Γ. Στασινός: 5 προτάσεις για τη Συνταγματική Αναθεώρηση

-«Η αληθινή ανάπτυξη προς όφελος των πολιτών και η προστασία του περιβάλλοντος είναι η μεγάλη πρόκληση για τη χώρα τα επόμενα χρόνια»
-Ο πολιτικός κόσμος έδωσε το παρών στον δημόσιο διάλογο για την Συνταγματική αναθεώρηση, που άνοιξε με πρωτοβουλία του ΤΕΕ.

Με σημείο αναφοράς τα ερωτήματα- άξονες και τις συγκεκριμένες προτάσεις για την Συνταγματική αναθεώρηση, που έθεσε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός τοποθετήθηκαν οι:

- Εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής κ. Νίκου Βούτση, ο κ. Σπύρος Λάμπας, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ, Μέλος της Επιτροπής της Βουλής για την Συνταγματική αναθεώρηση.
- Εκ μέρους του Πρωθυπουργού κ. Αλέξη Τσίπρα και της Κυβέρνησης, ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γιώργος Δημαράς
- Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της ΝΔ κ. Κυριάκος Μητσοτάκης
- Η κ. Φώφη Γεννημάτα, Πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ
- Ο κ. Μάκης Παπαδόπουλος, εκπρόσωπος ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος ΠΓ

Τι ειπώθηκε σε τρεις ξεχωριστές συζητήσεις στρογγυλού τραπεζιού με θέματα:

- «Η άποψη των παραγωγικών φορέων»,
- «Η άποψη της νομικής επιστήμης»,
- Η άποψη επιστημονικών φορέων – αυτοδιοίκησης»

Με την συμμετοχή κορυφαίων παραγόντων και θεσμικών εκπροσώπων του δημόσιου βίου

«Τόσο η αληθινή ανάπτυξη προς όφελος των πολιτών, όσο και η προστασία του περιβάλλοντος είναι η μεγάλη πρόκληση για τη χώρα τα επόμενα χρόνια», δήλωσε ο πρόεδρος του ΤΕΕ Γ. Στασινός, στην εκδήλωση που πραγματοποιήσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, υπό την αιγίδα του Προεδρείου της Βουλής, με τίτλο «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη» την Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου 2018 στην Αθήνα.

Ο πολιτικός κόσμος, με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης, του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Αρχηγών Κομμάτων έδωσε το παρών στον δημόσιο διάλογο, που άνοιξε με αφετηρία την εκδήλωση Του ΤΕΕ.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης ανέπτυξαν τις θέσεις και τις

προτάσεις τους διακεκριμένοι νομικοί, με τη συμμετοχή του πρώην Πρωθυπουργού και Προέδρου του ΣτΕ κ. Παναγιώτη Πικραμένου, της Προέδρου του ΣτΕ κ. Αικατερίνης Σακελλαροπούλου και του Α' Αντιπρόεδρου του ΣτΕ Αθανάσιου Ράντου, κορυφαίοι παράγοντες των παραγωγικών φορέων και οι θεσμικοί εκπρόσωποι των επιστημονικών φορέων και της Αυτοδιοίκησης.

Ο δημόσιος διάλογος για την Συνταγματική αναπτύχθηκε με σημείο αναφοράς τα ερωτήματα – άξονες της εκδήλωσης αλλά και τις πέντε συγκεκριμένες προτάσεις, που κατέθεσε στον δημόσιο διάλογο ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γ. Στασινός, Τα δύο βασικά ερωτήματα, που έθεσε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γ. Στασινός έχουν ως εξής:

«Μπορεί και πρέπει να ενταχθεί η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης στο Ελληνικό Σύνταγμα;»

«Μετά από τα διδάγματα της κρίσης χρειάζονται νέες περισσότερες ή λιγότερες, συνταγματικές προβλέψεις για ανάπτυξη, προστασία του περιβάλλοντος και δημοσιονομική πειθαρχία;»

Ειδικότερα, ο πρόεδρος του ΤΕΕ πρότεινε:

- Συνταγματική πρόβλεψη για έναν ηλεκτρονικό χάρτη με όλες τις θεσμικές γραμμές, ως υποχρέωση της πολιτείας προς τους πολίτες.
- Επίλυση μέσω της συνταγματικής αναθεώρησης της

«εμπλοκής» του δασικού χαρακτήρα μιας έκτασης με το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

- Ρητή αναφορά στο Σύνταγμα της βιώσιμης ανάπτυξης ως στόχου της ελληνικής πολιτείας.
- Ρητή αναφορά της επιχειρηματικότητας και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, για να τυχάνει και αυτός συνταγματικής προστασίας, όπως οι υπόλοιποι συντελεστές της παραγωγής: κεφάλαιο, γη και εργασία.
- Αναφορά ειδικής διαδικασίας, με εκτελεστικό νόμο, για επιτάχυνση επειγόντων τεχνικών έργων, δημόσιας ωφέλειας και στρατηγικών επενδύσεων. Που θα επιταχύνουν και τις σχετικές δικαστικές διαδικασίες.

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Γ. Στασινός: 5 προτάσεις για τη Συνταγματική Αναθεώρηση

- «Η αληθινή ανάπτυξη προς όφελος των πολιτών και η προστασία του περιβάλλοντος είναι η μεγάλη πρόκληση για τη χώρα τα επόμενα χρόνια»
- «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη»: επίκαιρη εκδήλωση του ΤΕΕ με διακεκριμένους ομιλητές

«Τόσο η αληθινή ανάπτυξη προς όφελος των πολιτών, όσο και η προστασία του περιβάλλοντος είναι η μεγάλη πρόκληση για τη χώρα τα επόμενα χρόνια», δήλωσε ο πρόεδρος του ΤΕΕ Γ. Στασινός, στην εκδήλωση που πραγματοποίησε το Επιμελητήριο, με τίτλο «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη», παρουσία εκπροσώπων της πολιτικής ηγεσίας, του νομικού κόσμου και των παραγωγικών φορέων. «Προτείνω συγκεκριμένη αναφορά στη βιώσιμη ανάπτυξη, ως στόχο της πολιτείας, ώστε κάθε κυβερνητική επιλογή και πολιτική, αλλά και κάθε διοικητική πράξη να κρίνεται και με

αυτό το κριτήριο», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Στασινός, αναλύοντας συγκεκριμένο πλέγμα προτάσεων, στο πλαίσιο της συζήτησης για τη Συνταγματική αναθεώρηση.

Ειδικότερα, ο πρόεδρος του ΤΕΕ πρότεινε:

- Συνταγματική πρόβλεψη για έναν ηλεκτρονικό χάρτη με όλες τις θεσμικές γραμμές, ως υποχρέωση της πολιτείας προς τους πολίτες.
 - Επίλυση μέσω της συνταγματικής αναθεώρησης της «εμπλοκής» του δασικού χαρακτήρα μιας έκτασης με το ιδιοκτησιακό καθεστώς.
 - Ρητή αναφορά στο Σύνταγμα της βιώσιμης ανάπτυξης ως στόχου της ελληνικής πολιτείας.
 - Ρητή αναφορά της επιχειρηματικότητας και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, για να τυγχάνει και αυτός συνταγματικής προστασίας, όπως οι υπόλοιποι συντελεστές της παραγωγής: κεφάλαιο, γη και εργασία.
 - Αναφορά ειδικής διαδικασίας, με εκτελεστικό νόμο, για επιτάχυνση επειγόντων τεχνικών έργων, δημόσιας ωφέλειας και στρατηγικών επενδύσεων. Που θα επιταχύνουν και τις σχετικές δικαστικές διαδικασίες.
- Όπως είπε, «ειδικά εάν προχωρήσει η πρόταση για την ιδρυ-

ση Συνταγματικού Δικαστηρίου, οι ανωτέρω προτάσεις ίσως να γίνουν ακόμη πιο σημαντικές». Και πρόσθεσε ότι «ίσως θα μπορούσαμε να συζητήσουμε και άλλες έννοιες που είναι επίκαιρες, για παράδειγμα, η υποχρέωση προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Η ακόμη μεγαλύτερη αναφορά στην έρευνα και την τεχνολογία, ως διαρκή υποχρέωση της Διοίκησης να προσαρμόζεται στις σύγχρονες απαιτήσεις, όπως ο νέος διασυνδεδεμένος κόσμος της 4ης Βιομηχανικής επανάστασης». Καταλήγοντας ο κ. Στασινός επισήμανε ότι «ελπίζω να κυριαρχήσει ωριμότητα από όλα τα πολιτικά κόμματα, ώστε να μη χαθεί άλλη μία σημαντική ευκαιρία και άλλη μία κρίσιμη δεκαετία για τη χώρα».

Η εκδήλωση συνεχίζεται με τοποθετήσεις των πολιτικών κομμάτων και εκπροσώπων φορέων που συζητούν, μεταξύ άλλων, ερωτήματα που έχει θέσει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας όπως:

- Μπορεί και πρέπει να ενταχθεί η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης στο Ελληνικό Σύνταγμα;
- Μετά από τα διδάγματα της κρίσης, χρειάζονται νέες, περισσότερες ή λιγότερες, συνταγματικές προβλέψεις για ανάπτυξη, προστασία του περιβάλλοντος και δημοσιονομική πειθαρχία;

Ο πολιτικός κόσμος έδωσε το παρών στον δημόσιο διάλογο για την Συνταγματική αναθεώρηση, που άνοιξε με πρωτοβουλία του ΤΕΕ, στην εκδήλωση με τίτλο: «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη»

Με σημείο αναφοράς τα ερωτήματα- άξονες και τις συγκεκριμένες προτάσεις για την Συνταγματική αναθεώρηση, που έθεσε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός τοποθετήθηκαν οι:

- Εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής κ. Νίκου Βούτση, ο κ. Σπύρος Λάμπας, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ, Μέλος της Επιτροπής της Βουλής για την Συνταγματική αναθεώρηση.
- Εκ μέρους του Πρωθυπουργού κ. Αλέξη Τσίπρα και της Κυβέρνησης, ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γιώργος Δημαράς
- Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της ΝΔ κ. Κυριάκος Μητσοτάκης
- Η κ. Φώφη Γεννήματα, Πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ
- Ο κ. Μάκης Παπαδόπουλος, εκπρόσωπος ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος ΠΓ

Ο πολιτικός κόσμος, με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης, του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Αρχηγών Κομμάτων έδωσε το παρών στον δημόσιο διάλογο, που άνοιξε με αφηγηρία την εκδήλωση, που διοργάνωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, υπό την αιγίδα του Προεδρείου της Βουλής, με τίτλο «Συνταγμα-

τική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη» την Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου 2018 στην Αθήνα. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης του ΤΕΕ, ο πολιτικός κόσμος ομόθυμα τόνισε την εξαιρετική σημασία της πρωτοβουλίας που ανέλαβε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός να ανοίξει με την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή ο δημόσιος διάλογος για την

Συνταγματική αναθεώρηση και τοποθετήθηκε ανοιχτά και επί της ουσίας, για τα θέματα της κορυφαίας θεσμικής διαδικασίας, με σημείο αναφοράς τα ερωτήματα – άξονες της εκδήλωσης αλλά και τις πέντε συγκεκριμένες προτάσεις, που κατέθεσε στον δημόσιο διάλογο ο Πρόεδρος του ΤΕΕ.

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ερωτήματα – άξονες της εκδήλωσης

Στο επίκεντρο της συζήτησης αναδείχθηκαν τα δύο βασικά ερωτήματα, που έθεσε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γ. Στασινός ως εξής:

- «Μπορεί και πρέπει να ενταχθεί η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης στο Ελληνικό Σύνταγμα;»
 - «Μετά από τα διδάγματα της κρίσης χρειάζονται νέες περισσότερες ή λιγότερες, συνταγματικές προβλέψεις για ανάπτυξη, προστασία του περιβάλλοντος και δημοσιονομική πειθαρχία;»
- Ειδικότερα, ο πρόεδρος του ΤΕΕ πρότεινε:
- Συνταγματική πρόβλεψη για έναν ηλεκτρονικό χάρτη με όλες

τις θεσμικές γραμμές, ως υποχρέωση της πολιτείας προς τους πολίτες.

- Επίλυση μέσω της συνταγματικής αναθεώρησης της «εμπλοκής» του δασικού χαρακτήρα μιας έκτασης με το ιδιοκτησιακό καθεστώς.
- Ρητή αναφορά στο Σύνταγμα της βιώσιμης ανάπτυξης ως στόχου της ελληνικής πολιτείας.
- Ρητή αναφορά της επιχειρηματικότητας και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, για να τυγχάνει και αυτός συνταγματικής

προστασίας, όπως οι υπόλοιποι συντελεστές της παραγωγής: κεφάλαιο, γη και εργασία.

- Αναφορά ειδικής διαδικασίας, με εκτελεστικό νόμο, για επιτάχυνση επερχόμενων τεχνικών έργων, δημοσίων ωφελείας και στρατηγικών επενδύσεων. Που θα επιταχύνουν και τις σχετικές δικαστικές διαδικασίες.

-Τον συντονισμό της εκδήλωσης έκανε η Μαρία Νικολτσίου, Δημοσιογράφος ALPHA TV

Οι τοποθετήσεις των εκπροσώπων της πολιτικής ηγεσίας

Οι τοποθετήσεις των εκπροσώπων του πολιτικού κόσμου στην εκδήλωση του ΤΕΕ είχαν ως εξής:

Σπύρος Λάμπας, εκπρόσωπος Προέδρου της Βουλής, μέλος της Επιτροπής Συνταγματικής Αναθεώρησης, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ

«Η Προεδρία της Βουλής θεωρεί ότι η κορυφαία αυτή διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος γίνεται και πρέπει να γίνεται υπό το πρίσμα ότι η χώρα μας μεταβαίνει σε μια νέα ιστορική φάση, στην οποία πρέπει να κυριαρχούν προτάσεις για μεγάλες θεσμικές τομές και μεταρρυθμίσεις», τόνισε εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής κ. Νίκου Βούτση, ο κ. Σπύρος Λάμπας, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ, Μέλος της Επιτροπής της Βουλής για την Συνταγματική αναθεώρηση, σημειώνοντας ότι: «οι θεσμικές αυτές τομές και μεταρρυθμίσεις, πρέπει κατ' αρχήν να έχουν στόχο την ενίσχυση του κοινοβουλευτισμού, την εμπάθυναση της δημοκρατίας, την προώθηση της ισότητας και της ισονομίας πάντων, την προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, τον αναγκαίο θεσμικό εκσυγχρονισμό. Και στον στόχο αυτό, λίγο-πολύ συμφωνούν όλες οι πολιτικές δυνάμεις. Καθένας από την πλευρά του και με βάση τις αντιλήψεις του».

«Οι πολιτικές δυνάμεις και τα κόμματα, τέσσερις και πλέον δεκαετίες μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας στον τόπο μας, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, αποδέχονται ότι ο κύκλος της μεταπολίτευσης κλείνει, έλκει. Έχοντας, μάλιστα, η περίοδος αυτή χάριση, να μην το ξεκινάμε, μία ανεκτίμητη περίοδο μακράς κοινωνικής ειρήνης και δημιουργίας. Κι αυτό δεν πρέπει να το ξεκινάμε και δεν πρέπει να το υποπινοούμε», είπε ο κ. Λάμπας και πρόσθεσε: «Πολλά θετικά για την κοινωνία και τον ελληνικό λαό έγιναν την περίοδο αυτή. Όμως, εμφανίστηκαν ταυτόχρονα και πολύ μεγάλες παθογένειες στο κράτος και στους θεσμούς του,

που η κρίση και η υπαγωγή της χώρας στα μνημόνια και την επιτροπεία όχι μόνο δεν άμβλυαν, αλλά αντίθετα τις μεγέθυναν σε βαθμό κοινωνικής απογοήτευσης και για μερικούς, κοινωνικής απελπισίας. Εάν δεχθούμε ότι στην πολιτική, όπως και στην οικονομία – μερικοί λένε και στο ποδόσφαιρο - εκείνο που μένει είναι το αποτέλεσμα, τότε ίσως να έχει βάση το αφήγημα που διατυπώνεται στην ελληνική πολιτική σκηνή, περί του ότι η οικονομική κρίση και η χρεοκοπία μπορεί να θεωρηθεί ως ήττα της μεταπολίτευσης». Ο εκπρόσωπος του Προέδρου της Βουλής κάλεσε όλες τις πολιτικές δυνάμεις «να αφήσουν πίσω το αφήγημα της μεταπολίτευσης έστω και αν αυτό όπως είπε για μερικούς είναι «τραυματικό» και σημείωσε: «Αλλά και ως τραύμα, αυτό να συντείνει στην πολιτική και κοινωνική αυτογνωσία, με στόχο την επαναπόκτηση της αυτοπεποίθησής μας, συνθήκης ικανής και αναγκαίας για αλλαγή σελίδας, αλλαγή αντιλήψεων και πολιτικών πρακτικών, για πολιτική ανασυγκρότηση, που είναι –παρακαλώ προσέξτε το- η πολιτική ανασυγκρότηση, προϋπόθεση της παραγωγικής ανασυγκρότησης, της ανάπτυξης, της ευημερίας και του βασικού ερωτήματος που τίθεται από το ΤΕΕ».

Γιώργος Δημαράς, εκπρόσωπος Πρωθυπουργού, Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Εκ μέρους του Πρωθυπουργού κ. Αλέξη Τσίπρα και της Κυβέρνησης μίλησε στην εκδήλωση του ΤΕΕ ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γιώργος Δημαράς, προσθέτοντας ότι ο ίδιος «εκπροσωπεί ταυτόχρονα και την πολιτική οικολογία». «Το ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος με το άρθρο 24 του Συντάγματος επαρκώς προστατεύεται, αρκεί να το εφαρμόσουμε, εάν το βάλουμε προς αναθεώρηση δεν θα το κάνουμε

καλύτερο, θα το κάνουμε χειρότερο» είπε ο κ. Δημαράς, απαντώντας παράλληλα στο σχετικό ερώτημα ότι «πρέπει να μπει η βιωσιμότητα με κάποιες αρχές στο Σύνταγμα», ενώ παράλληλα τάχθηκε υπέρ της δημοσιονομικής σταθερότητας σημειώνοντας ωστόσο «δεν υπάρχει λόγος να μπουν τα δημοσιονομικά θέματα στο Σύνταγμα».

Ο κ. Δημαράς αμφισβήτησε τον όρο «βιώσιμη ανάπτυξη», λέγοντας ότι αυτή θα πρέπει να οδηγεί σε μία βιώσιμη οικονομία αλλά και μία βιώσιμη οικονομία χωρίς βιώσιμη κοινωνία δεν έχει καμία αξία» και τόνισε ότι είναι υπέρ της «βιώσιμης ευημερίας», ως ένα άλλο μοντέλο στην παραγωγή των αγαθών, αλλά και στον τρόπο ζωής και κατανάλωσης. Έθεσε τρεις προτεραιότητες της βιωσιμότητας ή όπως είπε της «οικονομίας της επιβιώσης», οι οποίες είναι: η αρχής της αειφορίας, η κοινωνική δικαιοσύνη, από άποψη ηθική, αλλά και από την πλευρά της συνεκτικής κοινωνίας και η δημοκρατία και συμμετοχή του πολίτη στα δημόσια πράγματα.

«Βιώσαμε και βιώνουμε παγκόσμια και τοπικά την οικονομία μιας ασύδοτης αγοράς που θέτει τους κανόνες στην κοινωνία και περίπου η κοινωνία υπακούει σε αυτούς τους κανόνες και δεν διαμορφώνει τους κανόνες, πως θα λειτουργεί η αγορά ή τους διαμορφώνει σε πολύ μικρό βαθμό» είπε ο ομιλητής, έθεσε τα ερωτήματα: «Γιατί λοιπόν αυτή η οικονομία της ασύδοτης αγοράς δεν μπορεί να είναι βιώσιμη; Τι έχουμε μέχρι τώρα; Τι έχει φέρει;» και απάντησε ως εξής:

«Δημιουργεί κοινωνικά χάσματα και μη συνεκτικές κοινωνίες που φέρνουν φαινόμενα αποδιοργάνωσης. Καταστρέφει τους φυσικούς πόρους, αφού ως κίνητρο είναι το κέρδος δια της υπερκατανάλωσης και δημιουργίας νέων πλασματικών αναγκών. Δεν είναι όλες οι νέες ανάγκες πλασματικές. Ένα μεγάλο ποσοστό όμως αυτών των αναγκών είναι προβληματικές και ασυμμετρικές τον Καλμπρέθ που στην κοινωνίας της αφθονίας παλιά, εκεί γύρω στο '65 – '70, έγραφε για αυτά τα φαινόμενα. Καταστρέφει το κλίμα με τις καύσεις και το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Προκαλεί πολέμους, σπασαλάει πόρους σε εξοπλισμούς. Μολύνει τον πλανήτη, ποτάμια, λίμνες, θάλασσες, υπόγεια νερά. Είναι ασύμβατη με σχέδιο επιβίωσης των επόμενων γενεών.

Συνέχεια στη σελ 6

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Γιώργος Δημαράς, εκπρόσωπος Πρωθυπουργού, Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Συνέντευξη από τη σελ. 5

Δεν παράγει αγαθά μεγάλης διάρκειας αλλά εφήμερα και μίας χρήσης, σπατάλη φυσικών πόρων. Αποδιοργανώνει οικονομίες πολλών χωρών με τη μεταφορά κεφαλαίων και επενδύσεων από μια χώρα σε άλλη όπου είναι φθηνή η εργασία χωρίς κοινωνική ασφάλιση αλλά και φθηνοί φυσικοί πόροι. Έτσι, αποβιομηχανοποιούνται κάποιες χώρες, καταρρέουν, κλάδοι ολόκληροι απασθενούν, όπως συνέβη με την βιομηχανία στη χώρα μας. Και από την μία στιγμή στην άλλη μεταφέρονται και έτσι χάνουμε και φυσικούς πόρους και ανθρώπινο εξειδικευμένο προσωπικό. Επιβάλλει την πολιτική της καταστροφής του

περιβάλλοντος, γιατί το κέρδος, δυστυχώς, δεν έχει ηθική». Ο υφυπουργός Περιβάλλοντος συνέχισε λέγοντας: «το ενεργειακό κόστος μεταφοράς προϊόντων έχει απίστευτες περιβαλλοντικές συνέπειες και σπατάλη πολύτιμης φθηνής ενέργειας. Δεν είναι σωστά οικολογικό να καταναλώνουμε στη χώρα μας αγροτικά προϊόντα που παράγονται στη Χίλη, στην Κίνα ή αλλού όταν μπορούν να παράγονται στη χώρα μας. Αυτά έχουν μεγάλο ενεργειακό κόστος, έχουν συμβολή στην κλιματική αλλαγή. Οδηγεί την οικονομία σε παρασιτισμό ή ημιπαρασιτισμό, καζίνο, μοντέλα, φθινό θέαμα και λοιπά. Ας τα δούμε αυτά, αυτά όλα αν συνθέτουν βιώσιμη οικονομία και βιώσιμη κοινωνία. Δεν υπάρχει έλεγχος στην λειτουργία των ανώνυμων εται-

ρειών, υπερπόντιων off shore εταιρειών και ξέρουμε ακριβώς πώς κινείται η κερδοσκοπία και η παρανομία χρησιμοποιώντας αυτές τις διαδικασίες. Συγκεντρώνει, τέλος, τον πλούτο σε πολύ λίγους. Το 1% του πληθυσμού της γης, στοικεία του ΟΗΕ, κατέχει όσο το υπόλοιπο 99%. Αλλά συγκεντρώνει όχι μόνο τον πλούτο αλλά και την οικονομική εξουσία και τον έλεγχο της πολιτικής εξουσίας». Και ο κ. Γ. Δημαράς τόνισε: «Αυτά είναι σημαντικά ζητήματα που αν θέλουμε να συζητήσουμε στα σοβαρά, που πρέπει να πάμε, νομίζω, ότι πρέπει να αναπτύξουμε το διάλογο, όχι μόνο με τη στενή έννοια της ποσοτικής ανάπτυξης που συνήθως ασχολείται η κοινωνία από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης».

Κυριάκος Μπυσσούκας, Πρόεδρος της ΝΔ

Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της ΝΔ κ. Κυριάκος Μπυσσούκας έθεσε σε προτεραιότητα την αναθεώρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος. Σημείωσε ότι «βρίσκω ενδιαφέρον το γεγονός ότι η Κυβέρνηση έχει επιλέξει να μην κρίνει αναθεωρητέο το άρθρο 24 για λόγους τους οποίους προσωπικά δεν καταλαβαίνω. Μπορούμε να συζητήσουμε ενδεχομένως το περιεχόμενο μίας συγκεκριμένης αναθεώρησης του άρθρου 24 αλλά θεωρώ πια ότι είναι σχεδόν κοινός τόπος ότι το άρθρο 24 πρέπει να προταθεί στην επόμενη Βουλή ως άρθρο αναθεωρητέο. Και δεν θα ήθελα σε καμία περίπτωση να χάσουμε αυτή την μεγάλη ευκαιρία και στη Συνταγματική αναθεώρηση, η οποία θα γίνει από την πρώτη Βουλή, το 24 να μην συμπεριλαμβάνεται στα άρθρα τα οποία θα πρέπει να αναθεωρηθούν», είπε ο Πρόεδρος της ΝΔ και τόνισε: «Επαναλαμβάνω, λοιπόν, και σήμερα προς την Κυβέρνηση την ίδια έκκληση την οποία έκανα από άλλο βήμα. Το άρθρο 16 και το άρθρο 24 κατ'ελάχιστον να είναι δύο άρθρα τα οποία θα κριθούν αναθεωρητέα έστω και με 151 Βουλευτές, ώστε η επόμενη Βουλή, σε αυτή την περίπτωση με αυξημένη πλειοψηφία 180 Βουλευτών, να μπορεί να κρίνει το περιεχόμενο της αναθεώρησης των σχετικών άρθρων»

Προτάσεις

Ο αρχηγός της ΝΔ παρουσίασε στην εκδήλωση του ΤΕΕ, συγκεκριμένες προτάσεις για την αναθεώρηση του άρθρου 24,

ως εξής:

- Να αναγνωρισθεί ως συνταγματική υποχρέωση του κράτους η βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η διαφύλαξη των υδάτινων πόρων και η ενίσχυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Να καταστεί ρητή η υποχρέωση να κηρύσσονται ανόθευτες και να μην διατίθενται για άλλο προορισμό δημόσια και ιδιωτικά δάση που καταστράφηκαν από πυρκαγιά. Και να προβλέπονται και κυρώσεις για τους τυχόν παραβάτες.
- Να απαγορεύεται, προφανώς, η μεταβολή του προορισμού των δασών εκτός αν προκύπτει άλλη χρήση την οποία να επιβάλλει επιτακτικό, το τονικό επιτακτικό δημόσιο συμφέρον.
- Και βέβαια η χωροταξική και πολεοδομική πολιτική να σεβεται και να προάγει την έννοια του περιβαλλοντικού ισοζυγίου
- Και βέβαια περιβαλλοντικές τομές, όπως αυτές, θα πρέπει να συνδυάζονται και με άλλες διατάξεις που θα εκκαθαρίσουν θέματα τα οποία τώρα δεσμεύουν πολύ και χωρίς ουσιαστικό λόγο την ατομική ιδιοκτησία.

Ο Πρόεδρος της ΝΔ τόνισε ότι «η άποψή μας είναι ότι πρέπει να λογίζεται ως δάσος, έκταση η οποία θα φέρει τα χαρακτηριστικά του δάσους την 11η Ιουνίου του 1975, δηλαδή την ημερομηνία αφετηρίας του ισχύοντος Συντάγματος. Έτσι, πιστεύουμε ότι θα υπάρχει μία σαφής χρονική αναγωγή και θα αποφεύγεται η παραπειστική χρήση αποδείξεων για τις ιδιοκτησίες».

Ενιαίος ψηφιακός χάρτης

Ο Πρόεδρος της ΝΔ επιφύλαξε ειδική αναφορά στην πρόταση που καταθέτει ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γ. Στασινός για την δημιουργία και τη θεσμική θωράκιση του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη, λέγοντας: «Διάβασα με πολύ προσοχή την πρότασή σας, αγαπητέ Πρόεδρε, για τη συνταγματική κατοχύρωση της έννοιας της θεσμικής γραμμής, δηλαδή, της δυνατότητας να μπορούμε να σε ένα βρίσκουμε με σαφή προσδιορισμό όλες τις γραμμές που καθορίζουν χρήσεις γης και που άπτονται δασικών χαρακτηριστικών, αρχαιολογίας, αλλά και γενικότερων ζητημάτων χρήσης γης. Δεν ξέρω αν αυτό είναι κάτι το οποίο χρίζει συνταγματικής κατοχύρωσης. Πάντως, θυμάστε ότι είχα προσέλθει

στην ημερίδα, για να υποστηρίξω την πρότασή σας. Κρίνω ότι είναι μια ιδέα πάρα, πάρα πολύ σημαντική, η οποία θα ξεκαθαρίσει πολλά πράγματα. Και σίγουρα θα διευκολύνει το επενδυτικό περιβάλλον στη χώρα. Όπως θα διευκολύνει σίγουρα να μην επιτρέπεται πλέον το συχνό φαινόμενο να μπλοκάρονται για δεκαετίες, προφανώς χωρίς αποζημίωση, ιδιοκτησίες κατ'εφαρμογή της πολεοδομικής χωροταξικής ή αρχαιολογικής νομοθεσίας. Γιατί αυτό, στην πράξη, οδηγεί με πλάγιο τρόπο στην στέρηση του δικαιώματος της ιδιοκτησίας των πολιτών».

Σχετικά με το ζήτημα της δημοσιονομικής πειθαρχίας ως πυλώνα για μία πολιτική για το περιβάλλον, με βάση και την εμπειρία της κρίσης ο κ. Μπυσσούκας, αφού ανέφερε ότι «η Νέα Δημοκρατία, ήταν η πρώτη η οποία με νόμο, τον 4270/2014, θέσπισε συγκεκριμένους δημοσιονομικούς κανόνες» υπογράμμισε ότι «σε κάθε περίπτωση, εμείς θεωρούμε ότι χρίζουν αναθεώρησης και τα άρθρα 78 και 79 του Συντάγματος. Διότι αν η χώρα μας κινηθεί τελικά στην κατεύθυνση συνταγματικά κατοχυρωμένων δημοσιονομικών κανόνων, με άμεση ενσωμάτωση και μεταγενέστερη εφαρμογή, προφανώς, αυτό θα βοηθήσει πάρα πολύ στο να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στη χώρα».

Ο Πρόεδρος της ΝΔ αναφέρθηκε ειδικά και συγκεκριμένα και στο Πράσινο Ταμείο το οποίο δημιουργήθηκε προκειμένου να διαχειριστεί εισπράξεις από πρόστιμα για αυθαιρέσεις του παρελθόντος. Σχετικά είπε ότι «η βασική λογική δημιουργίας του Πράσινου Ταμείου ήταν ότι με αυτό τον τρόπο μπορούμε να προβαίνουμε σε άλλες παρεμβάσεις, πάντα στην έννοια του περιβαλλοντικού ισοζυγίου οι οποίες θα μπορούσαν να εξορροπήσουν τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις από προηγούμενες αυθαιρέσεις. Αναπλάσεις, παρεμβάσεις συνολικές στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και όχι μόνο. Σήμερα όμως το Πράσινο Ταμείο έχει καταλήξει να χρησιμοποιεί μόλις το 2,5% του σκοπού του για τέτοιες δράσεις. Ένα λίγο μεγαλύτερο ποσοστό από αυτό θα μπορούσε να έχει πραγματικά θεαματικά αποτελέσματα για μια ουσιαστική βιώσιμη ανάπτυξη και πολύ καλύτερες συνθήκες ζωής στην πόλη και στην ύπαιθρο».

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Φώφη Γεννήματα, Πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ

Μέσω της Συνταγματικής Αναθεώρησης, η πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει την αναπτυξιακή πολιτική του τόπου τόνισε κατά την ομιλία της στην εκδήλωση του ΤΕΕ η κ Φώφη Γεννήματα Πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ. «Το άρθρο 24 του Συντάγματος, ειδικά μετά το 2001, κατοχυρώνει ένα ισχυρό ατομικό δικαίωμα στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, που το θεωρώ εξαιρετικά σημαντικό. Υφίσταται, λοιπόν, η απαραίτητη συνταγματική πρώτη ύλη για τη διασφάλιση του περιβάλλοντος. Ολιγορές νομοθετικές υπάρχουν, ιδιαίτερα στη θέσπιση χωροταξικών πλαισίων, στην κατάρτιση δασικών χαρτών και στην κτηματογράφηση. Και δημιουργούν πολύ σοβαρά προβλήματα για την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας» είπε η κ Γεννημάτα και σημείωσε: «Όμως, δε φέρει την ευθύνη το Σύνταγμα γ' αυτό. Χρειάζεται νομοθετική βούληση, χρειάζεται πολιτική βούληση και αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων από τη διοίκηση. Και φυσικά, δεν πρέπει να παραβλέψουμε τη σπουδαιότητα και τις διεθνείς διαστάσεις της κλιματικής αλλαγής. Είναι βασικός όρος για την αειφορία και γ' αυτό θεωρώ ότι έχει πάρα πολύ

μεγάλη σημασία η ανεπιφύλακτη εφαρμογή των διεθνών συνθηκών κατά της κλιματικής αλλαγής και από την Ελλάδα». Η κ Γεννημάτα έκανε λόγο για ανάπτυξη πάνω σε τρεις ισόρροπους πυλώνες: την οικονομία, το περιβάλλον και την προστασία του και την κοινωνική συνοχή, τονίζοντας ότι «η ανάπτυξη που στοχεύουμε δεν έχει να κάνει μόνο με τους αριθμούς αλλά έχει περιβαλλοντική και κοινωνική διάσταση». Η ομιλήτρια παρουσιάζοντας το πλαίσιο των προτάσεων του ΚΙΝΑ για την Συνταγματική αναθεώρηση σημείωσε ότι «βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει διεύρυνση του κοινωνικού κεφαλαίου. Προτείνουμε στο Σύνταγμα ενός εγγυημένου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης. Οι προτάσεις μας έχουν συγκεκριμένες στοχεύσεις. Το κράτος πρέπει να στέκεται δίπλα στον πολίτη όχι από ελεημοσύνη ούτε από κομματικά κίνητρα. Αναγκαία σταθερότητα και δίνουν ώθηση στους επιταχυντές της ανάπτυξης. Οπδήποτε πάει να ξεκινήσει, το πνίγουν οι φόροι. Έχουμε καταθέσει το σχέδιο Ελλάδα, εδώ και πάρα πολύ καιρό, για το πώς θα γυρίσουμε σελίδα και πώς η χώρα θα γυρίσει σελίδα. Να μιλήσουμε για περιφέρειες με αναπτυξιακή ταυτότητα και αναπτυξιακούς πόλους. Η πολιτεία πρέπει να εξασφαλίζει τους όρους δόμησης και της χρήσης γης, προκειμένου οι επενδυτές να έχουν ένα ξεκάθαρο πλαίσιο. Φέρνουμε την αυτοδιοίκηση στο προσκήνιο και μιλάμε για κεραφόλη της αυτοδιοίκησης και στο πεδίο της Συνταγματικής Αναθεώρησης Πιστεύουμε στην ανάγκη ορθολογικής αναθεώρησης. Οι συνθήκες πόλωσης στο δρόμο για τις εκλογές δεν ευνοούν την ανάγκη για συνεννόηση. Εμείς θα είμαστε στην πρώτη γραμμή αυτής της προσπάθειας». Αναφερόμενη στην αναθεώρηση του άρθρου 16 για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια η Πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ είπε ότι «πρέπει να γυρίσουμε σελίδα και

στο ζήτημα των πανεπιστημίων, Πρέπει να διασφαλίσουμε τα κρατικά πανεπιστήμια αλλά δεν μπορούμε να περιοριστούμε εκεί» . Όσον αφορά στην οικονομική αναπτυξιακή διάσταση η Πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ σημείωσε: «Θεωρώ ότι η συζήτηση πρέπει να επικεντρωθεί στους θεσμούς που εγγυώνται την αναγκαία σταθερότητα και δίνουν ώθηση στην αναπτυξιακή τροχιά της χώρας. Στους επιταχυντές της ανάπτυξης. Διότι δυστυχώς αυτό που έχουμε σήμερα και αντιμετωπίζουμε καθημερινά είναι οι κόφτες της ανάπτυξης. Δεν μπορεί τίποτα να ξεκινήσει σε αυτό τον τόπο, τον πνίγουν οι φόροι, η κρατική μηχανή που έχει συγκεκριμένες κατευθύνσεις αυτή τη στιγμή και είναι αντιαναπτυξιακές και αντιεπενδυτικές. Το Κίνημα Αλλαγής έχει διατυπώσει τη δική του ολοκληρωμένη πρόταση για ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο στην Ελλάδα, έχουμε καταθέσει το σχέδιο Ελλάδα εδώ και πάρα πολύ καιρό που απαντά στο πως θα γυρίσουμε σελίδα και πως η Ελλάδα θα σταθεί στα πόδια της μετά από την κρίση». «Έχουμε μιλήσει πάρα πολλές φορές για τα συγκριτικά πλεονεκτήματα αυτού του τόπου, τόνισε η κ Γεννημάτα και συνέχισε λέγοντας, αλλά πλέον πρέπει έμπρακτα να μιλήσουμε για περιφέρειες με αναπτυξιακή ταυτότητα, για αναπτυξιακούς πόλους σε κάθε περιφέρεια και αναπτυξιακούς πόλους που για να μπροσουν να προχωρήσουν και να έχουν βιωσιμότητα θα πρέπει η πολιτεία να εξασφαλίζει εξ αρχής τους όρους δόμησης και τις χρήσεις γης και έτσι να είναι ξεκάθαρες οι σχέσεις και το τοπίο για τους επενδυτές που καλούμε να έρθουν και να βάλουν τα χέρια τους στον τόπο. Θα πρέπει λοιπόν επιτέλους η πολιτεία να πάρει επάνω της αυτή την υπόθεση και εμείς είμαστε απόλυτοι και κάθεται σε αυτή την υπόθεση».

Μάκης Παπαδόπουλος, εκπρόσωπος ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος ΠΓ

«Σήμερα, στην εποχή της λεγόμενης 4ης βιομηχανικής επανάστασης, υπάρχουν όλες οι τεχνολογικές και παραγωγικές δυνατότητες, ώστε η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας να αξιοποιηθεί επιτέλους προς όφελος της κοινωνικής ευημερίας. Αρκεί λέμε εμείς να υπάρχει ριζική αλλαγή πορείας, να πάρει ο λαός στα χέρια του τα κλειδιά της οικονομίας για να υπάρξει κεντρικός επιστημονικός σχεδιασμός της παραγωγής, με γνώμονα το σύνολο των αναγκών της κοινωνίας» τόνισε κατά την ομιλία του στην εκδήλωση του ΤΕΕ για την Συνταγματική αναθεώρηση ο κ. Μάκης Παπαδόπουλος, εκπρόσωπος ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος ΠΓ και υπογράμμισε:

«Μόνο αυτός ο δρόμος μπορεί να διασφαλίσει ανάπτυξη, που να ανταποκρίνεται στις λαϊκές ανάγκες, δηλαδή να έχουν όλοι δουλειά χωρίς τον εφιάλτη της ανεργίας, να απολαμβάνουν καλύτερο επίπεδο ζωής, με υψηλού επιπέδου αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν υγεία και παιδεία. Το ΚΚΕ δεν περιμένει φυσικά παθητικά κάποια μεγάλα μέρα. Αγωνίζεται καθημερινά για να ανοίξει ο δρόμος προς την κοινωνική απελευθέρωση, ο δρόμος της κοινωνικοποίησης των μέσων παραγωγής. Δεν έχουμε υπατάξεις ότι μπορεί να υπάρξει πραγματικά προοδευτικό σύνταγμα στο πλαίσιο της σημερινής αντιδραστικής εξουσίας του κεφαλαίου». Ο κ. Παπαδόπουλος σημείωσε ότι «οι ριζοσπαστικές προτάσεις που κατέθεσε το ΚΚΕ για τη νέα συνταγματική αναθεώρηση, μπορούν να αποτελέσουν αιχμές της λαϊκής απερίθρευσης, αιχμές των αγώνων για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της κοινωνίας». Ενδεικτικά ανέφερε «το ζήτημα της τροποποίησης του άρθρου 107 του Συντάγματος, ώστε ο ορυκτός πλούτος, οι υδρογονάνθρακες και γενικότερα οι ενεργειακές πηγές, το νερό, ο αιγιαλός, οι λίμνες, οι αρχαιολογικοί χώροι, να μην μπορούν να παραχωρηθούν για εκμετάλλευση σε τρίτους και να αποτελούν ιδιοκτησία του κράτους». Πιο αναλυτικά ο κ Παπαδόπουλος σημείωσε:

«Παράλληλα με την προστασία του δημόσιου πλούτου και του περιβάλλοντος, αγωνιζόμαστε για τη διεύρυνση των κοινωνικών και εργατικών δικαιωμάτων. Προτείνουμε να κατοχυρωθεί συνταγματικά ότι η υγεία, η παιδεία και η πρόνοια δεν πρέπει να αποτελούν εμπορεύματα και πως η κοινωνική ασφάλιση πρέπει να αποτελεί αποκλειστική υποχρέωση του κράτους. Προτείνουμε τη συνταγματική κατοχύρωση της υποχρέωσης του κράτους να εξασφαλίζει τους αναγκαίους οικονομικούς πόρους στους οργανισμούς, στους ΟΤΑ, την τοπική αυτοδιοίκηση. Απαιτούμε να υπάρξει απογύρευση της επιστράτευσης των απεργών και κάθε περιορισμού που υπάρχει σήμερα στο δικαίωμα της απεργίας. Σε μια εποχή που η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ έχει αναδειχθεί σε σημαιοφόρο των σχεδίων του ΝΑΤΟ στην περιοχή, και η Ελλάδα κινδυνεύει να γίνει στρατιωτικός στόχος, στην περίπτωση μιας γενικότερης πολεμικής αναμέτρησης στην περιοχή, εμείς απαιτούμε την κατάργηση του άρθρου 28, που επιτρέπει την εκκώρση κυριαρχικών δικαιωμάτων σε ξένα κέντρα και την κατάργηση των παραγράφων του άρθρου 27, που επιτρέπουν τη διέλευση ξένων στρατευμάτων και τη μεταβολή των ορίων του ελληνικού κράτους» Συνέχεια στη σελ 9

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μάκης Παπαδόπουλος, εκπρόσωπος ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος ΠΓ

Συνέχεια από τη σελ 8

«Απαιτούμε συνέχισε λέγοντας ο κ. Παπαδόπουλος να μην επitrέπεται η απόκτηση και η παραμονή πυρηνικών όπλων στη χώρα μας. Και πιστεύουμε πως όσοι κόπτονται ειλικρινά για την προστασία του περιβάλλοντος και όχι απλά για πράσινες επενδύσεις και γενικότερα για τη ζωή του λαού, δεν μπορεί να αδιαφορούν για τη μεταφορά βαρέων και πυρηνικών όπλων και την επέκταση των αμερικανικών στρατιωτικών βάσεων στη

χώρα μας».

Ο κ. Παπαδόπουλος είπε ακόμη ότι «στην ίδια αντιδραστική κατεύθυνση συγκλίνουν σήμερα σε όλα τα βασικά θέματα η Κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία και αυτό προσπαθούν να κρύψουν με την κάλπικη αντιπαράθεσή τους. Συμφωνούν στην πολιτική που υλοποιήθηκε με τα μνημόνια, στις ιδιωτικοποιήσεις, στην απελευθέρωση της αγοράς στρατηγικών τομέων της οικονομίας, στις ελαστικές εργασιακές σχέσεις, στις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πίσω από την κριτική της Νέας Δη-

μοκρατίας για ανικανότητα και αριστερή ιδεολογία του ΣΥΡΙΖΑ κρύβεται η πολιτική αμηχανία της γιατί η Κυβέρνηση λαμβάνει τα εύσημα από τις ΗΠΑ, την Commission και την εγκώρια άρχουσα τάξη αφού προωθή αποτελεσματικά την αντιλαϊκή πολιτική. Κατηγορεί η Νέα Δημοκρατία το ΣΥΡΙΖΑ για τη διατήρηση του άρθρου 16 που έχει κατατήσει σήμερα άδαιο ποικαμία. Έχουν προχωρήσει ήδη οι κατευθύνσεις της Μπολιόνια που αποσυνδέουν το ακαδημαϊκό πτυχίο από το επάγγελμα και το μετατρέπουν σε διαβατήριο συνεχών εξετάσεων».

Εκδήλωση του ΤΕΕ: «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη» - Τι επώθησε σε τρεις ξεχωριστές συζητήσεις στοργουλού τραπεζιού με θέματα:

- «Η άποψη των παραγωγικών φορέων»,
- «Η άποψη της νομικής επιστήμης»,
- «Η άποψη επιστημονικών φορέων – αυτοδιοίκησης»

Με την συμμετοχή κορυφαίων παραγόντων και θεσμικών εκπροσώπων του δημόσιου βίου

Διακεκριμένοι νομικοί, με τη συμμετοχή του πρώην Πρωθυπουργού και Προέδρου του ΣτΕ κ. **Παναγιώτη Πικραμένου**, της Προέδρου του ΣτΕ κ. **Αικατερίνη Σακελλαροπούλου** και του Α' Αντιπροέδρου του ΣτΕ **Αθανάσιου Ράντου**, κορυφαίοι παράγοντες των παραγωγικών φορέων και οι θεσμικοί εκπρόσωποι των επιστημονικών φορέων και της Αυτοδιοίκησης, σε τρεις ξεχωριστές ενότητες συζητήσεων στοργουλού τραπεζιού, ανέπτυξαν τις θέσεις και τις προτάσεις τους για την Συνταγματική αναθεώρηση, στο πλαίσιο της εκδήλωσης που διοργάνωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, υπό την αιγίδα του Προεδρείου της Βουλής, με τίτλο «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη» την Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου 2018 στην Αθήνα. Στις θεματικές συζητήσεις της εκδήλωσης του ΤΕΕ αναπτύχθηκαν οι ακόλουθες τοποθετήσεις:

οι, μιλώντας στην εκδήλωση που πραγματοποιήσε το ΤΕΕ, με τίτλο: «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη», παρουσία εκπροσώπων της πολιτικής ηγεσίας, του νομικού κόσμου των παραγωγικών και επιστημονικών φορέων.

Ο κ. Φέσσας κατέγραψε κατά τη διάρκεια της ομιλίας του τις προτάσεις του ΣΕΒ που είναι:

1. Αντικατάσταση της έννοιας της «αειφορίας» από την έννοια της «βιώσιμης ανάπτυξης», προκειμένου η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος να ασκείται ταυτόχρονα με την υποχρέωση προστασίας του δικαιώματος στην ιδιοκτησία, την οικονομική ελευθερία και την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία ενός κύκλου πραγματικής αξιοποίησης, επανεπένδυσης και πολλαπλασιασμού των δημόσιων και ιδιωτικών πόρων (άρθρο 24).
2. Ρητή κατάργηση της δυνατότητας διαδοχικών παρατάσεων του χρόνου παραγραφής των φορολογικών αξιώσεων του Δημοσίου, στα πλαίσια της συνταγματικά κατοχυρωμένης απαγόρευσης της αναδρομικής φορολόγησης, ως ελάχιστο κανόνα και προϋπόθεση ασφάλειας δικαίου για την ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, την ενεργό προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία ενός κύκλου πραγματικής αξιοποίησης, επανεπένδυσης και πολλαπλασιασμού των δημόσιων και ιδιωτικών πόρων (άρθρο 78).
3. Ρητή κατοχύρωση της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού ως δομικού στοιχείου διαφύλαξης του δικαιώματος ανάπτυξης της οικονομικής ελευθερίας και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας (άρθρο 106).
4. Άρση της απαγόρευσης ίδρυσης ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων για την παροχή ανώτατης εκπαίδευσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η προσφορά πληθώρας άριστων και αξιόλογων υπηρεσιών εκπαίδευσης. Μεγαλύτερη προσφορά σημαίνει περισσότερες ευκαιρίες για όλους (άρθρο 16).
5. Υποχρεωτική κωδικοποίηση της νομοθεσίας και ψήφιση

των νόμων στην κωδικοποιημένη τους μορφή, προς άρση της ανασφάλειας δικαίου που προκαλείται σε πολίτες, επιχειρήσεις αλλά και στους ίδιους τους εφαρμόζοντες τον νόμο (εισαγωγή νέου άρθρου).

6. Καθιέρωση απλούστερων και ταχύτερων διαδικασιών αναθεώρησης των μη θεμελιωδών διατάξεων του Συντάγματος, ώστε στο πρότυπο της «ανοικτής δημοκρατίας» να παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία στη διαδικασία αναθεώρησης διατάξεων όπως οι ανωτέρω (άρθρο 110).

Επιπλέον, για τον ΣΕΒ υπάρχουν τρία ακόμη πεδία, ως απόλυτα αναγκαία, για την εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας, που αφορούν στη σταθερότητα των εκλογικών κύκλων, ώστε να μην επηρεάζεται δυσμενώς η οικονομία από συχνές πολιτικές αλλαγές, στην ανάγκη διάρρηξης των πελατειακών σχέσεων που παρεμποδίζουν την υλοποίηση αναγκαίων μεταρρυθμίσεων υπέρ του δημοσίου συμφέροντος και, τέλος, στην πρόβλεψη κανόνων, με στόχο την αναβάθμιση των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. «Ελπίζω να μη χαθεί άλλη μία δεκαετία, για την Συνταγματική αναθεώρηση» είπε χαρακτηριστικά ο πρόεδρος του ΤΕΕ **Γιώργος Στασινός**, τονίζοντας τη σημασία να εισαχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη στην αναθεώρηση του Συντάγματος και υπογράμμισε πως «εμείς οι μηχανικοί είμαστε άρρηκτα συνδεδεμένοι με τον όρο ανάπτυξη και την αναζητούμε, γιατί μόνο έτσι μπορούμε να επιβιώσουμε σαν κλάδος». «Αναφέρθηκε στην αληθινή ανάπτυξη, γιατί για να είναι δίκαιη πρέπει πρώτα να υπάρχει», ανέφερε χαρακτηριστικά. Επανελάβε την ανάγκη για τη θέσπιση ενός ενιαίου ψηφιακού χάρτη με όλες τις θεσμικές γραμμές, προκειμένου να ξέρει ο καθένας τι μπορεί να κάνει και πώς. Συνέχεια στη σελ 10

Η άποψη των παραγωγικών φορέων

«Είναι υπαρκτή η ανάγκη αναθεώρησης επιλεγμένων διατάξεων του Συντάγματος με στόχο την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, με όρους υγιούς ανταγωνισμού και βιώσιμης ανάπτυξης», τόνισε ο πρόεδρος του ΣΕΒ **Θεόδωρος Φέσ-**

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η άποψη των παραγωγικών φορέων

Συνέχεια από τη σελ 9

Ο κ. Στασινός εξηγώντας τις αδικίες σε σχέση με τον κλάδο των μηχανικών επεσήμανε ότι το 80% οφείλουν εισφορές. «Οι εισφορές είναι οι μεγαλύτερες που μπορεί να υπάρξουν και φθάνουν στο 38%», ανέφερε χαρακτηριστικά και πρόσθεσε ότι 15.000 - 20.000 μηχανικοί έχουν ήδη φύγει στο εξωτερικό. «Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους. Δεν υπάρχει η δικαιοσύνη και η ισονομία που προβλέπονται από το Σύνταγμα», ανέφερε ο κ. Στασινός.

«Η επιχειρηματικότητα είναι ένα κομμάτι στο οποίο υπάρχει

μεγάλο θεσμικό πρόβλημα στη χώρα», ανέφερε, συμπληρώνοντας ότι «μπορούμε να λύσουμε αυτά τα ζητήματα, γιατί δεν κοστίζουν. Είναι ζήτημα αποφάσεων» είπε.

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ αναφέρθηκε επίσης ότι «οι χρόνοι που απαιτούνται για τις διαδικασίες ανάθεσης ενός έργου διαρκούν ακόμα περισσότερο και από το ίδιο το έργο. Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που πρέπει να λυθούν για ένα κράτος δικαίου είναι να επιταχυνθούν οι χρόνοι απονομής δικαιοσύνης», καθώς όπως είπε, «είναι ένας από τους βασικούς λόγους που δεν μπορεί να υπάρξει ανάπτυξη στη χώρα».

Ο γενικός διευθυντής του IOBE **Νίκος Βέττας** αναγνώρισε ότι το υπάρχον Σύνταγμα άντεξε, αλλά από την άλλη πλευρά δεν διασφαλίζει το πλαίσιο για να γίνουν οι αλλαγές που χρειάζονται. Ειδική αναφορά έκανε ο κ. Βέττας για την ανάγκη σαφέστερων Συνταγματικών προβλέψεων όσον αφορά τη δημοσιονομική σταθερότητα του κράτους και έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου σε σχέση με το δημογραφικό και τις συνέπειες που θα προκύψουν σε σχέση και με την

εκπαίδευση. Ο βασικός νόμος της χώρας μας να μπορεί να διασφαλίζει την απαραίτητη συνέχεια, προκειμένου η χώρα μας να προχωράει στις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Πόσο προστατευμένες και προβεβλημένες είναι οι ανεξάρτητες αρχές, έχει να κάνει με συνέχεια στη δημόσια διοίκηση, να προχωρήσει ο διαχωρισμός της εκάστοτε κυβέρνησης και του κράτους, προκειμένου να υπάρχει μία συνέχεια. Πρέπει να υπάρχει ασφάλεια δικαίου και μία συνέχεια, έτσι ώστε να μην σκέφτεται κάποιος ότι ανά εξάμηνο τα πάντα μπορεί να αλλάζουν. Ενώ αναφέρθηκε στην ανάγκη αλλαγής και του άρθρου 16 του Συντάγματος. «Σε μία διεθνή οικονομία πρέπει συνεχώς να προσαρμόζεσαι στις αλλαγές που θα έρθουν». Κινητήριος μοχλός της ανάπτυξης για 4 δεκαετίες ήταν η οικοδομή και οι κατασκευές. Πρέπει να σκεφτούμε το θεσμικό πλαίσιο για μία γρήγορη ροή επενδύσεων για να αναβαθμιστεί.

Συντονιστής της ενότητας του συνεδρίου ήταν ο δημοσιογράφος και διευθυντής ειδήσεων του ΣΚΑΪ Νίκος Φιλιππίδης.

Η άποψη της νομικής επιστήμης

Ο πρώην Πρωθυπουργός και πρώην Πρόεδρος Συμβουλίου της Επικρατείας **Παναγιώτης Πικραμένος** τόνισε κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης ότι «τα ζητήματα που τίθενται σήμερα, τα έχει επισημάνει το ΣΤΕ εδώ και 30 χρόνια», προσθέτοντας ότι «φοβάμαι ότι ασχολούμαστε πολύ αργά». Όπως είπε, το ΣΤΕ έχει ήδη χειριστεί από το 2004 το ζήτημα της βιώσιμης ανάπτυξης ισότιμα με την αειφορία. Σύμφωνα με τον κ. Πικραμένο, «θα ήταν καλό να μπει η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, αλλά και αν δεν προχωρήσει, το Σύνταγμα το χειρίζεται με ταυτόσημο τρόπο με την αειφορία, καθώς οι δύο αυτές έννοιες συμπίπτουν». Επιπλέον ο κ. Πικραμένος, προέτρεψε το ΤΕΕ να αναλάβει την πρωτοβουλία για μία ημερίδα για τα αυθαίρετα.

Όσον αφορά τη συζήτηση για την Συνταγματική αναθεώ-

ρηση σύμφωνα με τον πρώην πρωθυπουργό, αυτή «πρέπει να γίνει σε ένα κλίμα συναινέσεως», καθώς όπως είπε, «αυτή τη στιγμή η χώρα δεν είναι στο καλύτερο σημείο της». «Το Σύνταγμα θα μπορούσε μέχρι ενός σημείου να συμβάλει στην αλλαγή του κλίματος», προσθέτοντας ότι το ζητούμενο είναι αν μπορεί «να γίνει λιγότερο διαχωριστικό, αν μπορεί να εξασφαλίσει μία συνέχεια του κράτους». Επεσήμανε το ζήτημα εκλογής του προέδρου της Δημοκρατίας, και την ανάγκη διασφάλισης ενός σταθερού εκλογικού κύκλου. Σε σχέση με τη δημοσιονομική σταθερότητα, επεσήμανε ότι ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός δημιουργήθηκε εξαιτίας των ελλειμμάτων, και αυτό όπως είπε, δημιουργεί σκέψεις για την εισαγωγή άρθρου για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, «αλλά αυτή η διάταξη να μην είναι άκαμπτη», ανέφερε χαρακτηριστικά. Όπως είπε, εάν προκύψει ανάγκη, να δίνεται η δυνατότητα στον υπουργό Οικονομικών, με 180 ψήφους, να καταθέτει μη ισοσκελισμένο προϋπολογισμό. Ενώ πρόσθεσε την ανάγκη για πρόβλεψη αυξημένων πλειοψηφίας σε σχέση με τις προσλήψεις στο δημόσιο. Επιπλέον, τόνισε ότι «θα μπορούσε να ενισχυθεί το πεδίο προστασίας επενδύσεων που προέρχονται από το εξωτερικό». Τέλος, όπως τόνισε ο κ. Πικραμένος, «αυτό που χρειάζεται η χώρα είναι σύμπνοια, ομόνοια, συναίνεση».

Απ' την πλευρά της η **Αικατερίνη Σακελλαροπούλου**,

πρόεδρος του ΣΤΕ, Εκθαρήρισε ότι στην πάγια νομολογία η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης ενυπάρχει στο Σύνταγμα και έκρινε ότι δεν υπάρχει λόγος για ειδική αναφορά. Επιπλέον, τόνισε ότι «δεν είναι το Σύνταγμα ούτε το ΣΤΕ που εμποδίζει τα έργα και τις επενδύσεις». Όπως τόνισε η κ. Σακελλαροπούλου, σημαντικό κομμάτι για τις καθυστερήσεις στις επενδύσεις είναι αυτό των ελλειμμάτων του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, η απουσία δασικών χαρτών, του κτηματολογίου, τα προβλήματα στη φορολογία, τα προβλήματα στο πεδίο του ανταγωνισμού, και τη νομοθεσία, καθώς επίσης και οι ελλείψεις στη διοίκηση, αλλά και η απουσία ενημέρωσης του κοινωνικού συνόλου.

Συνέχεια στη σελ 11

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η άποψη της νομικής επιστήμης

Συνέχεια από τη σελ 10

Ο Α' Αντιπρόεδρος Συμβουλίου της Επικρατείας, **Αθανάσιος Ράντος** τάχθηκε υπέρ της πρότασης του ΤΕΕ για έναν ολοκληρωμένο ψηφιακό κάρτη με όλα τα γεωχωρικά δεδομένα. Όπως είπε «εάν υπήρχε αυτή η μεταρρύθμιση, πολλά από αυτά που συζητάμε σήμερα δε θα χρειαζόταν να τα συζητάμε». Προχωρώντας σημείωσε ότι «ο μεγάλος εχθρός είναι

οι διατάξεις του Συντάγματος που είναι κενό γράμμα». Όπως είπε, «όσο βάζουμε καινούργιες διατάξεις που δεν μπορούν να εφαρμοστούν ή θα παραβιαστούν, κάνουμε κακό στην κοινωνία και το Σύνταγμα». Σύμφωνα με τον κ. Ράντο, «τρία είναι τα σημεία που πρέπει να αλλάξουν, γιατί έχουν αποδειχθεί αποτυχημένα: η πρόωρη διάλυση της Βουλής για μη εκλογή ΠτΔ, το θέμα της επιλογής ηγεσιών των Ανεξάρτητων Αρχών με αυξημένη πλειοψηφία και το θέμα της ευθύνης υπουργών. Τα υπόλοιπα είναι πολιτική», είπε.

Πρόσθεσε ότι «δεν πρέπει να θίγουμε στο Σύνταγμα ζητήματα που είναι λυμένα». Σύμφωνα με τον κ. Ράντο, στο «άρθρο 24 η βιώσιμη ανάπτυξη είναι δεδομένη και δεν αμφισβητείται. Οποιαδήποτε αλλαγή θα επιφέρει προβλήματα». Όπως επεσήμανε, «αυτό που πρέπει να δούμε είναι το ζήτημα των δασικών εκτάσεων. Δεν μπορούμε να ψάχνουμε να βρούμε τι ήταν δάσος το 1970». Ενώ, σε ό,τι αφορά τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής, των υδάτων κλπ, αυτά σύμφωνα με τον Α' Αντιπρόεδρο

του ΣΤΕ, ρυθμίζονται από διεθνείς συμβάσεις. Επίσης, για το ζήτημα της δημοσιονομικής πειθαρχίας σημείωσε ότι υπάρχει το σύμφωνο Σταθερότητας και «το ίδιο παροτρύνει τα κράτη να εισάγουν τη ρύθμιση στο σύνταγμά τους. Ας μείνουμε στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο που ούτως ή άλλως είναι δεσμευτικό και η περίπτωση της Ιταλίας αποδεικνύει πόσο δεσμευτικό είναι», ανέφερε χαρακτηριστικά. Όπως τόνισε σε σχέση με την ανάγκη συνταγματικών προβλέψεων για την τόνωση της ανάπτυξης, «η ανάπτυξη θέλει εμπιστοσύνη και σταθερότητα πολιτική κατά βάση, θέλει μία ομοφωνία, θέλει μία καλύτερη δημόσια διοίκηση. Υπάρχει πρόβλημα στο χρόνο απονομής της δικαιοσύνης αλλά δεν είναι θέμα ανάπτυξης. Για την ανάπτυξη γενικά απαιτείται αλλαγή νοοτροπίας όλων μας».

Συντονιστής της ενότητας ήταν ο Νίκος Χατζηνικολάου, πρόεδρος EIHEA –Εκδότης REAL NEWS.

Η άποψη επιστημονικών φορέων - αυτοδιοίκησης

Την ξεκάθαρη πρόβλεψη στο Σύνταγμα για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς πρότεινε ο **Κωνσταντίνος Κόλλιας**, Πρόεδρος ΟΕΕ στην εκδήλωση που πραγματοποιήσε το ΤΕΕ. «Η χώρα δεν μπορεί να επιστρέψει στο παρελθόν. Αυτή η πρόβλεψη είναι η καλύτερη δυνατή διασφάλιση ώστε η χώρα να μείνει στη σωστή τροχιά», δήλωσε. Τόνισε την ανάγκη, «στο νέο Σύνταγμα να υπάρχουν κανόνες που θα αποτρέπουν τον δημοσιονομικό εκτροχιασμό του κράτους». Όπως είπε, ο κ. Κόλλιας «αν η Ελλάδα κατευθυνθεί σε αυτή την κατεύθυνση, τότε θα ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στη χώρα», προσθέτοντας ότι έτσι θα υπάρξει ουσιαστική συμβολή για την αποκλιμάκωση του κόστους δανεισμού.

Απ' την πλευρά του ο **Σπύρος Μάμαλης**, Πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ, επεσήμανε το ασφικτικό πλαίσιο μέσα στο

οποίο διεξάγεται η συζήτηση για τη Συνταγματική αναθεώρηση στη χώρα. Σύμφωνα με τον κ. Μάμαλη, «προέχει η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, προκειμένου να μπορούμε να ανταγωνιστούμε στις διεθνείς αγορές», συμπληρώνοντας ότι απαιτείται μεγαλύτερη έμφαση στην παραγωγικότητα. «Υπάρχει αναγκαιότητα για βελτιώσεις στο άρθρο 24 και κυρίως προς τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, καθώς συντρέχουν και λόγοι εθνικού συμφέροντος», ανέφερε ο κ. Μάμαλης, αναγνωρίζοντας ότι το συγκεκριμένο άρθρο λειτούργησε θετικά στην περίοδο της κρίσης προστατεύοντας ουσιαστικά τον δασικό πλούτο της χώρας. Επίσης, επεσήμανε την ανάγκη να ολοκληρωθεί το δασολόγιο και τόνισε ότι «πρέπει να υπάρχει προστασία της φύσης και του δάσους, αλλά πρέπει να εξυπηρετούνται και οι κοινωνικές ανάγκες». «Αυτά τα θέματα που τίθενται προς συζήτηση, πρέπει να εξεταστούν διεξοδικά και με τη συμφωνία όλων», ανέφερε ο κ. Μάμαλης. «Αν συζητάμε με συνθήματα, τότε σίγουρα θα αποτύχουμε». Επίσης, σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΓΕΩΤΕΕ, «θα πρέπει να απορριφθεί οποιαδήποτε σκέψη για αλλαγή του άρθρου 3 του Συντάγματος», καθώς όπως είπε «η Ορθοδοξία και ο Ελληνισμός μας καθιστούν ανταγωνιστικούς στο διεθνές περιβάλλον και πρέπει να ενισχυθούν και να μην τα απεμπολήσουμε».

Για την ανάγκη σύνθεσης, και συναίνεσης έκανε λόγο ο

Γιώργος Πατούλης, πρόεδρος του ΙΣΑ και πρόεδρος της ΚΕΔΕ, όσον αφορά τη συζήτηση για τη Συνταγματική αναθεώρηση, καθώς «αφορά την τύχη της χώρας μας για τα επόμενα δέκα χρόνια». «Το ζητούμενο είναι να υπάρξει βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από τα λάθη και τις παραλείψεις που έχουν γίνει», σύμφωνα με τον κ. Πατούλη. «Οι νόμοι υπάρχουν αλλά δεν εφαρμόζονται», δήλωσε ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ, θέτοντας στον πυρήνα της συζήτησης την ελληνική κοινωνία. Το Σύνταγμα είναι επαρκές σε σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τον κ. Πατούλη, ωστόσο ο νομοθέτης καλείται να προχωρήσει στις απαραίτητες ρυθμίσεις για την εφαρμογή του, ενώ ανέφερε ως παράδειγμα τις ελλείψεις στον πολεοδομικό σχεδιασμό. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κ. Πατούλη, «όταν το δημογραφικό δεν αντιμετωπίζεται, και όταν αυτοί που εργάζονται είναι λιγότεροι από αυτούς που συνταξιοδοτούνται, τότε φταίει το Σύνταγμα ή όσοι δε δημιουργούν αναπτυξιακές προϋποθέσεις;» διερωτήθηκε. Επεσήμανε ότι πρέπει να ζητηθεί και η γνώμη των ΟΤΑ, σε ό,τι τους αφορά και ανέφερε ότι «ο Α' βαθμός αυτοδιοίκησης γνωρίζει πώς μπορεί να συμβάλει για να υπάρξει τοπική ανάπτυξη». «Η αυτοδιοίκηση», όπως είπε, «έχει πολλά να προσφέρει στο ζητούμενο της ανάπτυξης στη χώρα».

Συνεχεια στη σελ 12

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η άποψη επιστημονικών φορέων - αυτοδιοίκησης

Συνεχεία από τη σελ 11

«Όλοι συμφωνούν διαφωνώντας. Θα είναι πάλι μία αναθεώρηση που δε θα μπορούμε στην ουσία», δήλωσε ο πρόεδρος της ΕΝΠΕ Κώστας Αγοραστός. «Ο πολίτης θέλει μία αναθεώρηση που θα συμβάλει στην επίλυση προβλημάτων και όχι μία κομματική αναθεώρηση», ανέφερε. Πρότεινε την προώθηση στο άρθρο 102 της Περιφερειακής Διακυβέρνησης, με κανονιστικό πλαίσιο, με συμμετοχή, με πόρους, με έλεγχο, προκειμένου να ενισχυθεί η ανάπτυξη

και η δημοκρατία, έτσι ώστε το κράτος να διατηρήσει έναν επιτελικό ρόλο, ενώ έκανε λόγο για ένα κράτος δουλοκτητικό όπου οι δίκαιοι τιμωρούνται».

Το Σύνταγμα του 1975 είναι ένα άρτιο νομικό πόνημα, γι' αυτό και σε αυτό το κείμενο δεν έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές, δήλωσε ο Δημήτρης Βερβεσός, Πρόεδρος ΔΣΑ, προσθέτοντας ότι «το πρόβλημα της ανάπτυξης της χώρας δεν είναι Συνταγματικό ζήτημα». Παρόλα αυτά αναγνώρισε ότι χρειάζονται ρυθμίσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς ασκούνται πιέσεις από αντίρροπες δυνάμεις που αναζητούν την ανάπτυξη. «Εάν εκεί κάνουμε υποχωρήσεις, θα αλλοιωθεί ο πολιτισμός μας, καθώς αυτό είναι η ζωή μας». «Αυτό που χρειάζεται είναι να δούμε τι χρειάζεται στη λειτουργία και στις δομές του κράτους. Δε μας φταίει κανένα Σύνταγμα», ανέφερε, επισημαίνοντας την ανάγκη επιτάχυνσης και ανεξαρτησίας στην απονομή δικαιοσύνης, καθώς οι καθυστερήσεις λειτουργούν αποεπενδυτικά όπως είπε.

«Πρέπει να αλλάξουμε τον τρόπο που απονέμεται δικαιοσύνη», δήλωσε ο κ. Βερβεσός, επισημαίνοντας ότι το συγκεκριμένο πεδίο χρήζει Συνταγματικής αναθεώρησης και συμπληρώνοντας ότι «ο μόνος χώρος που λειτουργεί χωρίς αεικρατία είναι η δικαιοσύνη». Μάλιστα, έκανε λόγο για την ανάγκη ύπαρξης θεσμικών αντίβάρων και στη δικαιοσύνη και στην κυβέρνηση για να πάψει αυτό το «ταγκό», όπως είπε, προσθέτοντας, ότι «ένας νόμος χρειάζεται να ψηφιστεί, αυτός που θα προβλέπει να εφαρμόζονται οι νόμοι».

Σε γραπτό χαιρετισμό που απέστειλε στην εκδήλωση ο Πρόεδρος της ΓΣΕΕ Γιάννης Παναγόπουλος επισήμανε, ότι «η επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης έχει απόλυτη ανάγκη από συνταγματικές προβλέψεις για την θεσμική θωράκιση της αγοράς εργασίας ειδικά μετά την απορρυθμιστική κληρονομιά της κρίσης και των Μνημονίων».

Η Ομιλία του Προέδρου του ΤΕΕ Γιώργου Στασινού

Κύριε εκπρόσωπε του Προέδρου της Βουλής, κύριοι εκπρόσωποι των κοινοβουλευτικών κομμάτων, κύριοι βουλευτές, για να μην αρχίσω να λέω τους τίτλους, κύριοι επίσημοι προσκεκλημένοι, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, φίλες και φίλοι, σας καλωσορίζω στην εκδήλωση του Τεχνικού Επιμελητηρίου, με θέμα «Συνταγματική Αναθεώρηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη».

Αναλάβαμε αυτήν την πρωτοβουλία, γιατί πιστεύουμε ειλικρινά ότι τόσο η αληθινή ανάπτυξη προς όφελος των πολιτών, όσο και η προστασία του περιβάλλοντος είναι η μεγάλη πρόκληση για τη χώρα τα επόμενα χρόνια. Και αποφασίσαμε το ΤΕΕ να ανοίξει τη συζήτηση σε υψηλό επίπεδο με όλους εσάς που επηρεάζετε τις αποφάσεις.

Η συζήτηση αυτή γίνεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της συνταγματικής αναθεώρησης που ξεκίνησε ήδη στη Βουλή. Και θα ολοκληρωθεί σύντομα. Πιστεύω όμως

ότι δυστυχώς η συζήτηση για το περιβάλλον και την ανάπτυξη δεν έχει λάβει τη θέση που της αξίζει και που έχει ανάγκη η χώρα για τα επόμενα χρόνια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της συνταγματικής αναθεώρησης.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο λοιπόν και εγώ προσωπικά θεωρούμε ότι πρέπει να συζητήσουμε εκτενώς και για τα δυο αυτά θέματα. Με αυτό το σκεπτικό βάλαμε τα βασικά ερωτήματα για τη σημερινή εκδήλωση και νομίζω ότι οι εκλεκτοί προσκεκλημένοι και ομιλητές θα μπορέσουν να μας δώσουν την άποψή τους.

Και μέσα από την αντιπαράθεση ιδεών και την ανταλλαγή επιχειρημάτων ίσως μπορέσουμε να καταλήξουμε σε έναν κοινό παρονομαστή.

Το πρώτο ερώτημα είναι αν μπορεί και αν πρέπει να ενταχθεί η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης στο ελληνικό Σύνταγμα. Ένας εξαιρετικός νομικός που βρίσκεται σήμερα ανάμεσά μας μου επισήμανε ότι κατά την άποψή του η αναφορά στην αειφορία που ήδη υπάρχει στο Σύνταγμα καλύπτει επαρκώς αυτό το στόχο.

Θέλω να σημειώσω ότι προφανώς η έννοια της αειφορίας είναι σημαντική όπως και η αναφορά της στο Σύνταγμα. Αλλά η αναφορά της βιώσιμης ανάπτυξης είναι κάτι διαφορετικό.

Η αρχή της αειφορίας στοχεύει στη διατήρηση στο βάθος του χρόνου των όποιων πολιτικών και μέτρων συμβάλλουν στο ευ ζην. Αν τυχόν προστεθεί η έννοια της βιώ-

σιμης ανάπτυξης ως υποχρέωση της πολιτείας υπηρετούνται πέρα της γενικής αρχής της αειφορίας ταυτόχρονα άλλοι δυο στόχοι.

Ο ένας είναι ότι στόχος της πολιτείας είναι η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, όπως ακριβώς στόχο της πολιτείας αποτελεί σήμερα η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου μέσα από τη συνταγματική προστασία του ατομικού αυτού δικαιώματος.

Ο δεύτερος στόχος είναι ότι αυτή η ανάπτυξη πρέπει να γίνεται όχι με κάθε τρόπο αλλά με συγκεκριμένο περιεχόμενο αυτό της βιωσιμότητας.

Το δεύτερο ερώτημα που θέτουμε στη σημερινή εκδήλωση και θέλουμε να συζητήσουμε περιέχει πιο συγκεκριμένα υποερωτήματα. Θέτουμε καταρχήν ένα θεμελιώδες ερώτημα. Συνδέεται η συνταγματική αναθεώρηση με τα διδάγματα που έχουμε βγάλει ή πρέπει να βγάλουμε μετά από μια 10ετή κρίση;

Κατά την άποψή μου είναι ένα πολύ κρίσιμο ερώτημα διότι η κρίση απέδειξε ότι κινούμασταν σε λάθος κατεύθυνση σε πολλές πολιτικές αλλά και πρακτικές.

Χρειάζεται λοιπόν το νέο Σύνταγμα να ενσωματώνει κάποια από τα συμπεράσματα που έχουμε βγάλει; Αυτά εμείς τα εντοπίζουμε στα θέματα ανάπτυξης, προστασίας του περιβάλλοντος και ίσως και το λέω γιατί πρέπει να ανοίξει και αυτή η συζήτηση στους δημοσιονομικούς κανόνες. Συνέχεια στη σελ 13

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ομιλία του Προέδρου του ΤΕΕ Γιώργου Στasiunού

Συνέχεια από τη σελ 12

Εντέλει όπως πάντα πρέπει να αναρωτιόμαστε αν για όλα αυτά τα θέματα χρειαζόμαστε περισσότερες ή λιγότερες συνταγματικές προβλέψεις. Να απαντάμε δηλαδή στο ερώτημα αν χρειαζόμαστε αυστηρότερες ρητές προβλέψεις ή λιγότερες γενικές αναφορές που θα ερμηνεύονται στην πορεία.

Φίλες και φίλοι, το Σύνταγμα της Ελλάδας είναι ο καταστατικός μας χάρτης, είναι ο οδηγός όλων των πολιτικών που εφαρμόζονται, είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο ζούμε και δουλεύουμε. Και όπως υποστηρίζουν πολλοί επιστήμονες είναι ένα πολύ αναλυτικό θεσμικό κείμενο.

Σε αυτό το κείμενο λοιπόν υπάρχουν ήδη προβλέψεις που αφορούν άμεσα και τις δυο έννοιες που ανέφερα αλλά νομίζω ότι δεν είναι προσαρμοσμένες στις σημερινές ή στις αυριανές ανάγκες.

Όταν το Σύνταγμα είναι τόσο αναλυτικό υπάρχει ανάγκη να προσαρμόζεται στις συνθήκες των καιρών γιατί ο καιρός γύρω αλλάζει, νέα θεσμικά προβλήματα δημιουργούνται, νέες προκλήσεις για τη χώρα χρειάζονται απαντήσεις.

Και κάποιες φορές δημιουργούνται προβλήματα με τις προβλέψεις που υπάρχουν στο Σύνταγμα προϊόν άλλων εποχών. Ενδεχομένως όμως να μην είμαι και πολύ ακριβής σε αυτό που λέω. Και για να γίνω συγκεκριμένος, το Σύνταγμα μας περιελάβε το 1975 πρωτογενείς κανόνες για την προστασία του περιβάλλοντος. Το περιβαλλοντικό μας Σύνταγμα αποτελεί έτσι δίχως υπερβολή πρότυπο στον ευρωπαϊκό χώρο.

Το χάσμα ωστόσο που διαπιστώνεται καθημερινά μεταξύ του περιβαλλοντικού Συντάγματος και της εφαρμογής στην πράξη από την κεντρική και την αποκεντρωμένη διοίκηση είναι τεράστιο.

Άρα θα πρέπει ενδεχομένως κατά τη συνταγματική αναθεώρηση να λάβουμε υπόψη και αυτή την πραγματικότητα. Προσωπικά είμαι υπέρμαχος ενός λιπού και συνοπτικού Συντάγματος όμως δεν έχουμε αυτό σήμερα.

Άρα πρέπει να διερευνήσουμε τις προκλήσεις του αύριο και να προσπαθήσουμε να ανταποκριθούμε σε αυτές μέσα από το Σύνταγμα. Γιατί αν δεν το κάνουμε ή αν δεν τα καταφέρουμε θα έχουμε μπροστά μας σχεδόν μια δεκαετία χωρίς θεσμικές λύσεις που χρειαζόμαστε.

Θα γίνω πιο συγκεκριμένος. Μετά από μια δεκαετία κρίσιμης συζήτησης ακόμα για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις. Και ειλικρινά πιστεύω ότι η μεγαλύτερη σε θεσμικό επίπεδο μεταρρύθμιση είναι η αναθεώρηση του Συντάγματος. Αλλά αυτή για να έχει ουσιαστική αξία πρέπει να επιλύει πολύ βασικά προβλήματα των πολιτών. Ειδικά κατά την άποψή μου σχετικά με την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, την προστασία του περιβάλλοντος και την προαγωγή της επιχειρηματικότητας. Όπως ίσως θα καταλάβατε από όσα είπα νωρίτερα, προτείνω συγκεκριμένη αναφορά στη βιώσιμη ανάπτυξη, ως στόχο της πολιτείας, ώστε κάθε κυβερνητική επιλογή και πολιτική, αλλά και κάθε Διοικητική πράξη, να κρίνεται και με αυτό το κριτήριο.

Πιστεύω ειλικρινά ότι η βιώσιμη ανάπτυξη και αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος θα έχουμε μόνο αν είναι ξεκάθαρο σε όλους, με απλούς και κατανοητούς κανόνες, τι προστατεύεται και πως.

Δηλαδή, να ξέρουμε όλοι που επιτρέπεται να γίνει και τι και να συμφωνούμε με θεσμικό τρόπο στο περιεχόμενο των λέξεων και των εννοιών.

Δυστυχώς, αυτό δεν συμβαίνει σήμερα. Το αποκάλυψε με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο η ανάρτηση των δασικών χαρτών, που ανέδειξε προβλήματα τα οποία η ελληνική πολιτεία έκρυβε κάτω από το χαλί επί δεκαετίες.

Γνωρίζουμε άλλωστε ότι η υποχρέωση δημιουργίας των δασικών χαρτών είναι συνταγματική πρόβλεψη που δεν είχαμε καταφέρει μέχρι σήμερα να εφαρμόσουμε.

Σημειώνω όμως ότι είναι υποχρέωση κατ' ερμηνεία, διότι το Σύνταγμα μιλάει για δασολόγιο, που είναι μία ευρύτερη έννοια από αυτών των δασικών χαρτών, η οποία περιέχει όχι μόνο που βρίσκεται το δάσος, αλλά και το τι είδους δάσος υπάρχει, με λεπτομέρειες και ακόμα απέχουμε πάρα πολύ από αυτό.

Αρκετοί γνωρίζετε ότι οι δασικοί χάρτες που τόσο μας έχουν δυσκολέψει στην τεχνική νομοθεσία, είναι μόνο ένα από τα ζητούμενα. Για να μπορέσουμε να προστατεύσουμε ουσιαστικά και το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον, έχουμε θεσπίσει και πάρα πολλά άλλα καθεστώτα προστασίας, τα οποία εφαρμόζονται στην πράξη συνήθως από μηχανικούς επί του εδάφους.

Είναι οι λεγόμενες θεσμικές γραμμές και μέχρι σήμερα η ελληνική πολιτεία δεν έχει καταφέρει να συγκεντρώσει σε ένα σημείο όλες αυτές τις θεσμικές γραμμές.

Έχω προτείνει δημόσια την αποτύπωση σε έναν ενιαίο ψηφιακό χάρτη όλων των θεσμικών γραμμών, δασικών, αρχαιολογικών περιοχών, προστατευόμενων περιοχών, αιγιαλών, σχεδίων πόλης, οικοδομικό, ρυμοτομικών γραμμών, χρήσεων γης και όποιων άλλων απαιτούνται για οποιαδήποτε αδειοδότηση.

Κάναμε πριν λίγους μήνες ειδική εκδήλωση όπου παρουσιάσαμε αυτήν την πρόταση στην παλιά Βουλή με τη συμμετοχή εκπροσώπων των κομμάτων, του αρμόδιου Υπουργείου, της πολιτικής και πολιτειακής ηγεσίας, με τη συμμετοχή πολλών από εσάς και υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Το κάναμε αυτό για να ωριμάσει πολιτικά αυτή η πρόταση. Μόνο έτσι όμως θα μπορεί να υπάρξει ένας ενιαίος χάρτης για όλη τη διοίκηση, για όλους τους πολίτες, χωρίς αμφισβητήσεις, ερμηνείες, παρεξηγήσεις και πιθανόν συναλλαγές.

Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να κάνουμε μία πραγματική μεταρρύθμιση που θα δώσει πραγματική ασφάλεια δικαίου σε κάθε πολίτη και σε κάθε επενδυτή και θα λύσει τα χέρια της δημόσιας διοίκησης.

Σήμερα προτείνω αυτό να γίνει απαιτητό από την ελληνική πολιτεία μέσα από τις συνταγματικές αναθεώρηση, με συγκεκριμένη συνταγματική αναφορά.

Παράλληλα, εκτιμώ ότι μαζί με αυτήν την πρόβλεψη, θα πρέπει να λύσουμε και ένα άλλο πρόβλημα που κουβαλάμε από την ίδρυση του ελληνικού κράτους.

Τώρα που όλοι γνωρίζουμε τα προβλήματα των δασικών χαρτών σε κάθε γωνιά της χώρας, οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε και κάτι ακόμα. Να επιλύσουμε οριστικά το ζήτημα της εμπλοκής του χαρακτήρα μιας έκτασης, δηλαδή του αν είναι δασική ή όχι, με το ιδιοκτησιακό ζήτημα της έκτασης. Αν δηλαδή ανήκει στο δημόσιο ή όχι.

Αυτό μπορεί να συνδυαστεί με την επίλυση του θέματος των αεροφωτογραφιών του 1945, που χρησιμοποιούνται ακόμα και σήμερα για να χαρακτηρίσουμε ή όχι μία έκταση δασική.

Αλλά και με τη συνταγματική καθιέρωση των θεσμικών γραμμών και αυτό μπορεί να γίνει με ρητή αναφορά στο Σύνταγμα, πιθανότατα θα με διορθώσουν οι σχετικοί επιστήμονες, ενδεχομένως τα άρθρα 24 και 117. Συνέχεια στη σελ 14

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ομιλία του Προέδρου του ΤΕΕ Γιώργου Στasiνού

Συνέχεια από τη σελ 13

Κάθε άλλη λύση όπως ένας σχετικός νόμος, είναι ημιτελής και πιθανόν αντισυνταγματική, με βάση τη νομολογία του ΣΤΕ. Εξαιτίας υπερβολών σε κρίσεις της διοίκησης σε περιοχές που προστατεύονται από τη δασική νομοθεσία, όχι για τη χαρακτηρισμό της έκτασης, αλλά στη γενική λογική της περιβαλλοντικής προστασίας, όπως είναι οι χορτολιβαδικές εκτάσεις, δημιουργούνται σήμερα ζητήματα δικαιωμάτων ακόμα και σε περιοχές που δεν ισχύει το τεκμήριο κυριότητας του ελληνικού δημοσίου. Σε αυτό το σημείο ίσως κάποιος να ισχυριστούν ότι υπάρχει προβληματισμός ή ότι είναι δύσκολη η ανάλυση μας τέτοιου πρωτοβουλίας, αλλά εμείς οφείλουμε να τονίσουμε στην πολιτεία, ότι τα προβλήματα δεν μπορούν να διαιωνίζονται.

Και αυτό το πρόβλημα που αφορά σε πολλές χιλιάδες πολίτες, το κουβαλάμε πάρα πολλά χρόνια και δεν επιτρέπεται στην εποχή της κρίσης να μένουμε όλοι αδρανείς.

Αξιοίμι κυρίες και κύριοι, ζητούμενο για όλους η πραγματική, η αληθινή ανάπτυξη, που πρέπει επιτέλους να υπάρξει αν θέλουμε να είναι δίκαιη.

Με άλλα λόγια, πρέπει πρώτα να παραχθεί πλούτος, νέος πλούτος για να γίνει μετά αναδιανομή εφόσον θέλουμε. Για να υπάρξει αποτελεσματικό κοινωνικό κράτος πρέπει να υπάρξει στη χώρα περισσότερο εισόδημα, περισσότερες δουλειές και αυτό πρακτικά σήμερα γνωρίζουμε όλοι ότι μπορεί να υπάρξει μόνο μέσω της ιδιωτικής επιχειρηματικότητας, η οποία ως έννοια δυστυχώς απουσιάζει από το Σύνταγμα και αυτό σημαίνει ότι η ελληνική πολιτεία δεν αναγνωρίζει το ρόλο που πραγματικά έχει. Την ίδια ώρα όμως, μέσα από ένα πλέγμα συνταγματικών διατάξεων, οι υπόλοιποι συντελεστές της παραγωγής προστατεύονται σθεναρά, προστατεύεται το κεφάλαιο, η γη-ιδιοκτησία και η εργασία.

Η επιστήμη, σήμερα, αναγνωρίζει ως ξεχωριστό συντελεστή της παραγωγής την επιχειρηματικότητα που είναι εκείνος ο παράγοντας που συνδυάζει αποτελεσματικά τους άλλους συντελεστές της παραγωγής.

Η κλασική, λοιπόν, οικονομική θεωρία έχει τεκμηριώσει τους τρεις συντελεστές της παραγωγής, η νεοκλασική οικονομική

θεωρία προσέθεσε και τον τέταρτο.

Παράλληλα ο δημόσιος τομέας, ως διοίκηση, ως κρατική οργάνωση περιγράφεται εκτενώς ως προς το ρόλο και το σκοπό του σε ένα τόσο αναλυτικό Σύνταγμα, όπως το ελληνικό, οφείλουμε να δώσουμε στην επιχειρηματικότητα την θέση που της αξίζει ως συντελεστή της παραγωγής.

Και κάτι ακόμα τελευταίο, θεωρώ ότι η αναγκαιότητα της επίτευξης γρήγορων αναπτυξιακών ρυθμών για τη χώρα οφείλει να ακουμπήσει και έναν άλλον από του παράγοντες που αναστέλλουν τις ελληνικές ή ξένες επενδύσεις. Κα αυτή είναι η γραφειοκρατία, και πολύ σημαντική είναι η καθυστέρηση στην απονομή δικαιουσύνων.

Οφείλουμε στους εαυτούς μας και στα παιδιά μας να ανταποκριθούμε στο μεγάλο ζητούμενο την προσέλκυση και υλοποίηση μεγάλων και μικρών επενδύσεων αλλά και των αναγκαίων έργων.

Θα το πω με ένα πολύ σκληρό παράδειγμα. Ούτε οι νεκροί στη Μάνδρα, ούτε οι νεκροί στο Μάπι έκαναν δυνατό για αυτή την πολιτεία να υπερβεί τις γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Όταν δεν μπορούμε να υπερβούμε το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο ακόμα και σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, όταν χρειάζονται πολλαπλές νομοθετικές ρυθμίσεις για τα αυτόνομα, όταν το κράτος δεν ανταποκρίνεται στη βασική αποστολή του, που είναι η προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών, τότε μπορεί ο καθένας να κατηγορήσει την Ελλάδα ως ένα αποτυχημένο κράτος.

Οφείλουμε στους εαυτούς μας, στους συμπολίτες μας που κάθονται, στους οικείους τους αλλά κυρίως σε όλους τους πολίτες και τα παιδιά μας να υπερβούμε τις παθογένειες του παρελθόντος, να επιταχύνουμε διαδικασίες χωρίς να φοβόμαστε το πολιτικό κόστος, χωρίς οι υπηρεσίες να φοβούνται τη υπογράφων.

Αυτό για να γίνει οφείλουμε να βρούμε θεσμικά ασφαλείς δρόμους επιταχύνσης των διαδικασιών, ανάθεσης δημοσίων έργων και εγκρίσεων στρατηγικών επενδύσεων αλλά και επιταχύνση της διαδικασίας δικαστικής προστασίας.

Αυτό νομίζω μπορεί να γίνει με ρητή συνταγματική αναφορά χρειάζεται για να θεωρακιστεί οποιαδήποτε τέτοια ειδική διαδικασία. Και τώρα έχουμε μία χρυσή ευκαιρία με την τρέχουσα συνταγματική αναθεώρηση.

Φίλες και φίλοι, ίσως θα μπορούσαμε να συζητήσουμε και άλλες έννοιες που είναι επίκαιρες και αφορούν την πραγματική οικονομία όσον αφορά τις συνταγματικές τους αναφορές.

Για παράδειγμα, η υποχρέωση προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, ή ακόμα μεγαλύτερη αναφορά στην έρευνα και στην τεχνολογία ως υποχρέωση της διοίκησης να προσαρμόζεται στις σύγχρονες απαιτήσεις όπως ο νέος διασυνδεδεμένος κόσμος της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης.

Μπορούμε όμως όταν κινδυνεύουμε να μείνει στον αέρα και

αυτή η απόπειρα συνταγματικής αναθεώρησης;

As αναζητήσουμε συναινέσεις τουλάχιστον στα αυτόνομα και δεν αναφερόμαστε μόνο στα πολιτικά κόμματα και στους Βουλευτές, αναφερόμαστε στην κοινωνία, στους κοινωνικούς φορείς, στους επιστημονικούς φορείς, σε όσους εν τέλει επηρεάζουν με αποφάσεις. Πρέπει να αποφασίσουμε ότι θα υπάρχει μία συνάντηση στα ελάχιστα.

Ανακεφαλαιώνοντας, λοιπόν, προτείνω συνταγματική πρόβλεψη για ένα ηλεκτρονικό χάρτη με όλες τις θεσμικές γραμμές ως υποχρέωση της πολιτείας προς τους πολίτες. Επίλυση, μέσω της συνταγματικής αναθεώρησης, της εμπλοκής του δασικού χαρακτήρα μίας έκτασης με το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Ρητή αναφορά στο Σύνταγμα της βιώσιμης ανάπτυξης ως στόχου της ελληνικής πολιτείας.

Ρητή αναφορά της επιχειρηματικότητας και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας για να τυγχάνει και αυτός συνταγματικής προστασίας όπως οι υπόλοιποι συντελεστές της παραγωγής, το κεφάλαιο, η γη και η εργασία.

Αναφορά ειδικής διαδικασίας με εκτελεστικό νόμο για επιτάχυνση επειγόντων τεχνικών έργων, δημόσιες ωφέλειες και στρατηγικών επενδύσεων που θα επιταχύνουν και τις σχετικές δικαστικές διαδικασίες.

Ειδικά αν προχωρήσει πρόταση για την ίδρυση συνταγματικού δικαστηρίου οι ανωτέρω προτάσεις ίσως γίνουν ακόμα πιο σημαντικές.

Ελπίζω να κυριαρχήσει η ωριμότητα από όλα τα πολιτικά κόμματα, να μην χαθεί άλλη μία σημαντική ευκαιρία και άλλη μία κρίσιμη δεκαετία για τη χώρα.

Αξιοίμι κυρίες και κύριοι, το ΤΕΕ ανοίγει την κουβέντα, μία κουβέντα που μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει, για τη συνταγματική αναθεώρηση και κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις. Ευελπιστώ ότι οι συμμετέχοντες σήμερα ομιλητές θα τις σχολιάσουν και θα καταθέσουν και τις δικές τους ώστε μέσα από αυτή τη συζήτηση να βρεθούν κοινόι τόποι.

Όσα πούμε σήμερα θα κοινοποιηθούν και στα μέλη της Επιτροπής και σε όλους τους Βουλευτές για να έχουν γνώση, πριν ψηφίσουν, για τις προτεινόμενες διατάξεις υπό αναθεώρηση.

Είναι υποχρέωση του Τεχνικού Επιμελητηρίου ως επίσημου τεχνικού συμβούλου της Κυβέρνησης να δείξει τις αναγκαίες αλλαγές.

Αναμένω με μεγάλο ενδιαφέρον τις τοποθετήσεις όλων και ζητώ τη συνδρομή όλων ώστε να μπορέσουμε να συμβάλλουμε σε όλες τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις με ουσιαστικό περιεχόμενο για τους πολίτες και για την πατρίδα. Ευχαριστώ πολύ.

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ομιλία Σπύρου Λάππα, εκπροσώπου Προέδρου της Βουλής, μέλος της Επιτροπής Συνταγματικής Αναθεώρησης, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ

Κύριε Πρόεδρε του Τεχνικού Επιμελητηρίου, κύριε Πρόεδρε και πρώην Πρωθυπουργέ, κύριοι εκπρόσωποι των κομμάτων, του πολιτικού, του επιστημονικού και δημοσιογραφικού κόσμου.

Αναμφίβολα, χαιρετισμό θα κάνω και όχι ομιλία. Άλλωστε, η Προεδρεία της Βουλής δεν πρέπει να υπεισέλθει στις επιμέρους διατάξεις. Αυτό είναι υποχρέωση και έργο των κομμάτων και των βουλευτών.

Αναμφίβολα, η συζήτηση για την αναθεώρηση του Συντάγματος είναι η κορυφαία στιγμή του κοινοβουλευτικού και πολιτικού βίου.

Η νομική επιστήμη ορίζει την έννοια της αναθεώρησης σαν την τροποποίηση –για να απαντήσω και στον Πρόεδρο- ή την αντικατάσταση ή την προσθήκη ή την αυθεντική ερμηνεία των συνταγματικών διατάξεων. Αυθεντική ερμηνεία είναι και οι ερμηνευτικές δηλώσεις που αποφασίζονται και τίθενται κάτω από τα άρθρα και αφορούν τα άρθρα.

Αυτή η αναθεώρηση ενεργεί στο πλαίσιο του ισχύοντος Συντάγματος, όπως προβλέπεται η σχετική διαδικασία από τα άρθρα 110, 119 του Συντάγματος, γνωστό στους νομικούς.

Η Προεδρεία της Βουλής θεωρεί ότι η κορυφαία αυτή διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος γίνεται και πρέπει να γίνεται υπό το πρίσμα ότι η χώρα μας μεταβαίνει σε μια νέα ιστορική φάση, στην οποία πρέπει να κυριαρχούν προτάσεις για μεγάλες θεσμικές τομές και μεταρρυθμίσεις.

Θεσμικές τομές και μεταρρυθμίσεις που πρέπει κατ' αρχήν να έχουν στόχο την ενίσχυση του κοινοβουλευτισμού, την ενδυνάμωση της δημοκρατίας, την προώθηση της ισότητας και της ισονομίας πάντων, την προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, τον αναγκαίο θεσμικό εκσυγχρονισμό.

Και στον στόχο αυτό, λίγο – πολύ συμφωνούν όλες οι πολιτικές δυνάμεις. Καθένας από την πλευρά του και με βάση τις αντιλήψεις του.

Αλλά, στην τοποθέτησή τους επί των προτάσεων αναθεώρησης διατάξεων του Συντάγματος, υπάρχει σαν πυρήνας, σε όλα τα αφηγήματα, μία συνταγματική αναθεώρηση που είναι αναγκαία ως προσπάθεια εναρμόνισης του συνταγματικού πλαισίου με τις σύγχρονες κοινωνικές και πολιτισμικές ανάγκες.

Οι πολιτικές δυνάμεις και τα κόμματα, τέσσερις και πλέον δεκαετίες μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας στον τόπο μας, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, αποδέχονται ότι ο κύκλος της μεταπολίτευσης κλείνει, έκλεισε.

Έχοντας, μάλιστα, η περίοδος αυτή χαρίσει, να μην το ξεχνάμε, μία ανεκτίμητη περίοδο μακράς κοινωνικής ειρήνης και δημιουργίας. Κι αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε και δεν πρέπει να το υποτιμούμε.

Πολλά θετικά για την κοινωνία και τον ελληνικό λαό έγιναν την περίοδο αυτή. Όμως, εμφανίστηκαν ταυτόχρονα και πολύ μεγάλες παθογένειες στο κράτος και στους θεσμούς του, που η κρίση και η υπαγωγή της χώρας στα μνημόνια και την επιτροπεία όχι μόνο δεν άμβλυναν, αλλά αντίθετα τις μεγάλυναν σε βαθμό κοινωνικής απογοήτευσης και για μερικούς, κοινωνικής απελπισίας.

Εάν δεχθούμε ότι στην πολιτική, όπως και στην οικονομία – μερικοί λένε και στο ποδόσφαιρο – εκείνο που μένει είναι το αποτέλεσμα, τότε ίσως να έχει βάση το αφήγημα που διατυπώνεται στην ελληνική πολιτική σκηνή, περί του ότι η οικονομική κρίση και η χρεοκοπία μπορεί να θεωρηθεί ως ήττα της μεταπολίτευσης.

Ας αποφασίσουμε αυτό να το αφήσουμε πίσω μας. Και έστω, μερικοί λένε ότι είναι και τραυματικό, ως τραύμα. Αλλά και ως τραύμα, αυτό να συντείνει στην πολιτική και κοινωνική αυτογνωσία, με στόχο την επαναπόκτηση της αυτοπεποίθησής μας, συνθήκης ικανής και αναγκαίας για αλλαγή σελίδας, αλλαγή αντιλήψεων και πολιτικών πρακτικών, για πολιτική ανασυγκρότηση, που είναι –παρακαλώ προσέξτε το- η πολιτική ανασυγκρότηση προϋπόθεση της παραγωγικής ανασυγκρότησης, της ανάπτυξης, της ευημερίας και του βασικού ερωτήματος που τίθεται από το ΤΕΕ.

Και αυτό θα γίνει με τον εξορθολογισμό, τον εκσυγχρονισμό και την εναρμόνιση των διατάξεων του Συντάγματος με τις σύγχρονες, όπως σας είπα πριν, πολιτικές και πολιτισμικές ανάγκες της κοινωνίας και της χώρας μας.

Η Προεδρεία της Βουλής δε θέλει στα επιμέρους ζητήματα και να τοποθετηθεί απέναντι στις διατάξεις που προτείνουν και η Κυβέρνηση και τα κόμματα, κυρίως το κόμμα της αντιπολίτευσης, γιατί τα άλλα τα κόμματα δεν μπορούν να το προτείνουν, από άποψη συνταγματικής νομιμότητας.

Η Προεδρεία, λοιπόν, της Βουλής, χωρίς να υπεισέρχεται σε επιμέρους προτάσεις αναθεώρησης των διατάξεων του Συντάγματος που προτείνονται, καλεί όλες τις πολιτικές δυνάμεις, τα κόμματα, την κοινωνία, τους επιστήμονες και τη νομική κοινότητα, να συμμετάσχουν ενεργά στη συζήτηση που ήδη διεξάγεται στη Βουλή, αλλά εγώ λέω και στην κοινωνία, για τη διαδικασία αναθεώρησης. Και μέσα από έναν πλούσιο και γόνιμο διάλογο, έστω και με διαφορετικές προσεγγίσεις και διαφορετικές αντιλήψεις για το είδος και το εύρος της αναθεώρησης, να βοηθήσουν όλοι, ώστε η χώρα να αφήσει πίσω της την εθνική αναδίπλωση και να αποφασίσει φυγή προς τα εμπρός. Και αυτό να χαρακτηρίσει και να αποτυπώσει μια νέα μεταπολίτευση που έχουμε ανάγκη. Ένα νέο κοινωνικό και πολιτικό ξεκίνημα για όλους και από όλους.

Για την επαναθεμελίωση της δημοκρατίας, τη διεύρυνση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, την εξασφάλιση της λαϊκής παρέμβασης, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της ισότητας. Προϋποθέσεις που αν δεν υπάρξουν το ερώτημα αυτό θα είναι στο κενό.

Και ασφαλώς, και τελειώνω γιατί χαιρετισμό θα σας κάνω, δεν πρέπει να μας φοβίζει ή να μας ξενίσει η διαφορετικότητα θα έλεγα εγώ των απόψεων, των αντιλήψεων για τις προτάσεις επί των αναθεωρητέων διατάξεων του Συντάγματος. Πλουραλισμός και η πολλαπλότητα των απόψεων θετικά μόνο μπορεί να επιδράσει.

Οι διαφορές και οι διαφορετικές τοποθετήσεις και αντιμετωπίσεις των αναθεωρητέων διατάξεων είναι η ψυχή του διαλόγου, του δημόσιου διαλόγου. Ο πυρήνας της δημοκρατίας όπως λένε όλοι. Να το εννοούμε και να το αποδεικνύουμε βεβαίως, αφού από την εποχή της αρχαιότητας ο Ηράκλειτος αυτό ακριβώς έλεγε και εννοούσε «εκ των διαφερόντων καλλίστην αρμονία, τα πάντα κατ' έριν γίνεσθαι» δηλαδή από τις διαφορές, το επανέλαβε και ο Μοντανιέ στη Γαλλία, από τις διαφορές η αρμονία, από τις συγκρούσεις και από την αντιπαράθεση να οδηγούμαστε στη σύνθεση και αυτό αποτελεί αρμονία.

Ο Πρόεδρος της Βουλής δι' εμού απευθύνει θερμές ευχές για καλή επιτυχία στις εργασίες της σημερινής εκδήλωσης κάτι που θεωρείται βέβαιο αν κρίνουμε από την παρουσία των εκπροσώπων της κορωνίδας θα έλεγα της επιστημονικής, δημοσιογραφικής και νομικής έκφρασης, κάτι που θεωρείται βέβαιο αφού παρίσταται το σύνολο των πολιτικών ταγών της χώρας μας και όχι μόνο. Καλή επιτυχία, θερμές ευχές από τον Πρόεδρο της Βουλής.

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ομιλία του Γιώργου Δημαρά, εκπροσώπου του Πρωθυπουργού, Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Κύριε Πρόεδρε του Τ.Ε.Ε., κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι του νομικού κόσμου, του επιστημονικού κόσμου, του επιχειρηματικού κόσμου, της ελληνικής κοινωνίας. Πρώτα θέλω να συγχαρώ τον Πρόεδρο του Τ.Ε.Ε. εκπροσωπώντας σήμερα τον Πρωθυπουργό και την Κυβέρνηση αλλά θα έλεγα και την πολιτική οικολογία από την οποία προέρχομαι και συμμετέχω στην Κυβέρνηση και του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Θέλω να σας ευχαριστήσω και να σας συγχαρώ κύριε Πρόεδρε για την ευκαιρία που μας δίνετε για το θέμα που ανοίγετε, ένα σοβαρό ζήτημα που πρέπει να μπει στον δημόσιο διάλογο, να προσεγγίσουμε τα ζητήματα της βιωσιμότητας και όχι με την έννοια απλώς της βιώσιμης ανάπτυξης και να δούμε πως θα τα εντάξουμε στον καταστατικό χάρτη της χώρας.

Θα σταθώ περισσότερο στα ζητήματα της βιωσιμότητας γιατί αυτό το αντικείμενο το γνωρίζω πιο καλά ως εκπρόσωπος της πολιτικής οικολογίας που συμμετέχω στην Κυβέρνηση και τόσα χρόνια ασχολούμαι με αυτά τα ζητήματα.

Πρώτον να σας πω ότι ο όρος βιώσιμη ανάπτυξη αμφισβητείται από την πλευρά της οικολογίας. Και μάλιστα ο καθηγητής Οικονομικών ο κος Θόδωρος Λιανός σε ένα τελευταίο βιβλίο λέει σαφώς ότι δεν υπάρχει βιώσιμη ανάπτυξη και εννοούμε βιώσιμη ποσοτική ανάπτυξη. Αν δώσουμε στην ανάπτυξη τα χαρακτηριστικά της ποιότητας να μπορούμε να το συζητήσουμε. Γιατί; Γιατί ο πλανήτης γη είναι πεπερασμένος, οι φυσικοί πόροι πεπερασμένοι, ο πληθυσμός του πλανήτη τις τελευταίες δεκαετίες ιδιαίτερα αναπτύσσεται με ρυθμούς που δεν γνώρισε η ιστορία της ανθρωπότητας.

Αυτό είναι το σημαντικό στοιχείο που ψαχνόμαστε πως θα επιβιώσει από εδώ και πέρα ο πλανήτης και η χώρα μας είναι μέρος του πλανήτη και η βιωσιμότητα του πλανήτη πρέπει να εφαρμόζεται και σε κάθε χώρα χωριστά.

Και τι γίνεται; Από τη γέννηση του Ιησού μέχρι το 1850, 1850 χρόνια ο πληθυσμός του πλανήτη αυξήθηκε κατά ένα δισεκατομμύριο. Από 250 περίπου εκατομμύρια έφτασε στο 1.250.000.000.

Ξέρετε κάθε πόσα χρόνια τώρα προστίθεται ένα δισεκατομμύριο; Κάθε 12,5 χρόνια. Επομένως η ανθρωπότητα βρίσκεται σε μια πολύ κρίσιμη καμπή.

Ταυτόχρονα με τον ρυθμό αύξησης του πληθυσμού στον πλανήτη, έχουμε και αύξηση, πολύ μεγάλη αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος της μέσης καταναλωσης ανά άτομο.

Επομένως, είναι γνωστό πλέον στους ειδικούς επιστήμονες που ασχολούνται με αυτά τα ζητήματα, ότι δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να ζούμε με τον ίδιο τρόπο όπως ζούμε μέχρι τώρα και να λέμε, ότι τα παιδιά μας, τα εγγόνια μας και οι επόμενες γενιές θα έχουν ζωή ή ακόμα να σκεφτούμε ότι η ζωή είναι και πέρα από τον άνθρωπο και να δούμε με τη γενική έννοια της ζωής τον πλανήτη γη.

Επομένως, μπορεί να φανεί λίγο αιρετικό, γιατί αυτά τα ζητήματα δεν έχουνε πολύ συζητηθεί στην ελληνική κοινωνία, θα ασχοληθώ λίγο με το να συζητήσουμε αυτές τις ιδέες και θέλω πραγματικά και ένα διάλογο πάνω σε αυτό.

Θα σας πω ότι μέχρι το 2009 πριν ξεσπάει η μεγάλη κρίση για τη χώρα μας, που δεν ήταν μόνο οικονομική, είχαμε ανάπτυξη 4% κατά μέσο όρο το χρόνο. Επί 10 χρόνια 4% μέσο όρο. Πότε 3,8%, πότε 4,5% και λοιπά. Το αποτέλεσμα; Το 2009 – 2010 είχαμε κατάρρευση και της ελληνικής οικονομίας και της ελληνικής κοινωνίας. Επομένως, πράγματι πρέπει να ξαναδούμε αυτά τα φαινόμενα.

Δεν μπορούμε να θεωρούμε την ανάπτυξη με όρους ευημερίας, γιατί δεν φέρνει πάντα ευημερία αυτή η ανάπτυξη που μέχρι τώρα έχουμε συνηθίσει και να λέμε.

Δηλαδή, ανάπτυξη του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Αλλά πρέπει να προσδιορίζουμε και άλλα στοιχεία αυτής της ανάπτυξης για να συζητήσουμε και να δούμε τι είναι πραγματικά βιώσιμη οικονομία.

Γιατί; Μια «βιώσιμη ανάπτυξη», όπως λέει ο καθηγητής Θόδωρος Λιανός, θα πρέπει να οδηγεί σε μία βιώσιμη οικονομία, αλλά και η βιώσιμη οικονομία χωρίς βιώσιμη κοινωνία, δεν έχει καμία αξία και αυτά ούτως ή άλλως πάνε μαζί.

Εξάλλου, δεν μπορείς να συζητάς για στρατηγικά σχέδια επιβίωσης του πλανήτη, της ζωής, του περιβάλλο-

ντος με πεινασμένους και δυστυχισμένους ανθρώπους. Αυτό το ξέρουμε από την αρχαία Ελλάδα, οι σοφοί μας, ο Αριστοτέλης, ο Πλάτωνας, όλοι οι σοφοί το είχαν πει, ότι για να έχουμε σοβαρή συζήτηση και να συμμετέχουν οι πολίτες, πρέπει να έχουν ένα ελάχιστο βιοτικό και πνευματικό επίπεδο.

Επομένως, η βιώσιμη ευημερία είναι ένα άλλο μοντέλο στην παραγωγή των αγαθών, αλλά και στον τρόπο ζωής και κατανάλωσης. Οι τρεις προτεραιότητες της βιωσιμότητας ή της οικονομίας της επιβίωσης θα έλεγα, είναι η αρχής της αειφορίας σε κάθε επίπεδο. Σε πλανήτη, στη χώρα, στην Περιφέρεια, σε Δήμο, Κοινότητα, οικογένεια και άτομο. Στην οικονομία και στην κοινωνία.

Δεύτερον, η κοινωνική δικαιοσύνη. Όπως είπα προηγουμένως από άποψη ηθική, αλλά και από την πλευρά της συνεκτικής κοινωνίας, έτσι γίνεται πιο αρμονική, πιο ευημερούσα και πιο ανθεκτική και βεβαίως δημοκρατία και συμμετοχή του πολίτη στα δημόσια πράγματα.

Βιώσαμε και βιώνουμε παγκόσμια και τοπικά την οικονομία μιας ασύδοτης αγοράς που θέτει τους κανόνες στην κοινωνία και περίπου η κοινωνία υπακούει σε αυτούς τους κανόνες και δεν διαμορφώνει τους κανόνες, πως θα λειτουργεί η αγορά ή τους διαμορφώνει σε πολύ μικρό βαθμό.

Γιατί λοιπόν αυτή η οικονομία της ασύδοτης αγοράς δεν μπορεί να είναι βιώσιμη; Τι έχουμε μέχρι τώρα; Τι έχει φέρει; Δημιουργεί κοινωνικά χάσματα και μη συνεκτικές κοινωνίες που φέρνουν φαινόμενα αποδιοργάνωσης.

Καταστρέφει τους φυσικούς πόρους, αφού ως κίνητρο είναι το κέρδος δια της υπερκατανάλωσης και δημιουργίας νέων πλασματικών αναγκών.

Δεν είναι όλες οι νέες ανάγκες πλασματικές. Ένα μεγάλο ποσοστό όμως αυτών των αναγκών είναι προβληματικές και ασυμμετρικές τον Καλμπερήθ που στην κοινωνίας της αφθονίας παλιά, εκεί γύρω στο '65 – '70, έγραφε για αυτά τα φαινόμενα.

Καταστρέφει το κλίμα με τις καύσεις και το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Προκαλεί πολέμους, σπαταλάει πόρους σε εξοπλισμούς. Μολύνει τον πλανήτη, ποτάμια, λίμνες, θάλασσες, υπόγεια νερά. Είναι ασύμβατη με σχέδιο επιβίωσης των επόμενων γενεών.

Συνέχει στη σελ 17

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ομιλία του Γιώργου Δημαρά, εκπροσώπου του Πρωθυπουργού, Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Συνέχεια από τη σελ 16

Δεν παράγει αγαθά μεγάλης διάρκειας αλλά εφήμερα και μίας χρήσης, σπατάλη φυσικών πόρων. Αποδιοργανώνει οικονομίες πολλών χωρών με τη μεταφορά κεφαλαίων και επενδύσεων από μια χώρα σε άλλη όπου είναι φθηνή η εργασία χωρίς κοινωνική ασφάλιση αλλά και φθηνό φυσικό πόρο.

Έτσι, αποβιομηχανοποιούνται κάποιες χώρες, καταρρέουν, κλάδοι ολόκληροι απαξιώνονται, όπως συνέβη με την βιομηχανία στη χώρα μας. Και από την μία στιγμή στην άλλη μεταφέρονται και έτσι χάνουμε και φυσικούς πόρους και ανθρώπινο εξειδικευμένο προσωπικό.

Επιβάλλει την πολιτική της καταστροφής του περιβάλλοντος, γιατί το κέρδος, δυστυχώς, δεν έχει ηθική.

Το ενεργειακό κόστος μεταφοράς προϊόντων έχει απίστευτες περιβαλλοντικές συνέπειες και σπατάλη πολύτιμης φθηνής ενέργειας. Δεν είναι σωστά οικολογικό να καταναλώνουμε στη χώρα μας αγροτικά προϊόντα που παράγονται στη Χιλή, στην Κίνα ή αλλού όταν μπορούν να παράγονται στη χώρα μας. Αυτά έχουν μεγάλο ενεργειακό κόστος, έχουν συμβολή στην κλιματική αλλαγή.

Οδηγεί την οικονομία σε παρασιτισμό ή ημιπαρασιτισμό, καζίνο, μοντέλα, φτηνό θέαμα και λοιπά. Ας τα δούμε αυτά, αυτά όλα αν συνθέτουν βιώσιμη οικονομία και βιώσιμη κοινωνία.

Δεν υπάρχει έλεγχος στην λειτουργία των ανώνυμων εταιρειών, υπερπόντων off shore εταιρειών και ξέρουμε ακριβώς πώς κινείται η κερδοσκοπία και η παρανομία χρησιμοποιώντας αυτές τις διαδικασίες.

Συγκεντρώνει, τέλος, τον πλούτο σε πολύ λίγους. Το 1% του πληθυσμού της γης, στοιχεία του ΟΗΕ, κατέχει όσο το υπόλοιπο 99%. Αλλά συγκεντρώνει όχι μόνο τον πλούτο αλλά και την οικονομική εξουσία και τον έλεγχο της πολιτικής εξουσίας.

Αυτά είναι σημαντικά ζητήματα που αν θέλουμε να συζητήσουμε στα σοβαρά, που πρέπει να πάμε, νομίζω, ότι πρέπει να αναπτύξουμε το διάλογο, όχι μόνο με τη στενή έννοια της ποσοτικής ανάπτυξης που συνήθως ασχολείται η κοινωνία από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Το πιο χαρακτηριστικό της σύγχρονης οικονομίας είναι η ταχύτητα, στιγμιαία, μετακίνηση κεφαλαίων, όπως είπα και προηγουμένως, με τις διεθνείς χρηματοπιστωτικές συναλλαγές.

Το χρηματιστήριο έγινε ένα διαρκές παιχνίδι επιδίωξης κέρδους, ξεκίνησε ως επένδυση αποταμιεύσεων σε παραγωγικούς τομείς και έγινε ένα σύγχρονο κερδοσκοπικό καζίνο. Δεν υπάρχει σχέδιο βιωσιμότητας ούτε διεθνές ούτε περιφερειακό με αυτή την λογική λειτουργίας της οικονομίας.

Για την οικοδόμηση, λοιπόν, μίας βιώσιμης οικονομίας στην Ελλάδα, την Ευρώπη και τον πλανήτη, θα πρέπει να δούμε κάποια στοιχεία και να δούμε πώς συντίθεται αυτή η βιώσιμη οικονομία.

Η επιλογή για εθνική οικονομία και βιώσιμη οικονομία είναι αναγκαία και για να είναι τέτοια πρέπει να έχει τα εξής χαρακτηριστικά.

Πρώτον, θα πρέπει να αντέχει σε όποιες διεθνείς κρίσεις υπάρχουν και δεν θα καταρρέει. Θα γίνει δηλαδή μία ισχυρή ακατάρρευση οικονομία.

Θα εξασφαλίζει την διατροφή των πολιτών και σε περιπτώσεις αναταράξεων. Δηλαδή πρέπει σε κάθε σχεδιασμό να στοχεύουμε στη διατροφική αυτάρκεια της χώρας.

Θα διασφαλίζει όλα τα χαρακτηριστικά βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας ήτοι θα είναι αποκεντρωμένη με ανάπτυξη τοπικών οικονομιών, θα είναι ισόρροπη, ορθή αναλογία μεταξύ τομέων της παραγωγής. Δεν μπορούμε να λέμε ότι έχουμε μόνο τουρισμό σε μία χώρα.

Σκεφτείτε ότι τώρα το 21% του ΑΕΠ είναι τουρισμός, η αγροτική παραγωγή είναι κάτω από το 4% μαζί με την κτηνοτροφία και την αλιεία και το δασικό πλούτο. 3,8% ήταν, τώρα είναι γύρω στο 4%. 21% τουρισμός, γενικώς υπηρεσίες 82%. Όλος ο παραγωγικός τομέας, πρωτογενής, δευτερογενής, είναι 18%.

Αυτό είναι σύνθεση τομέων παραγωγής που μπορούν να οδηγήσουν σε βιώσιμη οικονομία; Επομένως, αυτό που λέμε ισόρροπη οικονομία για να είναι βιώσιμη, όταν λέμε βιώσιμη ανάπτυξη, πρέπει να οδηγεί σε τέτοια βιώσιμη οικονομία, είναι ένα ζητούμενο σήμερα. Αν θέλουμε να μιλάμε όχι με όρους της τρέχουσας πολιτικής, αλλά να μιλούμε λίγο πιο βαθιά, να ψαχτούμε σ' αυτά τα ζητήματα.

Επομένως, ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων και αειφορία, όπως πράγματι υπάρχει στο Σύνταγμα και σε πολλούς νόμους, αλλά δεν το εννοούμε, δεν το αναλύουμε παραπέρα, τι σημαίνει αειφορία.

Και δεν μπορούμε να μιλάμε για βιώσιμη οικονομία μιας χώρας, αν δεν είναι ενταγμένη στη γενική λογική της βιωσιμότητας του πλανήτη. Επομένως, μπορεί να πεις ότι κάνω μια ανθεκτική οικονομία σε μια χώρα, αλλά να σπαταλάει πολλούς φυσικούς πόρους, που δεν μας ανήκουν, αλλά ανήκουν στις επόμενες γενιές.

Ο δρόμος που χαράζει σήμερα το κυρίαρχο κοινωνικό-οικονομικό σύστημα της απόλυτης κυριαρχίας των πολυεθνικών, που ονομάζεται νεοφιλελευθερισμός, κατά την άποψή μου, είναι δρόμος αστάθειας. Και είναι ασύμβατος με την έννοια της οικονομικής και κοινωνικής βιωσιμότητας.

Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα πολύ να μιλήσω, επειδή μ' αυτά τα ζητήματα ασχολούμαι πάρα πολύ. Θέλω να πω στα δύο ερωτήματα που θέσατε, γιατί πράγματι δε θέλω να κουράσω, γιατί ίσως είμαι και λίγο έξω από το κλίμα, που συνήθως συζητάμε στα κανάλια κάθε μέρα.

Αλλά, η πρωτοβουλία είναι πολύ σημαντική. Και εγώ ευχαριστώ, γιατί ακριβώς μας δίνεται η ευκαιρία να συζητάμε, γιατί ο πολιτικός διάλογος έχει πάρα πολύ περιοριστεί στον σχολιασμό της τρέχουσας πραγματικότητας.

Και θα μπορούσαμε, μ' αυτήν την ευκαιρία αναθεώρησης του Συντάγματος, να συζητήσουμε σοβαρά, γιατί αυτά

τα ζητήματα αφορούν όλους μας. Δεν αφορούν χωριστά τους δεξιούς και χωριστά τους αριστερούς ή τους κεντρώους.

Είναι ζητήματα επιβίωσης για εμάς, τα παιδιά μας, τις επόμενες γενιές. Και όσο αισθανόμαστε αυτήν την ηθική υποχρέωση απέναντι στο σπάνιο φαινόμενο της ζωής στον πλανήτη γη, που είναι μοναδικό στο ηλιακό μας σύστημα και ίσως και πολύ πέρα από αυτό.

Επομένως, όσοι αισθανόμαστε αυτήν την ηθική υποχρέωση να προστατεύσουμε τη ζωή στον πλανήτη, τη ζωή στη χώρα μας, ας συμφωνήσουμε στα ζητήματα της κοινής λογικής. Ας καταγράψουμε στο Σύνταγμα αυτά που συμφωνούμε.

Κι εδώ είναι ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, που συζητούσαμε και λέμε, «επιτέλους, ας συμφωνήσουμε σ' αυτά που συμφωνούμε και να μη διαφωνούμε και σ' αυτά που συμφωνούμε».

Έτσι δεν είναι, κύριε Περιφερειάρχη; Έτσι λέγαμε. Είναι καιρός, λοιπόν, αυτά τα ζητήματα, τα απλά, της λογικής, μπορούμε να τα συζητήσουμε, να τα καταλήξουμε.

Και πράγματι, εγώ πιστεύω και θα εισιγηθώ στον Πρωθυπουργό, το ζήτημα της βιώσιμης οικονομίας, όχι της βιώσιμης ανάπτυξης, γιατί θα πρέπει να το ερμηνεύσω αν το πω βιώσιμη ανάπτυξη, πρέπει να μπει στο Σύνταγμα.

Είναι θεμελιώδες ζήτημα σήμερα για την επιβίωσή μας, πιο σημαντικό και από άλλα που είναι μέσα στο Σύνταγμα. Και επομένως, πρέπει να μπει.

Το ζήτημα γενικά προστασίας του περιβάλλοντος, πρέπει να σας πω ότι με το άρθρο 24, έχουμε εδώ δικαστικούς που το ξέρουν πολύ καλά, επαρκώς προστατεύεται, αρκεί να το εφαρμόσουμε.

Και φοβάμαι, έχω έναν φόβο και το λέω ειλικρινά, ότι εάν το βάσουμε προς αναθεώρηση, δε θα το κάνουμε καλύτερο, θα το κάνουμε χειρότερο. Γιατί υπάρχουν μεγάλες οικονομικές πιέσεις, που θα λειτουργήσουν σε βάρος του περιβάλλοντος και όχι στην προστασία του.

Επομένως, για το πρώτο ερώτημα που θέσατε, κύριε Πρόεδρε, για το θέμα, αν θα πρέπει να μπει η βιωσιμότητα μέσα στο Σύνταγμα και κάποιες αρχές της βιωσιμότητας, πιστεύω ότι πρέπει να μπου.

Για το άλλο το θέμα, νομίζω ότι δεν υπάρχει λόγος. Καλά είναι το Σύνταγμα και δε χρειάζεται να μπούμε τώρα στα δημοσιονομικά, γιατί μια χρονιά μπορεί να είναι έτσι.

Εγώ γενικώς είμαι υπέρ της δημοσιονομικής σταθερότητας, γιατί – ίσως δεν είναι ο χρόνος τώρα εδώ να το εξηγήσω – τα πολλά τα δανεικά μας καλάνε κι εμάς και την οικονομία. Αποδιοργανώνουν, τελικά, την οικονομία. Και μάλιστα, όταν δεν κατευθύνονται όπως πρέπει, με σύνεση και με λογική, για την πραγματική, ποιοτική ανάπτυξη της οικονομίας και την πραγματική ευημερία των ανθρώπων.

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ομιλία του Προέδρου της ΝΔ Κυριάκου Μητσοτάκη

Σας ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση σε αυτήν την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα ημερίδα.

Συχαρητήρια στον Πρόεδρο, τον κύριο Στασινό και για την ανάληψη της πρωτοβουλίας, αλλά και για τις πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις τις οποίες κατέθεσε με την εισαγωγική του ομιλία σε αυτόν τον δημόσιο διάλογο, ο οποίος πραγματικά γίνεται τολμώ να πω, σχεδόν κεκλεισμένων των θυρών, λες και το σύνταγμα είναι ένα ζήτημα το οποίο αφορά μόνο λίγους ειδικούς και όχι την ευρύτερη κοινωνία.

Και αυτό βέβαια οφείλεται και στο γεγονός ότι η κυβέρνηση επέλεξε μία αναθεωρητική διαδικασία εξπρές, χωρίς να δοθεί απαραίτητος χρόνος στη Βουλή να διαβουλευτεί τα ζητήματα αυτά και σε μία πολιτική συγκυρία βέβαια, τολμώ να πω, άκαιρη, καθώς η χώρα έχει εισέλθει σε μία ουσιαστική προεκλογική περίοδο.

Εκ των πραγμάτων η αναθεώρηση του συντάγματος απαιτεί ευρύτερες συναινέσεις, οι οποίες δυστυχώς φοβόμαστε ότι είναι δύσκολο να εξευρεθούν μέσα σε ένα τόσο πολωμένο κλίμα.

Προσωπικά έχω εμπειρία από συμμετοχή σε Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος ως νέος Βουλευτής στην αναθεωρητική διαδικασία του 2005 – 2006.

Ήταν τότε μια πολύ ουσιαστική συζήτηση αυτή η οποία έγινε και η οποία τότε είχε ακουμπήσει και μια σειρά από ζητήματα τα οποία θίγονται και στη σημερινή ημερίδα. Είχε συζητηθεί και τότε με πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, να κριθεί το άρθρο 24 ως αναθεωρητέο άρθρο, για να αντιμετωπιστούν ορισμένοι από τους συνταγματικούς περιορισμούς, οι οποίοι δεν μας επιτρέπουν σήμερα να έχουμε μία περιβαλλοντική πολιτική, η οποία να είναι πιο σύγχρονη και πιο εναρμονισμένη πιστεύω στις μεγάλες προκλήσεις τις οποίες καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Το πρώτο ερώτημα το οποίο θέτεται στο δημόσιο διάλογο αγαπητέ Πρόεδρε, είναι το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής και της ισόρροπης προστασίας του περιβάλλοντος και καίρια πολύ που το θέτετε με αυτόν τον επιτακτικό τρόπο,

διότι η κλιματική αλλαγή συνολικά, ως κατά την άποψή μου το μεγαλύτερο ίσως μεσομακροπρόθεσμο πρόβλημα το οποίο θα αντιμετωπίσει η χώρα, δεν συζητείται επαρκώς στο δημόσιο διάλογο.

Όταν ήμουνα Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος μεταξύ 2007 και 2009, είχαμε κάνει τότε πολλές συζητήσεις για τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής.

Ήταν η εποχή που ο Σερ Νίκολας Στερν είχε βγάλει την έκθεσή του και είχε για πρώτη φορά βάλει ένα συγκεκριμένο οικονομικό αριθμό στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Ήταν η εποχή που είχε ακολουθήσει τις μεγάλες καταστροφικές φωτιές της Ηλείας, που ήταν η πρώτη φορά που βιώσαμε ως κοινωνία τις τραγικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Φοβόμαι όμως ότι από τότε κύλησε πολύ νερό στο αυλάκι ως προς την παγκόσμια συζήτηση αλλά στην Ελλάδα η συζήτηση εξακολουθεί, δυστυχώς, να είναι περιθωριακή. Είχαμε την μεγάλη επιτυχία της Διάσκεψης του Παρισιού στην οποία συμφωνήθηκε να κρατηθεί η θερμοκρασία του πλανήτη κάτω από τους 2 βαθμούς, έχουν από τότε εκπονηθεί πολλά σχέδια δράσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της προσπάθειας αυτής με μία πολύ επιθετική υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Εδώ πέρα στη χώρα μας έχουμε ένα εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και για το κλίμα, πολύ φοβόμαι ότι παραμένει ένα γενικό ευχολόγιο.

Για εμένα η υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα για την επόμενη Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όπως αποτελεί προτεραιότητα και μια συγκεκριμένη πολιτική που αφορά την ηλεκτροκίνηση. Είχαμε την ευκαιρία πρόσφατα να παρουσιάσουμε ένα αναλυτικό σχέδιο για βιώσιμες μεταφορές δίνοντας μεγάλη έμφαση στα ζητήματα της ηλεκτροκίνησης.

Παρά ταύτα υπάρχουν και συγκεκριμένες συνταγματικές προβλέψεις οι οποίες, κατά την άποψή μας, πρέπει να αλλάξουν προκειμένου να μπορέσει και το Σύνταγμα, να έχουμε το κατάλληλο υποστηρικτικό πλαίσιο για να μπορούμε να υλοποιούμε πιο αποτελεσματικές πολιτικές προσαρμογές του περιβάλλοντος.

Βρίσκω αρκετά ενδιαφέρον το γεγονός, δεν είχα την ευκαιρία να ακούσω τις τοποθετήσεις των εκπροσώπων της Κυβέρνησης αλλά βρίσκω ενδιαφέρον το γεγονός ότι η Κυβέρνηση έχει επιλέξει να μην κρίνει αναθεωρητέο το άρθρο 24 για λόγους τους οποίους προσωπικά δεν καταλαβαίνω.

Μπορούμε να συζητήσουμε ενδεχομένως το περιεχόμενο

μίας συγκεκριμένης αναθεώρησης του άρθρου 24 αλλά θεωρώ πια ότι είναι σχεδόν κοινός τόπος ότι το άρθρο 24 πρέπει να προταθεί στην επόμενη Βουλή ως άρθρο αναθεωρητέο. Και δεν θα ήθελα σε καμία περίπτωση να χάσουμε αυτή την μεγάλη ευκαιρία και στη συνταγματική αναθεώρηση, η οποία θα γίνει από την πρώτη Βουλή, το 24 να μην συμπεριλαμβάνεται στα άρθρα τα οποία θα πρέπει να αναθεωρηθούν.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, και σήμερα προς την Κυβέρνηση την ίδια έκκληση την οποία έκανα από άλλο βήμα σε σχέση με το άρθρο 16 του Συντάγματος. Το άρθρο 16 και το άρθρο 24 κατ' ελάχιστον να είναι δύο άρθρα τα οποία θα κριθούν αναθεωρητέα έστω και με 151 Βουλευτές, ώστε η επόμενη Βουλή, σε αυτή την περίπτωση με αυξημένη πλειοψηφία 180 Βουλευτών, να μπορεί να κρίνει το περιεχόμενο της αναθεώρησης των σχετικών άρθρων.

Κατά την άποψή μας εάν προχωρούσαμε σε μία αναθεώρηση του άρθρου 24 ποιες προβλέψεις θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνονται σε μία τέτοια πρόταση.

Πρώτον, να αναγνωριστεί ως συνταγματική υποχρέωση του κράτους η βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η διαφύλαξη των υδατινών πόρων και η ενίσχυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Να καταστεί ρητή η υποχρέωση να κηρύσσονται αναδασωτέες και να μην διατίθενται για άλλο προορισμό δημόσια και ιδιωτικά δάση που καταστράφηκαν από πυρκαγιά. Και να προβλέπονται και κυρώσεις για τους τυχόν παραβάτες.

Να απαγορεύεται, προφανώς, η μεταβολή του προορισμού των δασών εκτός αν προκύπτει άλλη χρήση την οποία να επιβάλλει επιτακτικό, το τονίζω επιτακτικό δημόσιο συμφέρον.

Και βέβαια η χωροταξική και πολεοδομική πολιτική να σέβεται και να προάγει την έννοια του περιβαλλοντικού ισοζυγίου.

Και βέβαια περιβαλλοντικές τομές, όπως αυτές, θα πρέπει να συνδυάζονται και με άλλες διατάξεις που θα εκκαθαρίσουν θέματα τα οποία τώρα δεσμεύουν πολύ και χωρίς ουσιαστικό λόγο την ατομική ιδιοκτησία.

Η άποψή μας είναι ότι πρέπει να λογίζεται ως δάσος έκταση η οποία θα φέρει τα χαρακτηριστικά του δάσους την 11η Ιουνίου του 1975, δηλαδή την ημερομηνία αφετηρίας του ισχύοντος Συντάγματος. Έτσι, πιστεύουμε ότι θα υπάρχει μία σαφής χρονική αναγωγή και θα αποφεύγεται η παραπειστική χρήση αποδείξεων για τις ιδιοκτησίες.

Συνέχεια στη σελ 19

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ομιλία του Προέδρου της ΝΔ Κυριάκου Μητσοτάκη

Συνέχεια από τη σελ 18

Διάβασα με πολύ προσοχή την πρότασή σας, αγαπητέ Πρόεδρε, για τη συνταγματική κατοχύρωση της έννοιας της θεσμικής γραμμής, δηλαδή, της δυνατότητας να μπορούμε να σε ένα βρίσκουμε με σαφή προσδιορισμό όλες τις γραμμές που καθορίζουν χρήσεις γης και που άπτονται δασικών χαρακτηριστικών, αρχαιολογίας, αλλά και γενικότερων ζητημάτων χρήσης γης.

Δεν ξέρω αν αυτό είναι κάτι το οποίο κρίζει συνταγματικές κατοχύρωσης. Πάντως, θυμάστε ότι είχα προσέλθει στην ημερίδα, για να υποστηρίξω την πρότασή σας.

Κρίνω ότι είναι μια ιδέα πάρα, πάρα πολύ σημαντική, η οποία θα ξεκαθαρίσει πολλά πράγματα. Και σίγουρα θα διευκολύνει το επενδυτικό περιβάλλον στη χώρα.

Όπως θα διευκολύνει σίγουρα να μην επιτρέπεται πλέον το συχνό φαινόμενο να μπλοκάρονται για δεκαετίες, προφανώς χωρίς αποζημίωση, ιδιοκτησίες κατ' εφαρμογή της πολεοδομικής χωροταξικής ή αρχαιολογικής νομοθεσίας. Γιατί αυτό, στην πράξη, οδηγεί με πλάγιο τρόπο στην στέρηση του δικαιώματος της ιδιοκτησίας των πολιτών.

Έρχομαι τώρα, κυρίες και κύριοι, στο δεύτερο ζήτημα το οποίο έχετε θέσει προς συζήτηση στην ημερίδα σας. Και αυτό αφορά το ζήτημα της δημοσιονομικής πειθαρχίας ως πυλώνα για μία πολιτική για το περιβάλλον, με βάση και την εμπειρία της κρίσης.

Θέλω να σας θυμίσω ότι η δικιά μας παράταξη, η Νέα Δημοκρατία, ήταν η πρώτη η οποία με νόμο, τον 4270/2014, θέσπισε συγκεκριμένους δημοσιονομικούς κανόνες.

Αυτοί είναι, παραδείγματος χάριν, ο κανόνας της ισοσκελισμένης ή πλεονασματικής δημοσιονομικής θέσης. Και ο κανόνας της μείωσης του δημοσίου χρέους.

Και αυτοί οι κανόνες ενσωματώθηκαν τελικά στο εθνικό δίκαιο, σε συνέχεια κύρωσης ευρωπαϊκής συνθήκης. Της συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση, η οποία μάλιστα αναφερόταν στην ενσωμάτωση διατάξεων δεσμευτικού και μόνιμου χαρακτήρα, κατά προτίμηση συνταγματικού.

Και σήμερα, μάλιστα συζητούνται και σήμερα τα αρμόδια άρθρα στην Επιτροπή της Αναθεώρησης. Ανοίγω μία παρένθεση και αναφέρω ως παράδειγμα τις διαδικασίες εξπρές, στην οποία αναφέρθηκα και πριν, ότι σήμερα στην αρμόδια Επιτροπή συζητούνται μαζί 16 άρθρα. Για να καταλάβετε τη σπουδαιότητα με την οποία η κυβερνητική πλειοψηφία αντιμετωπίζει αυτό το σοβαρό θέμα.

Πάντως, σε κάθε περίπτωση, εμείς θεωρούμε ότι χρίζουν αναθεώρησης και τα άρθρα 78 και 79 του Συντάγματος. Διότι αν η χώρα μας κινηθεί τελικά στην κατεύθυνση συνταγματικά κατοχυρωμένων δημοσιονομικών κανόνων, με άμεση ενσω-

μάτωση και μεταγενέστερη εφαρμογή, προφανώς, αυτό θα βοηθήσει πάρα πολύ στο να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στη χώρα.

Διότι η αξιοπιστία μας μόνο να ενισχυθεί μπορεί, μέσα από την αποφασιστικότητα για τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, μέσω πρόβλεψης της τήρησης αυτής της πειθαρχίας στο ίδιο το Σύνταγμα μας.

Επιπλέον, σε ένα πλαίσιο συνταγματικά κατοχυρωμένων κανόνων, ακόμα και αν υπάρχουν αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, αυτές προφανώς και θα γίνονται σεβαστές, όπως έχουμε αποδείξει μέχρι σήμερα, στο πλαίσιο, όμως, των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας. Χωρίς να ανατρέπεται η δημοσιονομική ισορροπία.

Και χωρίς να τίθενται υπό αμφισβήτηση κεντρικές πολιτικές επιλογές που έχουν επικρατήσει στις εκλογές και έχουν επικυρωθεί από τους πολίτες.

Κατά συνέπεια, πιστεύω ότι η συνταγματική κατοχύρωση δημοσιονομικών κανόνων μπορεί να συμβάλει σήμερα σε έναν κεντρικό στόχο της οικονομικής πολιτικής, που δεν είναι άλλος από την αποκλιμάκωση του κόστους δανεισμού, κάτι το οποίο θα έχει θετικό αντίκτυπο συνολικά σε ολόκληρη την οικονομία, θα βοηθήσει την ανάπτυξη, θα βοηθήσει τις ιδιωτικές επιχειρήσεις να μπορούν να δανείζονται με πολύ χαμηλότερο επιτόκιο από αυτό με το οποίο δανείζονται σήμερα.

Θα ήθελα να πω μια κουβέντα ακόμα για ένα εργαλείο το οποίο είχε θεσπιστεί και επί των δικών μας ημερών και το οποίο θεωρώ εξαιρετικά χρήσιμο στην αποκατάσταση της έννοιας του περιβαλλοντικού ισοζυγίου.

Και αναφέρομαι συγκεκριμένα στο Πράσινο Ταμείο. Το Πράσινο Ταμείο το οποίο δημιουργήθηκε προκειμένου να διαχειριστεί εισπράξεις από πρόστιμα για αυθαιρέσεις του παρελθόντος. Και η βασική λογική δημιουργίας του Πράσινου Ταμείου ήταν ότι με αυτό τον τρόπο μπορούμε να προβαίνουμε σε άλλες παρεμβάσεις, πάντα στην έννοια του περιβαλλοντικού ισοζυγίου οι οποίες θα μπορούσαν να εξορροπήσουν τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις από προηγούμενες αυθαιρέσεις.

Αναπλάσεις, παρεμβάσεις συνολικές στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και όχι μόνο.

Σήμερα όμως το Πράσινο Ταμείο έχει καταλήξει να χρησιμοποιεί μόλις το 2,5% του σκοπού του για τέτοιες δράσεις. Ένα λίγο μεγαλύτερο ποσοστό από αυτό θα μπορούσε να έχει πραγματικά θεαματικά αποτελέσματα για μια ουσιαστική βιώσιμη ανάπτυξη και πολύ καλύτερες συνθήκες ζωής στην πόλη και στην ύπαιθρο.

Από την άλλη τα ζητήματα που αφορούν την περιβαλλοντική πολιτική και τα κίνητρα τα οποία μπορούμε να δώσουμε για να μειώσουμε το ενεργειακό μας αποτύπωμα και να συμβάλουμε και εμείς στην προσπάθειά μας για την αντιμετώπιση

της κλιματικής αλλαγής εκ των πραγμάτων δεν είναι μόνο ένα πλαίσιο το οποίο αφορά το ίδιο το Σύνταγμα.

Να σας δώσω ένα παράδειγμα μόνο μιας πολιτικής την οποία εμείς έχουμε προτείνει και η οποία θεωρούμε ότι θα έχει συνολικά θετικά οφέλη και για την οικονομία αλλά και για την προστασία του περιβάλλοντος και αυτό αφορά τα πολύ επιθετικά κίνητρα τα οποία θέλουμε να δώσουμε για την ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας.

Επενδύσεις οι οποίες θα βελτώσουν το ενεργειακό αποτύπωμα των υφιστάμενων κτιρίων, είναι επενδύσεις που εκ των πραγμάτων θα κινήσουν την αγορά ακινήτων και όλων των επαγγελματιών που συνδέονται με αυτήν.

Θα είναι όμως ταυτόχρονα και επενδύσεις που θα μειώσουν την πολύ σημαντική ενεργειακή κατανάλωση ενός πολύ παλιού αποθέματος κτιρίων και φυσικά θα αυξήσουν και την ίδια την αξία τους.

Σε αντίστοιχη λογική κινούνται και προτάσεις που έχουμε συζητήσει με τους φορείς και τους εκπροσώπους των ξενοδοχών, να μπορούμε να δώσουμε παραδείγματος χάριν αυξημένο συντελεστή δόμησης για κοινόχρηστους χώρους ξενοδοχείων υπό την προϋπόθεση ότι τα ξενοδοχεία αυτά θα προβούν σε μια γενναία, σε μια τολμηρή ενεργειακή αναβάθμιση.

Πιστεύω ότι αυτές είναι λύσεις οι οποίες τελικά μπορούν να είναι προς το συμφέρον όλων και της αγοράς και του δημοσίου αλλά και της συνολικής προσπάθειας την οποία κάνουμε για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Δεν θέλω να πάρω άλλο από το χρόνο σας. Θέλω και πάλι να συγχαρώ τον Πρόεδρο για την πρωτοβουλία να οργανώσει τη σημερινή ημερίδα. Θα περιμένω με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον τα συμπεράσματά της και ειδικά τα συμπεράσματα της επόμενης ενότητας στην οποία θα καταθέσουν τις απόψεις τους κορυφαίοι νομικοί της χώρας.

Θα πω μόνο το εξής, ότι ο όρος βιώσιμη ανάπτυξη εμπεριέχει ως δεύτερο συστατικό του την ίδια την έννοια της ανάπτυξης. Και μόνο ένα κράτος με μια ισχυρή και αναπτυσσόμενη οικονομία μπορεί τελικά να υλοποιεί και μια πολιτική η οποία είναι φιλική προς το περιβάλλον.

Διότι δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ορισμένες, όχι όλες, ορισμένες από τις παρεμβάσεις που έχουν να κάνουν με τη βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της χώρας μπορεί να έχουν ένα βραχυπρόθεσμο κόστος. Είναι βέβαιο όμως ότι θα έχουν ένα σημαντικό μεσοπρόθεσμο, μακροπρόθεσμο όφελος.

Σε κάθε περίπτωση η προστασία του περιβάλλοντος εν τη ευρεία έννοια, όχι απλά η αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής αποτελεί μονόδρομο για τη χώρα μας.

Συνέχεια στη σελ 20

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ομιλία του Προέδρου της ΝΔ Κυριάκου Μητσοτάκη

Συνέχεια από τη σελ 19

Δίπτι το ίδιο το συγκριτικό μας πλεονέκτημα ως χώρα, συνδέεται με την ομορφιά του φυσικού μας τοπίου. Κατά

συνέπεια, το όποιο αναπτυξιακό μοντέλο προτείνουμε για το μέλλον, δεν μπορεί παρά να έχει την προστασία του περιβάλλοντος σε απόλυτη πρώτη προτεραιότητα.

Σε συνδυασμό με βιώσιμη αγροτική παραγωγή, με ανάδειξη του πολιτισμικού μας πλούτου μπορούν να συνθέσουν για τη χώρα μας μια αναπτυξιακή πρόταση με πραγματικά μοναδικά χαρακτηριστικά.

Ας χρησιμοποιήσουμε λοιπόν όλα τα εργαλεία που έχουμε στη διάθεσή μας για να μπορούμε να βελτιώσουμε αυτό το στόχο και βέβαια το Σύνταγμα ως ο καταστατικός χάρτης της χώρας, έχει και αυτό να παίζει τον πολύ σημαντικό ρόλο προκειμένου να κινηθούμε σε αυτήν την κατεύθυνση.

Ας μη χάσουμε λοιπόν την ευκαιρία να κάνουμε μία συνταγματική αναθεώρηση εξαιρετικά light, επιτρέψτε μου την έκφραση. Ας τολμήσουμε να κρίνουμε αναθεωρητέα άρθρα τα οποία πρέπει να αναθεωρηθούν και ας αφήσουμε στην επόμενη Βουλή, έστω και με αυξημένη πλειοψηφία, την αρμοδιότητα να επιλέξει την κατεύθυνση στην οποία θα πρέπει να κινηθεί ώστε αυτά τα άρθρα να αναθεωρηθούν και να μην περιμένουμε άλλα 10 χρόνια δέσμοι αγκυλώσεων που μας κρατάνε στο παρελθόν. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

Η ομιλία της Φώφης Γεννηματά Προέδρου του ΚΙΝΑΛ

Θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερα και το Τεχνικό Επιμελητήριο και τον Πρόεδρό του, τον κύριο Στασινό, για την πρόσκληση αυτή και ζητώ συγνώμη για την αλλαγή του προγράμματος, ελπίζω να μην δημιουργήσαμε πολύ μεγάλο πρόβλημα.

Είναι ιδιαίτερα σημαντική η πρωτοβουλία σας για τη σημερινή συζήτηση γιατί το Σύνταγμα αλλά και η οργάνωση της πολιτείας έτσι ώστε να διαμορφώσει και να εγγυηθεί όρους βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής είναι σήμερα ζητήματα πολύ σοβαρά πολιτικά που μας αφορούν όλους, είναι το ζητούμενο αυτές τις μέρες, αυτές τις ώρες, και προφανώς ξεπερνά κατά πολύ τη συζήτηση σε επιστημονικό και μόνο επίπεδο.

Σήμερα επιτέλους, έστω και με πολύ μεγάλη καθυστέρηση, η συζήτηση για τη συνταγματική αναθεώρηση έχει ξεκινήσει στη Βουλή και έχει ξεκινήσει μετά από τις περιπέτειες που είχε όλο το προηγούμενο διάστημα γιατί περίπου για δύο χρόνια υποτίθεται ότι γινόταν ένας εξωθεσμικός διάλογος, λέω για τα μάτια του κόσμου. Αλλά σε κάθε περίπτωση έστω και αργά τώρα επιτέλους είναι εκεί που πρέπει, δηλαδή στη Βουλή.

Είμαστε η πρώτη παράταξη που εδώ και πάρα πολύ καιρό έχουμε αναδείξει το ζήτημα της αναγκαιότητας της συνταγματικής αναθεώρησης, γιατί πιστεύουμε ότι είναι αναγκαίο να δοθεί ένα οξυγόνο από μία πιο σύγχρονη ματιά.

Δεν θέλουμε σε καμία περίπτωση η διαδικασία της αναθεώρησης να εκφυλιστεί και να γίνει ένα αντικείμενο κομματικής αντιπαράθεσης. Και το τονίζω αυτό γιατί όλοι βλέπετε τι γίνεται καθημερινά στον τόπο, δυστυχώς φαίνεται ότι δεν έχουν βάλει μυαλό αυτά τα τελευταία 8 χρόνια, δεν έχει γίνει κτήμα όλων των πολιτικών δυνάμεων του δημοκρατικού τόξου ότι αυτό που χρειάζεται η χώρα είναι συνεννόηση των πολιτικών δυνάμεων ενότητα, των παραγωγικών δυνάμεων και ένα σχέδιο ελληνικής ιδιοκτησίας για να αφήσουμε πίσω μας οριστικά την κρίση.

Η επιλογή της πόλωσης και του διχασμού και καθυστέρηση και ακριβυνε την προσπάθεια εξέδου από τα μνημόνια και την κρίση και όλα αυτά βέβαια το πληρώνει ο ελληνικός λαός.

Για αυτό θα μου επιτρέψετε να είμαστε ιδιαίτερα επιφυλακτικοί ως προς τις προθέσεις, τις «καλές προθέσεις» των υπολοίπων πολιτικών δυνάμεων.

Εμείς, λοιπόν, εμμένουμε ότι αυτό που χρειάζεται σήμερα είναι συνεννόηση και για τη συνταγματική αναθεώρηση. Εξάλλου αυτό το επιτάσσει το ίδιο το Σύνταγμα.

Από τη μεριά μας, βέβαια, το ότι πιστεύουμε στη συνεννόηση και προσερχόμαστε με τις δικές μας προτάσεις σε αυτό το διάλογο δεν σημαίνει ότι θα δώσουμε λευκή επιταγή ούτε στο ΣΥΡΙΖΑ, ούτε τη Νέα Δημοκρατία να διαμορφώσουν με ιδεοληψίες και με στεγανά την ατζέντα για το τι πρέπει να αλλάξει και σε ποια κατεύθυνση πρέπει να αλλάξει.

Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι η αναθεώρηση του Συντάγμα-

τος από μόνη της δεν αρκεί προφανώς για να βγούμε από το σημείο που βρισκόμαστε σήμερα. Όπως θέλω να είναι και ξεκάθαρο ότι δεν οδήγησε τη χώρα μας στην κρίση το Σύνταγμα της.

Βεβαίως είναι φανερό ότι οι διατάξεις του έχουν ξεπεραστεί στην πράξη από τις εξελίξεις και επίσης είναι φανερό ότι αν οι αλλαγές αυτές, που σήμερα συζητούμε, είχαν γίνει νωρίτερα θα είχαν ίσως αποφευχθεί δυσάρεστες εξελίξεις στα χρόνια της κρίσης και των μνημονίων. Και θέλω να πω δύο παραδείγματα.

Πρώτον ότι μιλάω για την πρόβλεψη του άρθρου 32 του Συντάγματος περί πρόωρης διάλυσης της Βουλής και προσφυγή σε εκλογές σε περίπτωση αδυναμίας συγκέντρωσης της απαιτούμενης αυξημένης πλειοψηφίας για την εκλογή του Προέδρου Δημοκρατίας.

Δυστυχώς, κύριε Βέττα, δεν εξασφαλίζεται από το Σύνταγμα μας η πολιτική σταθερότητα και αυτό είναι ένα ζητούμενο. Και το ζήσαμε στο τέλος του 2014 όταν οδηγηθήκαμε σε πρόωρες εκλογές ακριβώς για αυτό το λόγο. Και πιστεύω ότι ανεξαρτήτως αποτελέσματος αυτών των εκλογών, δεν ήταν η στιγμή για να γίνουν εκλογές.

Άρα, πρέπει να δούμε μέσα από την αναθεώρηση πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε όσο γίνεται περισσότερο την πολιτική σταθερότητα που σήμερα είναι το ζητούμενο, για να μπορέσουμε να πυροδοτήσουμε την ανάπτυξη και να προσελκύσουμε επενδύσεις.

Και για να το κάνουμε αυτό, καταλαβαίνετε ότι πρέπει να κερδίσουμε τη χαμένη αξιοπιστία της χώρας και την εμπιστοσύνη στους επενδυτές και στις αγορές. Άρα, η πολιτική σταθερότητα είναι ουσιαστικός παράγοντας για να μπορέσουμε να κάνουμε το επόμενο βήμα και να γυρίσουμε σελίδα.

Συνέχεια στη σελ 21

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ομιλία της Φώφης Γεννηματά Προέδρου του ΚΙΝΑΛ

Συνέχεια από τη σελ 20

Επιπλέον, στο ισχύον Σύνταγμα, σήμερα, δεν υφίσταται πρόβλεψη περί κατοχύρωσης ενός ορίου αξιοπρεπούς διαβίωσης των Ελλήνων πολιτών. Αν αυτό υπήρχε, θα σήμαινε ότι ανεξάρτητα από οποιαδήποτε έκτακτη δημοσιονομική ανάγκη, θα υπήρχε ένα κατώφλι, ένα όριο, που δε θα επέτρεπε περικοπές από εκεί και κάτω.

Αυτό δεν υπάρχει και πρέπει όλα αυτά να τα συζητήσουμε σήμερα, έχοντας την εμπειρία όλων αυτών των χρόνων της κρίσης και των μνημονίων.

Είναι σαφές, λοιπόν, ότι μέσω της συνταγματικής αναθεώρησης, η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει στο ύψιστο επίπεδο την αναπτυξιακή προοπτική του τόπου. Η διασφάλιση, λοιπόν, βιώσιμης ανάπτυξης της χώρας είναι το μεγάλο στοίχημα, όπως είπα και πριν.

Ανάπτυξη στηριγμένη, όμως, πάνω σε τρεις ισότιμους, κατά τη γνώμη μου, πυλώνες. Το ένα κομμάτι αφορά την ίδια την οικονομία και πώς θα πάρει μπρος και το παραγωγικό μοντέλο. Το δεύτερο αφορά το περιβάλλον και την προστασία του. Και το τρίτο αφορά την ίδια την κοινωνία, την κοινωνική συνοχή.

Η ανάπτυξη, στην οποία στοχεύουμε, είναι προφανές ότι δεν αφορά μόνο τους αριθμούς, αλλά έχει πτυχές ανθρωπιστικές και περιβαλλοντικές.

Ας ξεκινήσουμε από την περιβαλλοντική διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης. Το άρθρο 24 του Συντάγματος, ειδικά μετά το 2001, κατοχυρώνει ένα ισχυρό ατομικό δικαίωμα στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, που το θεωρώ εξαιρετικά σημαντικό. Υφίσταται, λοιπόν, η απαραίτητη συνταγματική πρώτη ύλη για τη διασφάλιση του περιβάλλοντος.

Ολιγωρίες νομοθετικές υπάρχουν, ιδιαίτερα στη θέσπιση χωροταξικών πλαισίων, στην κατάρτιση δασικών χαρτών και στην κτηματογράφηση. Και δημιουργούν πολύ σοβαρά προβλήματα για την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας.

Όμως, δε φέρει την ευθύνη το Σύνταγμα γι' αυτό. Χρειάζεται νομοθετική βούληση, χρειάζεται πολιτική βούληση και αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων από τη διοίκηση.

Και φυσικά, δεν πρέπει να παραβλέπουμε τη σπουδαιότητα και τις διεθνείς διαστάσεις της κλιματικής αλλαγής. Είναι βασικός όρος για την αειφορία και γι' αυτό θεωρώ ότι έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία η ανεπιφύλακτη εφαρμογή των διεθνών συνθηκών κατά της κλιματικής αλλαγής και από την Ελλάδα.

Η βιώσιμη ανάπτυξη, όμως, όπως είπα πριν, έχει και μια κοινωνική διάσταση. Και εδώ έχουν γίνει σημαντικά βήματα το 2001, γιατί πετύχαμε την κατοχύρωση του κοινωνικού κράτους δικαίου και θεωρώ ότι αυτή ήταν μια πολύ μεγάλη νίκη.

Στο Σύνταγμά μας κατοχυρώνονται, πράγματι, πλήθος κοινωνικών δικαιωμάτων. Το δικαίωμα στην υγεία, στην κοινωνική ασφάλιση, στην εργασία. Και είναι μια πολύ σοβαρή θεσμική εγγύηση.

Η ανάπτυξη με κοινωνικό πρόσημο ενσωματώνει την καινοτομία και την έρευνα. Προϋποθέτει την υψηλού επιπέδου εκπαίδευση για όλους.

Και από κρατικά και από μη κρατικά πανεπιστήμια. Και επιτέλους, πρέπει να αποφασίσουμε να γυρίσουμε σελίδα και σε αυτό το θέμα. Με αξίопιστα κρατικά πανεπιστήμια. Αλλά δεν μπορούμε να περιοριστούμε εκεί.

Έχει ως αναγκαίο συνθετικό της την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, της ψηφιακής εποχής, της ελεύθερης ενημέρωσης – πάρα πολύ κρίσιμο ζήτημα στις ημέρες μας. Μετά από τις πρόσφατες εξελίξεις, είναι στην πρώτη γραμμή της ατζέντας όλων μας. Και βεβαίως, τη συμμετοχή τελικά των ίδιων των πολιτών στην πρόοδο.

Βιώσιμη ανάπτυξη για εμάς σημαίνει διεύρυνση του κοινωνικού κεφαλαίου, δηλαδή, ενίσχυση της εμπιστοσύνης, της διαφάνειας, της συμμετοχής, της κοινωνικής πρόνοιας και της αλληλεγγύης. Γι' αυτό και προτείνουμε στο Σύνταγμα τη συνταγματική κατοχύρωση ενός εγγυημένου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Στηρίζουμε τον κόσμο της εργασίας, με την πλήρη κατοχύρωση του δικαιώματος της ελεύθερης, συλλογικής διαπραγματεύσεως. Οι προτάσεις μας έχουν συγκεκριμένες στοχεύσεις. Δεν ανακυκλώνουν το πρόβλημα. Αποκρούουν την κυβερνητική λογική της στοχοποίησης και του φιλάνθρωπου κράτους.

Το κράτος δεν είναι ούτε ευαγές ίδρυμα ούτε ερανική επιτροπή. Δίπλα λοιπόν πρέπει να στέκεται σε όλους τους πολίτες, όχι βέβαια από ελεημοσύνη ούτε από ψηφοθηρικούς στόχους.

Τέλος, όσον αφορά στην οικονομική αναπτυξιακή διάταξη. Θεωρώ ότι η συζήτηση πρέπει να επικεντρωθεί στους θεσμούς που εγγυώνται την αναγκαία σταθερότητα και δίνουν ώθηση στην αναπτυξιακή τροχιά της χώρας. Στους επιταχυντές της ανάπτυξης. Διότι δυστυχώς αυτό που έχουμε σήμερα και αντιμετωπίζουμε καθημερινά είναι οι κόφτες της ανάπτυξης.

Δεν μπορεί τίποτα να ξεκινήσει σε αυτό τον τόπο, τον πνίγουν οι φόροι, η κρατική μηχανή που έχει συγκεκριμένες κατευθύνσεις αυτή τη στιγμή και είναι αντανανταξιακές και αντιεπενδυτικές.

Το Κίνημα Αλλαγής έχει διατυπώσει τη δική του ολοκληρωμένη πρόταση για ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο στην Ελλάδα, έχουμε καταθέσει το σχέδιο Ελλάδα εδώ και πάρα πολύ καιρό που απαντά στο πως θα γυρίσουμε σελίδα και πως η Ελλάδα θα σταθεί στα πόδια της μετά από την κρίση.

Έχουμε μιλήσει πάρα πολλές φορές για τα συγκριτικά πλεονεκτήματα αυτού του τόπου αλλά πλέον πρέπει έμπρακτα να μιλήσουμε για περιφέρειες με αναπτυξιακή ταυτότητα, για αναπτυξιακούς πόλους σε κάθε περιφέρεια και αναπτυξιακούς πόλους που για να μπορέσουν να προχωρήσουν και να έχουν βιωσιμότητα θα πρέπει η πολιτεία να εξασφαλίζει εξ αρχής τους όρους δόμησης και τις χρήσεις γης και έτσι να είναι ξεκάθαρες οι σχέσεις και το τοπίο για τους επενδυτές που καλούμε να έρθουν και να βάλουν τα χρήματά τους στον τόπο.

Θα πρέπει λοιπόν επιτέλους η πολιτεία να πάρει επάνω της αυτή την υπόθεση και εμείς είμαστε απόλυτοι και κάθεται σε αυτή την υπόθεση.

Για αυτό και είμαστε η μόνη παράταξη που φέρνουμε την Αυτοδιοίκηση στο προσκήνιο και μιλάμε για λειτουργική και οικονομική χειραφέτηση της τοπικής Αυτοδιοίκησης και μέσα από τη συνταγματική αναθεώρηση και μιλάμε για δήμους και για περιφέρειες που θα έχουν σοβαρό πρωταγωνιστικό ρόλο και στον αναπτυξιακό σχεδιασμό αλλά και στην κοινωνική πολιτική.

Κλείνοντας πιστεύουμε στην ανάγκη της ορθολογικής αναθεώρησης. Φυσικά το τοξικό κλίμα στη δημόσια ζωή και οι συνθήκες τεχνητής πώλωσης που διαμορφώνονται καθημερινά στο δρόμο για τις εκλογές δεν ευνοούν την προσπάθεια ούτε για τη συνεννόηση ούτε για τη συνταγματική αναθεώρηση.

Θεωρούμε όμως ότι ακόμα και μέσα από όλες αυτές τις δυσκολίες θα πρέπει να ολοκληρωθεί, είναι εθνική ανάγκη. Εμείς θα είμαστε στην πρώτη γραμμή αυτής της προσπάθειας.

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ομιλία του Μάκη Παπαδόπουλου, εκπροσώπου ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος ΠΓ

Καλημέρα σας. Εκ μέρους του ΚΚΕ θα ήθελα και εγώ να συγχαρώ το Τεχνικό Επιμελητήριο γιατί δίνει πραγματικά τη δυνατότητα να έχουμε ένα σοβαρό διάλογο πάνω σε διαφορετικές, στρατηγικά διαφορετικές απόψεις σε ένα επίπεδο που είναι διαφορετικό πραγματικά από αυτό που συνηθίζουμε ειδικά τον τελευταίο καιρό στα κανάλια.

Αγαπητοί συνάδελφοι Μηχανικοί γιατί εγώ προέρχομαι από το χώρο του Τεχνικού Επιμελητηρίου, κυρίες και κύριοι, βλέποντας το θέμα της σημερινής εκδήλωσης ένας νέος απόφοιτος του Πολυτεχνείου που ψάχνει για δουλειά, ένας συνάδελφος Μηχανικός που έφυγε ήδη αναγκαστικά στο εξωτερικό, ένας μισθωτός Μηχανικός με μπλοκάκι που δουλεύει χωρίς ωράριο σήμερα δίκαια θα μας ρωτούσε σε ποια ανάπτυξη αναφερόμαστε.

Με άλλα λόγια ανάπτυξη για ποιον; Θέτουμε από την αρχή αυτό το ερώτημα γιατί οι γενικόλογες διακηρύξεις για μια ανάπτυξη που θα σέβεται το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις ανάγκες των μελλοντικών γενιών δεν επιτρέπεται να συσκοτίσουν το γεγονός ότι πρόκειται για την καπιταλιστική ανάπτυξη.

Πρόκειται για ένα δρόμο ανάπτυξης που θυσιάζει σήμερα κοινωνικές ανάγκες για να ανακάμψει και να αυξηθεί το καπιταλιστικό κέρδος. Και αυτό συμβαίνει όχι από κάποια γενικά ασύδοτη αγορά που αναφέρθηκε ο κύριος Υπουργός, αλλά από την καπιταλιστική αγορά γιατί δεν υπάρχει μη ασύδοτη καπιταλιστική αγορά.

Ο Πρόεδρος του ΣΕΒ που είναι ανάμεσά μας ήταν σαφής όταν εξηγούσε σε άρθρο του ότι η παλαιότερη έννοια της αειφόρου ανάπτυξης που υπάρχει στο σύνταγμα πρέπει να αντικατασταθεί με τη σύγχρονη έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης επειδή ανέφερε ο παλιός όρος δεν ήταν αρκετά σαφής σχετικά με την κρατική υποχρέωση της προστασίας της καπιταλιστικής ιδιοκτησίας και της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων.

Η αλήθεια είναι ότι όσες γενικόλογες προοδευτικές διακηρύξεις ήδη υπάρχουν στο σύνταγμα, όσες νέες και αν προσθέσουμε δεν μπορούν να μεταβάλλουν ουσιαστικά τα χαρακτηριστικά ενός συντάγματος που υπηρετεί αυτό τον αντιλαϊκό δρόμο

ανάπτυξης.

Μια σειρά παλαιότερες γενικόλογες προοδευτικές συνταγματικές διακηρύξεις έχουν σήμερα κατατήσει ένα άδειο ποικύριο. Στο Σύνταγμα, αναφέρεται ήδη το δικαίωμα στην εργασία και στην κατοικία. Κάντε μια απλή σύγκριση με την πραγματική ζωή, τα ψηλά ποσοστά ανεργίας, τα ελαστικά ωράρια, τους μισθούς πείνας, τον ΕΝΦΙΑ, τις κατασχέσεις.

Στο Σύνταγμα υπάρχει αναφορά εκτενής στην προστασία του περιβάλλοντος και σχετικές διατάξεις. Στην πραγματικότητα ο λαός πνίγεται στη Μάνδρα και καίγεται στο Μάτι, ο Σαρωνικός γίνεται βούρκος με ένα μικρό ατύχημα, η Θεσσαλονίκη μένει 5 μέρες χωρίς νερό.

Στην πραγματική ζωή δεν αποτελεί κρατική προτεραιότητα η πρόληψη, η εκπαίδευση, η ενημέρωση των κατοίκων, οι αναγκαίες υποδομές για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

Προτεραιότητα της Κυβέρνησης με γνώμονα τα κέρδη των ομίλων αποτελούν η εμπορευματοποίηση της γης, του αιγιαλού, των δασικών εκτάσεων, οι συγκεκριμένες επενδύσεις που φέρνουν τα καζίνο στο Ελληνικό.

Και αυτή η πλευρά αφορά και το πλαίσιο μέσα από το οποίο δρομολογούνται οι δασικοί χάρτες και αποκαρκτηρίζονται δασικές εκτάσεις.

Προτεραιότητα αποτελεί η πράσινη οικονομία που συνοδεύεται ε πράσινους φόρους, μαύρες εργασιακές σχέσεις, πανάκριβο ηλεκτρικό ρεύμα, υπονόμευση της Βαριάς Βιομηχανίας της αξιοποίησης του εγχώριου λιγνίτη, αθρόες εισαγωγές εξοπλισμού για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ώστε να βρουν κερδοφόρα διέξοδο τα λιμνάζοντα, υπερσυσσωρευμένα κεφάλαια κάποιων ομίλων και όχι να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή.

Προτεραιότητα αποτελούν οι διαδικασίες fast track με συνεχείς αποποιήσεις και εκπτώσεις στους όρους που αφορούν στον περιορισμό των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Προτεραιότητα αποτελεί η κυβερνητική διανομή των εγχώριων ενεργειακών πηγών των υδρογονανθράκων, σε ξένους και εγχώριους ομίλους, υπονομεύοντας τη δυνατότητα των επόμενων γενιών να στηρίξουν ένα διαφορετικό δρόμο ανάπτυξης.

Και εδώ έχουμε ήδη τα πρώτα αρνητικά δείγματα. Δεν με παίρνει ο χρόνος, για να αναφερθούμε στα κενά που αφορούσαν στη σχετική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο Ιόνιο όταν ξεκίνησε αυτή η διαδικασία.

Αυτός ο δρόμος ανάπτυξης με γνώμονα το κέρδος, δεν οδηγεί στην κοινωνική πρόοδο. Αρνείται τα δικαιώματα για όλους τους εργαζόμενους και υπόσχεται μόνο κάποιες ευκαιρίες για λίγους, που θα αντέξουν στον ανελέητο ανταγωνισμό.

Η αστική πολιτική οικονομία τολμά να χαρακτηρίζει τους

εργαζόμενους που παράγουν τον πλούτο, ως κόστος για την παραγωγή. Παλιότερα τουλάχιστον τους αναγνώριζε ως συντελεστές της παραγωγής.

Στην ουσία ο σημερινός δρόμος ανάπτυξης ακυρώνει τις τεράστιες δυνατότητες που υπάρχουν να ζήσει ο λαός πολύ καλύτερα και να προστατευθεί το περιβάλλον.

Δεν μπορούμε να μπορούμε να μιλάμε για βιώσιμη ανάπτυξη σε μια κοινωνία που οι εργαζόμενοι παράγουν και οι μεγαλομέτοχοι αποφασίζουν για τους στόχους και την οργάνωση της παραγωγής.

Σήμερα, στην εποχή της λεγόμενης 4ης Βιομηχανικής επανάστασης, υπάρχουν όλες οι τεχνολογικές και παραγωγικές δυνατότητες, ώστε η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας να αξιοποιηθεί επιτέλους προς όφελος της κοινωνικής ευημερίας.

Αρκεί λέμε εμείς να υπάρξει ριζική αλλαγή πορείας, να πάρει ο λαός στα χέρια του τα κλειδιά της οικονομίας για να υπάρξει κεντρικός επιστημονικός σχεδιασμός της παραγωγής, με γνώμονα το σύνολο των αναγκών της κοινωνίας.

Μόνο αυτός ο δρόμος μπορεί να διασφαλίσει ανάπτυξη, που να ανταποκρίνεται στις λαϊκές ανάγκες, δηλαδή να έχουν όλοι δουλειά χωρίς τον εφιάλτη της ανεργίας, να απολαμβάνουν καλύτερο επίπεδο ζωής, με υψηλό επίπεδο αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν υγείας και παιδείας.

Το ΚΚΕ δεν περιμένει φυσικά παθητικά κάποια μεγάλη μέρα. Αγωνίζεται καθημερινά για να ανοίξει ο δρόμος προς την κοινωνική απελευθέρωση, ο δρόμος της κοινωνικοποίησης των μέσων παραγωγής.

Δεν έχουμε αυταπάτες ότι μπορεί να υπάρξει πραγματικά προοδευτικό σύνταγμα στο πλαίσιο της σημερινής αντιδραστικής εξουσίας του κεφαλαίου.

Όμως, οι ριζοσπαστικές προτάσεις που καταθέσαμε για τη νέα συνταγματική αναθεώρηση, μπορούν να αποτελέσουν αιχμές της λαϊκής απειθούς, αιχμές των αγώνων για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της κοινωνίας.

Ενδεικτικά αναφέρω το ζήτημα της τροποποίησης του άρθρου 107 του Συντάγματος, ώστε ο ορυκτός πλούτος, οι υδρογονάνθρακες και γενικότερα οι ενεργειακές πηγές, το νερό, ο αιγιαλός, οι λίμνες, οι αρχαιολογικοί χώροι, να μην μπορούν να παραχωρηθούν για εκμετάλλευση σε τρίτους και να αποτελούν ιδιοκτησία του κράτους.

Παράλληλα με την προστασία του δημόσιου πλούτου και του περιβάλλοντος, αγωνιζόμαστε για τη διεύρυνση των κοινωνικών και εργατικών δικαιωμάτων.

Προτείνουμε να κατοχυρωθεί συνταγματικά ότι η υγεία, η παιδεία και η πρόνοια δεν πρέπει να αποτελούν εμπορεύματα και πως η κοινωνική ασφάλιση πρέπει να αποτελεί αποκλειστική υποχρέωση του κράτους.

Συνέχεια στη σελ 23

ΤΕΕ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ομιλία του Μάκη Παπαδόπουλου, εκπροσώπου ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος ΠΓ

Συνέχεια από τη σελ 22

Προτείνουμε τη συνταγματική κατοχύρωση της υποχρέωσης του κράτους να εξασφαλίσει τους αναγκαίους οικονομικούς πόρους στους οργανισμούς, στους ΟΤΑ, την τοπική αυτοδιοίκηση.

Απαιτούμε να υπάρξει απαγόρευση της επιστράτευσης των απεργών και κάθε περιορισμού που υπάρχει σήμερα στο δικαίωμα της απεργίας.

Σε μια εποχή που η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ έχει αναδειχθεί σε σημαιοφόρο των σχεδίων του ΝΑΤΟ στην περιοχή, και η Ελλάδα κινδυνεύει να γίνει στρατιωτικός στόχος, στην περίπτωση μιας γενικότερης πολεμικής αναμέτρησης στην περιοχή, εμείς απαιτούμε την κατάργηση του άρθρου 28, που επιτρέπει την εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων σε ξένα κέντρα και την κατάργηση των παραγράφων του άρθρου 27, που επιτρέπουν τη διέλευση ξένων στρατευμάτων και τη μεταβολή των ορίων του ελληνικού κράτους.

Απαιτούμε να μην επιτρέπεται η απόκτηση και η παραμονή πυρηνικών όπλων στη χώρα μας. Και πιστεύουμε πως όσο κόπονται ειλικρινά για την προστασία του περιβάλλοντος και όχι απλά για πράσινες επενδύσεις και γενικότερα για τη ζωή του λαού, δεν μπορεί να αδιαφορούν για τη μεταφορά βαρέων και πυρηνικών όπλων και την επέκταση των αμερικανικών στρατιωτικών βάσεων στη χώρα μας.

Δεν έχει νόημα να απαρτηθίσουμε όλες τις σχετικές προτάσεις μας που στοχεύουν να ανοίξει αγωνιστικά ο δρόμος για την ικανοποίηση των αναγκών της κοινωνίας.

Αυτό που θέλουμε να τονίσουμε είναι ότι δεν αποτελεί μονόδρομο ο σημερινός δρόμος ανάπτυξης που γεννά ανασφάλεια, εκμετάλλευση, φτώχεια.

Ο σημερινός δρόμος που προκαλεί περιοδικά όλο και βαθύτερες κρίσεις στην οικονομία. Αυτός ο δρόμος καταστρέφει το περιβάλλον και στη συνέχεια εμπορεύεται την προστασία του με την πράσινη οικονομία.

Όλα αυτά προσπαθεί να κρύψει το επικοινωνιακό αφήγημα

της Κυβέρνησης που υπόσχεται μία μακρά, ανέφελη και κοινωνικά δίκαιη ανάπτυξη για όλους.

Η πραγματικότητα είναι τελείως διαφορετική. Ο φόβος της αστικής τάξης σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έκδηλος από τη νέα επιβράδυνση της οικονομίας στις ΗΠΑ και στην ευρωζώνη, την έκρηξη της λαϊκής δυσασφάλειας στη Γαλλία, το Βρεξίτ, τις σφοδρές αντιθέσεις στο σκληρό πυρήνα της ευρωζώνης.

Ό,τι και αν λέγεται προπαγανδιστικά κανένα μίγμα αστικής διαχείρισης δεν μπορεί να ματαιώσει τις οδυνηρές συνέπειες της ανισόμετρης ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την εκδήλωση της νέας επερχόμενης βαθιάς κρίσης από το υπερσυσσωρευμένο κεφάλαιο που δεν μπορεί να επενδυθεί με ικανοποιητικό ποσοστό κέρδους.

Το βλέπουμε ήδη με διάφορες μορφές από τα υπερχρεωμένα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι τα κόκκινα δάνεια μεγάλων τραπεζικών ομίλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για αυτό και η αστική πολιτική παίρνει προληπτικά τα μέτρα της για να μην κλονιστεί η εξουσία.

Πίσω από τα ψευδεπίγραφα συνθήματα της Κυβέρνησης για εμπάθυνση της δημοκρατίας κρύβονται οι αντιδραστικές προτάσεις της για να διασφαλιστεί ότι θα συνεχίζεται από απρόσκοπτα η εφαρμογή της ίδιας αντιλαϊκής πολιτικής όσο και να αυξάνεται η λαϊκή δυσασφάλεια.

Αυτή η αντιδραστική κατεύθυνση της σταθεροποίησης στην εφαρμογή των αντιλαϊκών μέτρων υπηρετείται με τις προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ για την Προεδρία της Δημοκρατίας, και για την εποικοδομητική ψήφο δυσπιστίας, όπως και της Νέας Δημοκρατίας για τους αδιάκοπους 4ετείς κοινοβουλευτικούς κύκλους.

Στην ίδια κατεύθυνση συνταγματικής κατοχύρωσης της πολιτικής των μνημονίων κρύβεται ο πυρήνας των κυβερνητικών προτάσεων που αποδέχονται την ανταποδοτικότητα στην κοινωνική ασφάλιση και προτείνουν δημόσιο έλεγχο στα δίκτυα νερού και ηλεκτρικής ενέργειας για να υπάρχει στην ουσία ένας αείδιος κρατικός τροχονόμος που θα εγγυάται τον ανταγωνισμό των ομίλων στην απελευθερωμένη αγορά. Στην ίδια αντιδραστική κατεύθυνση συγκλίνουν σήμερα σε όλα τα βασικά θέματα η Κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία και αυτό προσπαθούν να κρύψουν με την κάλπικη αντιπαράθεσή τους.

Συμφωνούν στην πολιτική που υλοποιήθηκε με τα μνημόνια, στις ιδιωτικοποιήσεις, στην απελευθέρωση της αγοράς στρατηγικών τομέων της οικονομίας, στις ελαστικές εργασιακές σχέσεις, στις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίσω από την κριτική της Νέας Δημοκρατίας για ανικανότητα και αριστερή ιδεολογία του ΣΥΡΙΖΑ κρύβεται η πολιτική

αμνηνία της γιατί η Κυβέρνηση λαμβάνει τα εύσημα από τις ΗΠΑ, την Commission και την εγχώρια άρχουσα τάξη αφού προωθεί αποτελεσματικά την αντιλαϊκή πολιτική.

Κατηγορεί η Νέα Δημοκρατία το ΣΥΡΙΖΑ για τη διατήρηση του άρθρου 16 που έχει καταστήσει σήμερα άδειο πουκάμισο. Έχουν προχωρήσει ήδη οι κατευθύνσεις της Μπολόνια που αποσυνδέουν το ακαδημαϊκό πτυχίο από το επάγγελμα και το μετατρέπουν σε διαβατήριο συνεχών εξετάσεων.

Έχει προχωρήσει η επιχειρηματική λειτουργία των κρατικών πανεπιστημίων και τα επί πληρωμή μεταπτυχιακά προγράμματα. Αναγνωρίζονται επαγγελματικά δικαιώματα στους αποφοίτους ιδιωτικών κολεγίων Ζετών και Ζετών σπουδών. Η έρευνα για το περιβάλλον μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τους ίδιους ομίλους που ευθύνονται για τη ρύπανση.

Τι απέμεινε, λοιπόν, από το δημόσιο χαρακτήρα της ανώτατης εκπαίδευσης;

Εμείς επιμένουμε: υπάρχει άλλος δρόμος. Ο λαός έχει τη δύναμη να ξεφύγει από τον σημερινό βάλτο ενός σάπιου συστήματος, όπου πίσω από τις συνταγματικές διακηρύξεις για την τυπική ισότητα των πολιτών, κρύβεται η βαθιά, ουσιαστική ανισότητα ανάμεσα σ' αυτούς που κατέχουν τις βιομηχανικές μονάδες, τις τράπεζες, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, τις ποδοσφαιρικές ομάδες. Και στη μεγάλη πλειοψηφία, δηλαδή, στα θύματα της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης.

Ο λαός μπορεί να γίνει πραγματικά κυρίαρχος και να αποκτήσει την ιδιοκτησία του πλούτου που παράγει. Ο λαός έχει το δικαίωμα να παλεύει σ' αυτήν την κατεύθυνση και τη δύναμη να διαμορφώσει προϋποθέσεις για μια ανώτερη οργάνωση της κοινωνίας.

Μια ανώτερη μορφή δημοκρατίας, με την άμεση συμμετοχή των εργαζομένων στον έλεγχο και στη λήψη των αποφάσεων, μέσα από Γενικές Συνελεύσεις στους χώρους δουλειάς, μέσα από εκλεγμένους ανακλιπούς αντιπροσώπους, σε τοπικό και πανελλαδικό επίπεδο.

Το θέμα δεν είναι αν θα κατοχυρώσουμε γενικά έναν όρο, συνταγματικά, γενικά και αόριστα, βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά αν θα τον προσδιορίσουμε με τα κριτήρια που είπα προηγουμένως, βιώσιμη ανάπτυξη για ποιον;

Ο λαός έχει τη δύναμη και θα αποδείξει ότι η δικτατορία του κεφαλαίου δεν αποτελεί τον τελευταίο, τον τερματικό σταθμό της ιστορίας.

Ο αγώνας των εργαζομένων θα ανοίξει τον δρόμο της πραγματικά βιώσιμης ανάπτυξης, με γνώμονα το σύνολο των αναγκών της κοινωνίας και όχι το καπιταλιστικό κέρδος.

Κλείνοντας, θα ήθελα και πάλι να ευχαριστήσω το Τεχνικό Επιμελητήριο, γιατί έδωσε πραγματικά τη δυνατότητα να συζητήσουμε στρατηγικά διαφορετικές απόψεις για το θέμα

PROTOTYPE

THE START-UP SUPPORT NETWORK

by TEE & ATTICA REGION

ΤΕΧΝΟΔΙΚΤΥΑΚΟΣ
ΕΠΙΤΑΧΥΝΤΗΣ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΙΔΕΩΝ

Το Prototype by TEE & ATTICA REGION είναι ένας τεχνοδίκτυακός (ψηφιακός) επιταχυντής καινοτόμων ιδεών, τις οποίες στηρίζει στο επίπεδο της τεχνογνωσίας, οργάνωσης, διοίκησης, διαχείρισης και προώθησης, ώστε να υλοποιηθούν όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά και προς όφελος της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Το Prototype by TEE & ATTICA REGION είναι μία πρωτοβουλία του TEE και της Περιφέρειας Αττικής, η οποία υλοποιείται καταρχάς με τη συνεργασία του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς και με τη συμμετοχή εξειδικευμένων επιμέρους επιστημονικών, τεχνολογικών, ερευνητικών φορέων και ιδρυμάτων.

Στηρίζεται και αξιοποιεί την επιστημονική, διοικητική, οικονομική και αναπτυξιακή γνώση που δίνουν οι 110 χιλιάδες μηχανικοί-μέλη του TEE και φιλοδοξεί να ενισχύσει στην πράξη την επόμενη γενιά επιχειρηματικών ιδεών και εφαρμοσμένης έρευνας της χώρας μας.

THE START-UP SUPPORT NETWORK

Μπες στο <https://prototype.tee.gr/>
και ξεκίνα το ταξίδι στον κόσμο της καινοτομίας
με υποστηρικτές και μέντορες τους συναδέλφους σου!

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΠΡΟΣ ΔΙΜΗΝΗ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΤΣΕΛΗ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1-3

20/12/2018

Στη διμηννη παράταση του νόμου Κατσέλη (ν.3869/2010) φαίνεται να προχωρά, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, η κυβέρνηση. Το θέμα συζητήθηκε στο χθεσινό υπουργικό συμβούλιο και λόγω του περιορισμένου χρόνου για να νομοθετηθεί από τη Βουλή, καθώς για το τρέχον έτος ολοκληρώνει τις νομοθετικές της εργασίες αύριο το βράδυ, θα νομοθετηθεί με πράξη υπουργικού συμβουλίου.

Η παράταση του νόμου για δύο μήνες κρίνεται επιβεβλημένη καθώς έως αυτή τη στιγμή δεν έχει συμφωνηθεί μεταξύ της κυβέρνησης, θεσμών και των τραπεζών το νέο πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας, το οποίο θα αντικαταστήσει ν.3869/2010.

Η πρόταση των συναρμόδιων υπουργείων Οικονομίας, Οικονομικών και Δικαιοσύνης για το νέο πλαίσιο εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί εντός του Ιανουαρίου, ώστε να συζητηθεί εκ τους σύνεγγυς με τους εκπροσώπους των δανειστών στο τέλος Ιανουαρίου στη διάρκεια της δεύτερης επίσκεψής τους στο πλαίσιο της μεταμνημονιακής εποπτείας.

Σύμφωνα με τις υπάρχουσες εκτιμήσεις, το νέο θεσμικό πλαίσιο θα αφορά ρυθμίσεις τόσο ως προς το ύψος της προστασίας όσο και ως προς τον τρόπο. Στο μοντέλο που επεξεργάζεται η κυβέρνηση θα υπάρχουν πιθανότατα προληπτικές δράσεις κατά της υπερχρέωσης, όπως η σύσταση της Αρχής Πιστοληπτικής Ικανότητας Ιδιωτών και επιχειρήσεων, αλλά και ενεργητικές πολιτικές, όπως η ενεργοποίηση της στεγαστικής πολιτικής, καθώς και της επιδότησης στεγαστικών δανείων. Τέλος, δεν αποκλείεται και η πρόβλεψη για επιδότηση των δόσεων κατά τη λογική του προγράμματος «Εστία» στην Κύπρο.

Να σημειωθεί ότι το κυπριακό σχέδιο «Εστία» προβλέπει κόψιμο του δανείου του δανειολήπτη όταν η αξία του υποθηκευμένου ακινήτου είναι χαμηλότερη από το υπόλοιπο του στεγαστικού δανείου και για το υπόλοιπο του δανείου που απομένει η αποπληρωμή του γίνεται κατά το 1/3 με επιδότηση της δόσης από το Δημόσιο και ενώ τα υπόλοιπα 2/3 της δόσης καταβάλλονται από τον οφειλέτη. Ως προϋπόθεση είναι το συνολικό ετήσιο οικογενειακό εισόδημα του δανειολήπτη να μην υπερβαίνει τα 50.000 ευρώ, ενώ ως προϋπόθεση πέραν της αξίας του ακινήτου τίθεται τα υπόλοιπα καθαρά περιουσιακά στοιχεία του νοικοκυριού, εξαιρουμένης της κύριας κατοικίας, να μην υπερβαίνουν το 125% της αγοραίας αξίας της κύριας κατοικίας, όπως θα προκύπτει από την εκτίμηση.

Στο τραπέζι της ΕΕΤ τα «κόκκινα» δάνεια

Τα «κόκκινα» δάνεια συνεχίζουν να είναι στην αιχμή του δόρατος και σε ό,τι αφορά την Τράπεζα της Ελλάδος. Γεύμα εργασίας προς τον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος

παρέθεσαν ο πρόεδρος και η διοίκηση της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Κύριο θέμα και στη χθεσινή συνάντηση των τραπεζικών παραγόντων τα «κόκκινα» δάνεια. Στο πλαίσιο των τακτικών συναντήσεων της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών με θεσμικούς φορείς, χθες ο πρόεδρος της ΕΕΤ, Νικόλαος Καραμούζης, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της και οι διοικήσεις των τραπεζών παρέθεσαν στα γραφεία της Ένωσης γεύμα εργασίας στον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, καθηγητή Γιάννη Στουρνάρα, τους υποδιοικητές Ιωάννη Μουρμούρα και Θεόδωρο Μπράκο και στα διευθυντικά στελέχη της Τ.Ε.

Κατά τη διάρκεια του γεύματος, σε εποικοδομητικό κλίμα, συζητήθηκαν οι εξελίξεις και τα σημαντικότερα θέματα και οι προκλήσεις που απασχολούν τον χρηματοπιστωτικό τομέα, σε ευρωπαϊκό αλλά και εθνικό επίπεδο. Η συζήτηση επικεντρώθηκε κυρίως στην πρόοδο που έχει σημειωθεί στα θέματα ρευστότητας, διαχείρισης NPEs και χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας, στις μακροοικονομικές και χρηματοπιστωτικές εξελίξεις, και σε τεχνικά ζητήματα συνεργασίας μεταξύ Τ.Ε. και ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων τόσο ως προς την περαιτέρω αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων όσο και ως προς τη διαρκή προσαρμογή του ελληνικού τραπεζικού συστήματος στο απαιτητικό ευρωπαϊκό εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του.

ΑΥΣΤΗΡΟΤΕΡΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΝΕΑ ΔΑΝΕΙΑ ΤΟ 2019

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1-23

20/12/2018

Δυσκολότερες γίνονται από τις αρχές του χρόνου οι νέες πιστώσεις από τις τράπεζες, οι οποίες θα πρέπει να ακολουθούν αυστηρά κριτήρια για τις χορηγήσεις ενόψει και της εφαρμογής του λογιστικού προτύπου 9, που τις υποχρεώνει σε εξαιρετικά λεπτομερή αποτίμηση του κινδύνου που αναλαμβάνουν και σε αυξημένες προβλέψεις για τις καθυστερήσεις δανείων, ακόμη και για τα δάνεια με εξασφαλίσεις

Ενδεικτικό της αυστηρότητας που θα διέπει τα πιστοδοτικά κριτήρια είναι ότι κατά την αποτίμηση του ρίσκου οι τράπεζες θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους έναν ευρύ φάσμα πληροφοριών που αφορούν ιστορικά στοιχεία για το ποσοστό αθέτησης δανείων, αλλά και προβλέψεις για το μέλλον, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως οι μεταβολές στις προοπτικές του κλάδου, τους ρυθμούς ανάπτυξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, τις οικονομικές προβλέψεις για τα επόμενα, τα ποσοστά ανεργίας και τις τιμές των βασικών εμπορευμάτων, την υποβάθμιση ενός δανειολήπτη από αναγνωρισμένο οργανισμό πιστοληπτικής αξιολόγησης καθώς ακόμη και... την ψυχολογία των καταναλωτών

Σε ό,τι αφορά τους δανειολήπτες, είτε είναι νοικοκυριά είτε

επιχειρήσεις, η τράπεζα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τις σταθερές πηγές εισοδήματος που διαθέτουν για την προγραμματισμένη καταβολή των δόσεων, τη συνολική έκθεσή τους στον δανεισμό, τα κίνητρα ή την προθυμία τους να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, τα βάρη που έχουν οι εξασφαλίσεις και οι αλλαγές που μπορεί να επέλθουν στην αξία των εξασφαλίσεων αυτών, καθώς και πιθανά έκτακτα γεγονότα που μπορούν να επηρεάσουν την ικανότητά τους να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις προς την τράπεζα

Οι κανόνες αυτοί περιγράφονται στη «νέα πράξη» της Τ.Ε. σε εφαρμογή των επιταγών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών για τις πρακτικές διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου και τη λογιστική καταγραφή των αναμενόμενων ζημιών, και υποχρεώνουν τις τράπεζες να διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα εσωτερικού ελέγχου για τον συστηματικό προσδιορισμό επαρκών προβλέψεων

Με δεδομένο ότι οι νέοι κανόνες τίθενται σε εφαρμογή ύστερα από μακρά περίοδο πιστωτικής συρρίκνωσης για τη χώρα μας, εκτιμάται ότι θα οδηγήσουν σε ένα αυστηρότερο καθεστώς χορηγήσεων, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία μιας νέας γενιάς μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθιστώντας τις νέες πιστώσεις εξαιρετικά φειδωλές. Είναι χαρακτηριστικό ότι από το 2010 τα δάνεια των τραπεζών προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά μειώθηκαν από τα 257,5 δισ. ευρώ, που ήταν στα τέλη του 2009, στα 174,5 δισ. ευρώ το 2018, καταγράφοντας πτώση κατά 32% μέσα σε εννιά χρόνια. Η μείωση των δανείων αφορά τις επιχειρήσεις, οι πιστώσεις προς τις οποίες έχουν υποχωρήσει από τα 123,2 δισ. ευρώ στα 84,3 δισ. ευρώ, ενώ ο δανεισμός των νοικοκυριών έχει υποχωρήσει από τα 117,7 δισ. ευρώ στα 78,2 δισ. ευρώ

Να σημειωθεί ότι, με βάση τη συμφωνία που επιτεύχθηκε αυτή την εβδομάδα μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής για τους νέους κανόνες που θα ισχύσουν για τα κόκκινα δάνεια, από τη στιγμή που ένα δάνειο με εμπράγματα εξασφαλίσεις, δηλαδή ακίνητα, καταστεί ληξιπρόθεσμο, η τράπεζα έχει προθεσμία εννέα χρόνια για να βρει τα απαραίτητα κεφάλαια και να καλύψει την επισφάλεια στον ισολογισμό της, ενώ για τα δάνεια που έχουν ως εξασφάλιση κινητά περιουσιακά στοιχεία, η προθεσμία είναι τα επτά χρόνια. Πιο στενό είναι το χρονικό περιθώριο που δίνεται για τα δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις, καθώς μόλις ένα δάνειο χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις θεωρηθεί κόκκινο, τότε η τράπεζα υποχρεούται μέσα στην πρώτη διετία να έχει συγκεντρώσει τα κεφάλαια που θα καλύπτουν τουλάχιστον το 35% του ύψους του, ενώ εντός τριετίας πρέπει να έχει εξασφαλίσει το κεφάλαιο για το σύνολο του δανείου.

Συνέχεια στη Σελ. 26

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΦΟΒΟΙ ΓΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΑ ΝΕΑ
 ΣΕΛΙΔΕΣ 34

20/12/2018

Για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια, υπουργείο Οικονομικών, Κομισιόν και ΔΝΤ βρέθηκαν πρόσφατα δίπλα δίπλα στις προβλέψεις για τη μεγέθυνση της ελληνικής οικονομίας το 2019. Από 2,3% η Κομισιόν, έως 2,5% το υπουργείο Οικονομικών και ενδιάμεσος το ΔΝΤ με πρόβλεψη για ρυθμό ανάπτυξης 2,4%. Οι θεσμοί όμως προετοιμάζονται, σύμφωνα με πληροφορίες, να αναθεωρήσουν δραστικά τις εκτιμήσεις τους ακόμα και για κάτω από 2% και τυχόν επιβεβαίωση των νέων δυσμενέστερων προβλέψεων δεν αποκλείεται ακόμα και να ανοίξει τον δρόμο για απαίτηση διορθωτικών μέτρων στον προϋπολογισμό του 2019.

Μέχρι τώρα η κυβέρνηση μοιράζει παροχές και υποσχέσεις. Το δεύτερο εξάμηνο του νέου έτους δεν αποκλείεται στο προσκήνιο να κυριαρχεί η διαπραγμάτευση πρόσθετων δημοσιονομικών παρεμβάσεων. Προς το παρόν, το σενάριο μπορεί να θεωρηθεί κινδυνολογικό, πλην όμως σύμφωνα με αρμόδιες πηγές κάθε άλλο παρά μπορεί να αποκλειστεί.

Οι πρώτες εκτιμήσεις φέρνουν την ανάπτυξη στη ζώνη του 1,8%-2% και συνοδεύονται από επισημάνσεις για το οριακό «μαξιλάρι» ασφαλείας έναντι του ανελαστικού στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ. Ο προϋπολογισμός, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή, προβλέπει πρωτογενές πλεόνασμα 3,6% με ένα περιθώριο ασφαλείας 199 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου. Η Κομισιόν από την πλευρά της κατά την αξιολόγηση του προϋπολογισμού έχει εκτιμήσει πως το πλεόνασμα δεν θα είναι 3,6% αλλά 3,5%, κρούοντας παράλληλα τον κώδωνα του κινδύνου για την ανάγκη λήψης ισοδύναμων μέτρων εάν δικαστικές αποφάσεις δικαιώσουν εργαζομένους και συνταξιούχους οι οποίοι διεκδικούν μαζικά και αναδρομικά περίπου 6,1 κόπηκε στα χρόνια των Μνημονίων.

ΕΣΤΙΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ. Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχουν προειδοποιήσει ήδη για τα σήματα κινδύνου επιβράδυνσης της παγκόσμιας και της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ενδεικτικό σημάδι συρρίκνωσης κρίνεται το γεγονός ότι για πρώτη φορά τα τελευταία τριάντα χρόνια, οι πωλήσεις ΙΧ στην Κίνα μειώθηκαν φέτος. Στην ευρωπαϊκή γειτονιά, μπορεί Ρώμη και Βρυξέλλες να κατέληξαν σε έναν συμβιβασμό αναφορικά με το δημοσιονομικό έλλειμμα, αλλά αφενός έχει ανάψει μια άλλη φωτιά ελλειμμάτων στη Γαλλία, αφετέρου η ζημιά στο ιταλικό ΑΕΠ έχει ήδη καταμετρηθεί και δεν αποκλείεται η χώρα να καταγράψει δύο συνεχόμενα τρίμηνα συρρίκνωσης, επομένως ύφεση το δεύτερο εξάμηνο του 2018. Οι ευρωεκλογές και η αβεβαιότητα γύρω από τις συνθήκες του Brexit δρουν επίσης επιβαρυντικά, στις ΗΠΑ τα επιτόκια βρίσκονται σε τροχιά ανόδου και ευρύτερα στο εξωτερικό περιβάλλον οι αντιεξόχτες περισσότερες. Σε αυτό το σκηνικό, εσωτερικοί παράγοντες έρχο-

νται να τροφοδοτήσουν περαιτέρω τις εστίες κινδύνου. Η επίδραση των παροχών στις οποίες επιδίδεται η κυβέρνηση τους τελευταίους μήνες κρίνεται περιορισμένης εμβέλειας και ταχείας απορρόφησης στην κατανάλωση, οι επενδύσεις δεν είναι ικανές να τροφοδοτήσουν αναπτυξιακή επιτάχυνση, η περικοπή των κρατικών επενδυτικών δαπανών, προκειμένου να στηριχθούν τα υπερπλεονάσματα, σε συνδυασμό με τις μεγάλες καθυστερήσεις στην εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Δημοσίου (2,6 δισ. ευρώ τον Οκτώβριο) δρουν επιβαρυντικά, ο τουρισμός εκτιμάται πως «έπιασε ταβάνι», όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά από αναλυτές, και το μεγάλο ερωτηματικό έρχεται από το μέτωπο των τραπεζών.

ΚΟΚΚΙΝΑ ΔΑΝΕΙΑ. Σε χθεσινή έκθεση της Morgan Stanley επισημαίνεται ότι με το βασικό σενάριο εξέλιξης της πορείας των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν προσφέρεται κίνητρο ώστε να παιχτεί η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας μέσω τραπεζών. Ακόμα χειρότερα, η Morgan Stanley εκτιμά πως αν επιδιωκόταν μια γρήγορη μείωση των NPL's, από περίπου 50% σήμερα σε 10% του χρόνου, το κόστος για τους επενδυτές θα ανερχόταν σε 11,1 δισ. ευρώ.

Η ανάλυση των σεναρίων της MS υποδηλώνει πως για να μειωθεί στο 10% το επίπεδο των NPEs θα απαιτηθούν επιπλέον κεφάλαια, καθώς οι τιμές των NPEs στην αγορά υποδηλώνουν discount 45-59% επί της λογιστικής τους αξίας. Στο απαισιόδοξο σενάριο υπάρχει ζημιά για τους επενδυτές καθώς οι απώλειες θα πυροδοτήσουν αύξηση κεφαλαίου υπέρ του ελληνικού κράτους, ενώ στο αισιόδοξο σενάριο, για να επιτευχθούν οι αποδόσεις ιδίων κεφαλαίων τους επόμενους 12 μήνες, οι τράπεζες θα χρειαστούν νέα κεφάλαια. Σύμφωνα με τη MS, «υπάρχει σημαντικός σκεπτικισμός στην αγορά αναφορικά με την ικανότητα των τραπεζών να μπορέσουν να ανταποκριθούν στους στόχους τους με κεφαλαιακά ουδέτερο τρόπο, όπως φαίνεται από τις επιδόσεις των τιμών των μετοχών τους, καθώς από την αρχή του έτους οι ελληνικές τράπεζες υποχωρούν κατά 34-72%.

Η έκθεση της Morgan Stanley πυροδότησε χτες νέο κύκλο ρευστοποιήσεων τραπεζικών μετοχών στο χρηματιστήριο. Στις τέσσερις τελευταίες συνεδριάσεις, πτωτικές και οι τέσσερις, οι συνολικές απώλειες για τον γενικό δείκτη (618,98 μονάδες) φτάνουν το 4,55% και για τον τραπεζικό (430,81 μονάδες) αγγίζουν το 8,20%.

ΤΗ ΦΟΡΤΩΝΟΥΝ ΜΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΓΙΑ ΝΑ ΠΟΥΛΗΣΟΥΝ ΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ
 ΣΕΛΙΔΑ 26

20/12/2018

Στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού φορτώνει η κυβέρνηση μέρος του προσωπικού από τις προς πώληση λιγνιτικές μονάδες σε Μεγαλόπολη και Μελίτη, προκειμένου να μειώσει τη μισθολογική τους δαπάνη και να επιχειρήσει να τις καταστήσει πιο ελκυστικές για τους δυνητικούς επενδυτές. Τροπολογία που ψηφίστηκε

χτες στη Βουλή παρέχει τη δυνατότητα μετακίνησης, δίχως όρια, του προσωπικού των 1.500 εργαζομένων από τη Μεγαλόπολη και τη Μελίτη, είτε στη ΔΕΗ είτε στον ΔΕΔΔΗΕ, δίχως ωστόσο να αναφέρεται κάποιο «ταβάνι» ή κριτήρια.

Το γεγονός προκάλεσε την αντίδραση της αξιωματικής αντιπολίτευσης, με τον τομεάρχη Ενέργειας της Ν.Δ., Κ. Σκρέκα, να κάνει λόγο για φωτογραφική ρύθμιση, που «έχει στόχο να εξυπηρετήσει τη κομματική πελατεία του ΣΥΡΙΖΑ», καθώς για τις μετακινήσεις θα αποφασίζουν τα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών από και προς τις οποίες γίνεται η μετάθεση. Αν και η αιτιολογική έκθεση υποστηρίζει ότι η δυνατότητα μετακίνησης συμβαίνει προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της ΔΕΗ και του ΔΕΔΔΗΕ, εντούτοις είναι προφανές ότι η κίνηση αποσκοπεί στη μείωση του εργατικού κόστους των προς πώληση μονάδων (σημειωτέον απασχολούν 1.200 εργαζομένους στη Μεγαλόπολη και περίπου 200 στη Μελίτη), προκειμένου να καταστεί πιο εύκολη η προσέλκυση των υποψήφιων επενδυτών.

Η ρύθμιση την οποία οι τελευταίοι ζητούσαν επίμονα εδώ και μήνες, έρχεται σε μια στιγμή κατά την οποία ο διαγωνισμός της ΔΕΗ βρίσκεται ένα βήμα πριν από το ναυάγιο, με την ημερομηνία υποβολής δεσμευτικών προσφορών να παρατείνεται από εβδομάδα σε εβδομάδα και να έχει οριστεί για τις 7 Ιανουαρίου.

Αγωνία της κυβέρνησης

Στην πράξη, η πρωτοβουλία του υπουργείου Ενέργειας δείχνει την αγωνία της κυβέρνησης μη τυχόν ναυαγήσει ο διαγωνισμός της ΔΕΗ, πολλώ δε μάλλον όταν κάποιοι από τους επενδυτές έχουν ήδη διαμηνύσει ότι με τα σημερινά δεδομένα, είτε δεν πρόκειται να συμμετάσχουν σε αυτόν είτε θα προσφέρουν τίμημα εξαιρετικά χαμηλό. Είχε προηγηθεί η άκαρπη διαπραγμάτευση της ελληνικής κυβέρνησης με τις Βρυξέλλες, με αντικείμενο την επιβολή ενός μηχανισμού κατανομής ρίσκου, ο οποίος προέβλεπε ότι η ΔΕΗ θα συμμετάσχε σε ποσοστό 50% και σε βάθος εξαετίας τόσο στα μελλοντικά κέρδη των μονάδων που πωλεί όσο όμως και σε τυχόν μελλοντικές ζημιές. Οι Βρυξέλλες είχαν απορρίψει την ελληνική πρόταση, θεωρώντας ότι δεν συμβαδίζει με τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού και με τις μνημονιακές υποχρεώσεις της χώρας, με αποτέλεσμα η ελληνική πλευρά να ψάχνει για εναλλακτικές λύσεις. Από μόνη της, όμως, η μείωση της μισθολογικής δαπάνης των προς πώληση μονάδων δεν αρκεί, προκειμένου να υπάρξει συμμετοχή στην τελική φάση του διαγωνισμού. Η κυβέρνηση ποντάρει σχεδόν τα πάντα στην έγκριση από την Κομισιόν του νέου Μόνιμου Μη-

Συνέχεια στη Σελ 27

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

χανισμού Επάρκειας Ισχύος, μέσω του οποίου η ελληνική πλευρά έχει προτείνει να αποζημιώνονται, με τα περίφημα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ), και οι λιγνιτικές μονάδες για την ισχύ που μπορούν να διαθέσουν στο σύστημα, όπως ακριβώς συμβαίνει με εκείνες του φυσικού αερίου. Εφόσον η Κομισιόν δώσει το πράσινο φως, οι πιθανοί νέοι ιδιοκτήτες των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ θα διασφαλίσουν μια σημαντική «προϊόκα». Σχετική συζήτηση διεξήχθη προχθές στις Βρυξέλλες και, σύμφωνα με τις πληροφορίες, η κατάληξη ήταν μάλλον προς τη θετική κατεύθυνση, στη λογική ότι οι υφιστάμενες μονάδες, συνεπώς και οι προς πώληση Μεγαλόπολη και Μελίτη, θα μπορούν να παίρνουν αποζημιώσεις μέχρι και το 2025, οπότε και «βγαίνουν εκτός» των μηχανισμών. Αλλά η τελική έγκριση στο ελληνικό αίτημα θα αργήσει και τοποθετείται το νωρίτερο μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2019.

Α. ΚΑΝΙΕΤΕ : ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΤΕ ΝΑ ΧΑΣΕΤΕ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ 300 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ Κορυφώνεται η διαμάχη των Βρυξελλών με την ελληνική κυβέρνηση σχετικά με το έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης - Αττικής και το ποιος θα είναι τελικά ο φορέας υλοποίησής του, με την Κομισιόν να προειδοποιεί την ελληνική πλευρά ότι εφόσον επιμείνει αυτό να γίνει από τη θυγατρική εταιρεία του ΑΔΜΗΕ «Αριάδνη Interconnection», θα χάσει επιδοτήσεις 300 εκατ. ευρώ. Τελευταίο επεισόδιο σε αυτό το πολύμηνο σίριαλ είναι η απάντηση του Ευρωπαϊκού επιτρόπου Ενέργειας, Αρίας Κανιέτε, στον ευρωβουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, Στέλιο Κούλογλου, ότι το έργο διασύνδεσης Κρήτης - Αττικής μπορεί να προχωρήσει ως Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος (Project of Common Interest - PCI) που θα εξασφαλίσει και την οικονομική βιωσιμότητα του σκέλους Κρήτη - Κύπρος, μόνο σε συνεννόηση με την κυπριακών συμφερόντων εταιρεία Euroasia Interconnector Ltd.

Στην πράξη, αυτό που απαντά ο κ. Κανιέτε είναι ότι αν η μεγάλη ηλεκτρική διασύνδεση Κρήτης - Αττικής συνεχισθεί βάσει των αποφάσεων της ελληνικής Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), η οποία έδωσε το πράσινο φως για την υλοποίηση του έργου στη θυγατρική εταιρεία του ΑΔΜΗΕ «Αριάδνη Interconnection», τότε το έργο θα πρέπει να θεωρηθεί εθνικό, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει για τη βιωσιμότητά του. Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και η τελευταία επιστολή που απέστειλε ο κ. Μπόρχαρντ την περασμένη Πέμπτη προς τη ΡΑΕ και το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ).

«ΞΕΘΑΒΟΥΝ» ΤΗΝ ΑΜΦΙΠΟΛΗ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
 ΣΕΛΙΔΑ 30

20/12/2018

Πολύχρωμο φαίνεται πως ήταν το ταφικό μνημείο του Τύμβου Καστά στην Αμφίπολη, σύμφωνα με τα ίχνη χρωμάτων που διασώθηκαν μέχρι τις μέρες μας. Τα αρχιτεκτονικά μέλη και ο γλυπτός διάκοσμος του μνημείου θα συντηρηθούν και η σχετική προμελέτη εγκρίθηκε ομόφωνα στην τελευταία συνεδρίαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου.

Οι διαμαρτυρίες των τοπικών κοινωνιών και η προειδοποίηση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για τον κίνδυνο να απενταχθεί το έργο από το ΕΣΠΑ, λόγω αδικαιολόγητων καθυστερήσεων στην έναρξή του, φαίνεται πως κινητοποιήσαν το υπουργείο Πολιτισμού που μέχρι σήμερα κινήθηκε με αλλά με ρυθμούς... κελώνας. Προχθές το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο άναψε το πράσινο φως στην τελευταία, από μια σειρά προκαταρκτικών μελετών συντήρησης του μνημείου, που αφορά στα αρχιτεκτονικά μέλη, τον γλυπτό διάκοσμο και τη μαρμάρινη θύρα.

Την προμελέτη παρουσίασε η προϊστάμενη της Διεύθυνσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεώτερων Μνημείων του ΥΠΠΟΑ, Μαρία Αργυροπούλου. Από τη στιγμή της ανακάλυψής του, το καλοκαίρι του 2014, το ταφικό μνημείο συγκίνησε με την ομορφιά και τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά και διακοσμητικά χαρακτηριστικά του. Όπως υπενθύμισε η κ. Αργυροπούλου, αποτελεί θολωτή κατασκευή η οποία θεμελιώθηκε σε τεχνητό όρυγμα στον λόφο Καστά.

Ο κύριος όγκος του έχει κατασκευαστεί από ορθογώνιους πωρόλιθους που εσωτερικά έχουν επενδυθεί με μάρμαρο. Περιλαμβάνει τέσσερις χώρους (προθάλαμο και τρεις θολωτούς θαλάμους) οι οποίοι οριοθετούνται από εγκάρσια διαφράγματα. Στον διάκοσμό του κυριαρχούν τα γλυπτά, οι Σφίγγες και οι Καρυάτιδες, σε σύνθεση που τη συναντάμε για πρώτη φορά. Οι Σφίγγες εδράζονται στο πάνω μέρος του πρώτου διαφραγματικού τοίχου ενώ ο δεύτερος θολωτός θάλαμος οριοθετείται από τον διαφραγματικό τοίχων Καρυάτιδων. Τα κεφάλια και τα φτερά των Σφιγγών είναι ένθετα ενώ μια κεφαλή που εντοπίστηκε στον τέταρτο χώρο του μνημείου, όπου χωροθετείται και ο κιβωτιόσχημος τάφος, φαίνεται πως ανήκει στην ανατολική Σφίγγα. Οι Καρυάτιδες σώζονται στο μεγαλύτερο μέρος τους, εξαιρουμένων των χειρών τους και του προσώπου της ανατολικής Καρυάτιδας. Κοκκινομάλλα Καρυάτιδα

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ίχνη των χρωμάτων που εντοπίστηκαν στον γλυπτό και τον αρχιτεκτονικό διάκοσμο. Σύμφωνα με την κ. Αργυροπούλου, «ίχνη κόκ-

κινου χρώματος εντοπίστηκαν στο νύχι του πίσω ποδιού της ανατολικής Σφίγγας και στους βοστρύχους της κεφαλής». Ίχνη κόκκινου και κίτρινου χρώματος βρέθηκαν και στις Καρυάτιδες. Στα μαλλιά τους, στα σανδάλια και τους πόλους (καπέλα) καθώς και στο επιστήλιο που βρίσκεται πάνω από τα γλυπτά. Χρώματα εντοπίστηκαν επίσης στη μαρμάρινη πλάκα οροφής, στον δεύτερο θολωτό θάλαμο, όπου «υπάρχει γραπτός διάκοσμος με μπλε, κόκκινο και κίτρινο χρώμα με μορφή φανωμάτων που φέρουν ρόδακες» αλλά και στο επίχρισμα των πωρόλιθων που καλύπτουν το δάπεδο του τρίτου θαλάμου. Το ενδιαφέρον των συντηρητών εστιάζεται επίσης στη μαρμάρινη δίφυλλη θύρα που ανήκει στο περιθώρισμα του τέταρτου χώρου. Η μία όψη της κοσμείται με τρεις ανάγλυφες ζώνες ενώ διασώζονται οι εσοχές της χάλκινης λαβής, ο δίσκος της κλειδαριάς και ο μηχανισμός περιστροφής της θύρας.

Σύμφωνα με τη Διεύθυνση Συντήρησης του ΥΠΠΟΑ, το μνημείο έχει δεχτεί επεμβάσεις (συγκολλήσεις και συμπληρώσεις κονιαμάτων) από την αρχαιότητα όπως διαπιστώνεται από τις αναλύσεις του Δημόκριτου στις Καρυάτιδες και στις μαρμάρινες επενδύσεις των χώρων. Οι εργασίες συντήρησης των αρχιτεκτονικών μελών και του γλυπτού διακόσμου περιλαμβάνουν: Καθαρισμούς των χωμάτινων επικαθύσεων και των βιολογικών αναπτύξεων, στερέωση μαρμάρινων επιφανειών, απομάκρυνση των χρωματισμών από τα προϊόντα οξειδωσής του σιδήρου και των προϊόντων διάβρωσης του χαλκού, πλήρωση ρωγμών, συγκολλήσεις, συμπληρώσεις κ.ά. «Πρόκειται για ένα εξαιρετικό μνημείο και οι εργασίες πρέπει να γίνουν πολύ προσεκτικά για να μη χαθεί το παραμικρό στοιχείο», σημείωσε η προεδρεύουσα του Συμβουλίου, γενική γραμματέας του ΥΠΠΟΑ, Μαρία Βλαζάκη.

Στον Λόφο Καστά έχει εγκατασταθεί εργοτάξιο και έχουν πραγματοποιηθεί σωστικές εργασίες και εργασίες συντήρησης στον πρώτο χώρο τα αποτελέσματα των οποίων χαρακτήρισε «εντυπωσιακά» η γενική διευθύντρια Αναστήλωσης, Αμαλία Ανδρουλιδάκη. Σύμφωνα με την ίδια, «θα ακολουθήσει άμεσα η αραίωση των υποστρωμάτων» ώστε να διευκολυνθούν οι εργασίες συντήρησης στο εσωτερικό του μνημείου. Παράλληλα, προγραμματίζονται προσλήψεις συντηρητών μέσω του έργου ΕΣΠΑ. Τέλος, εκκρεμεί η εξέταση από το ΚΑΣ της αρχιτεκτονικής μελέτης που αφορά το κρίσιμο θέμα της στερέωσης-αποκατάστασης των δομικών στοιχείων του ταφικού μνημείου.